TEDNIK

YU ISSN 0040—1978

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

LETO XXXV., ŠT. 45 Ptuj, 18. novembra 1982 CENA 8 DINARJEV

IZ VSEBINE

Trkamo na zavest občanov (stran 2)
Mesec boja proti alkoholizmu (stran 3)
Za skupnost osnovnih šol (stran 5)
O delu in vlogi potrošniških svetov (stran 6)
Priprave na kviz znanja (stran 7)

Venček pesmi in plesov borbe in obnove v izvedbi članov folklorne skupine in tamburaškega orkestra iz Varaždina.

Foto: Kosi

V srednješolskem centru se je na proslavi zbralo čez tisoč predstavnikov delovnih ljudi in občanov enajstih sodelujočih občin in drugih gostov.

Foto: Kosi

Prek delavskih srečanj uresničujemo največje vrednote NOB

Delovni ljudje in občani enajstih bratskih občin iz SR Hrvatske in Slovenije so se v petek, 12. novembra zbrali v srednješolskem centru v Ptuju in skupno počastili najvišji zbor delegatov jugoslovanskega delavskega razreda — 9. kongres Zveze sindikatov Jugoslavije in zaključek 21. delavskih srečanj bratstva in prijateljstva, katerih gostitelj je bila v letu 1982 občina Ptuj. Gostje iz Čakovca, Koprivnice, Krapine, Pregrade, Varaždina, Lendave, Ormoža, Ptuja, Slovenske Bistrice, Šmarja pri Jelšah in Tezna-Maribor so bili najprej gostje delovnega kolektiva AGIS v Ptuju, nakar so skupno prisostvovali lepi in prisrčni slovesnosti v srednješolskem centru.

V pozdrav gostom iz bratskih občin se je s kratkim venčkom slovenskih in hrvaških pesmi predstavil Nonet DPD Svoboda Ptuj pod vodstvom Rudija Mohorka, slavnostni govor pa je imel predsednik koordinacijskega odbora za sodelovanje bratskih občin SR Hrvatske in Slovenije, Janko Mlakar, ki je uvodoma govoril o zelo aktivnih stikih na vseh področjih, o nekaterih aktualnih dogodkih sedanjega časa in ob koncu dejal: „Letošnja srečanja ponovno potrjujejo, da delovni ljudje in občani bratskih občin dosledno uresničujemo največje vrednote pridobljene v narodnoosvobodilnem boju in v obdobju graditve samoupravne socialistične družbe, vrednote,

Janko Mlakar, dosedanji preds. koordinacijskega odbora med slavnostnim govorom.

Foto: Kosi

ki jih vsebinsko bogatimo in uveljavljamo v skupnem delu in hotenju. V tem prizadevanju je mnogo anonimnih, skromnih in izredno požrtvovalnih delavcev, ki s svojim delom in vedenjem prispevajo k vse večjemu pomenu teh srečanj . . .“

Po podelitvi zlatih plaket in plaket bratstva in prijateljstva — o

Novoizvoljeni predsednik koordinacijskega odbora Vjekoslav Šolman iz občine Pregrada.

Foto: Kosi

tem poročamo posebej, se je v imenu nagrajencev zahvalil Vladimir Kapun iz Čakovca, ki je eden izmed najzaslužnejših sindikalnih in kulturnih delavcev na področju medrepubliškega sodelovanja, nakar sta predsednik in podpredsednik koordinacijskega odbora Janko Mlakar in Feliks Bagar predala sedež koordinacijskega odbora za sodelovanje bratskih občin SR Hrvatske in Slovenije občini Pregrada in novoizvoljenemu predsedniku Vjekoslavu Šolmanu, ki je v imenu delovnih ljudi in občanov te občine obljubil, da bo osnovni moto srečanj Pregrada 83' dosledno izvajanje resolucije minulega sindikalnega kongresa, sklepov partijskih kongresov in Titove poti.

Po bogatem kulturnem programu, v njem so folklorne skupine in tamburaški orkestri iz Varaždina in Pregrade predstavile slavonske narodne plese, ljudske plese iz Medjimurja in na koncu še venček pesmi in plesov borbe in obnove narodov in narodnosti Jugoslavije. Ivanka Štefulj iz Pregrade pa je prebrala še pozdravno pismo 9. kongresu ZSJ, v katerega so delovni ljudje in občani bratskih občin zapisali, da so prepričani, da bodo njegovi sklepi doprinesli k nadaljnjemu vsestranskemu razvoju naše socialistične samoupravne skupnosti.

mš

Maribor in Ptuj sodelujeta!

Vezi med mariborskimi in ptujsko občino so dokaj tesne, saj jih v to prisiljuje tudi naravna povezanost, je na sestanku predstavnikov mariborske skupščine mesta in ptujske občinske skupščine, družbenopolitičnih organizacij in izvršnih svetov dejal Rafael Razpet, predsednik skupščine mesta Maribor. Sestanek, ki je bil pretekli torek skupščine občine Ptuj. V uvodnih razpravah je bil dan poudarek dolgoletnemu bolj ali manj uspešnemu povezovanju mariborskih in ptujskih organizacij združenega dela s področja kmetijstva. Slišati je bilo, da je posebno v zadnjem času to sodelovanje tesno. Tima in ptujski Kmetijski kombinat sta sprejela samoupravne sporazume po skupnem planiranju, vlaganju, skupnem prihodku in skupni odgovornosti. Precej konkretni so na primer dogovori o skupnem vlaganju v gradnjo farme za 45 tisoč bekonov pri ptujskem kombinatu, sodelovanje pa se razteza še na nekatere temeljne organizacije v okviru Kmetijskega kombinata in tudi na druge organizacije združenega dela s področja pridelave in predelave hrane.

Na območju ptujske občine je kar 13 temeljnih organizacij združenega dela katerih sedež delovne organizacije ali sestavljene organizacije je v Mariboru. Teh 13 tozdov zaposluje 2029 delavcev kar predstavlja 14,6 odstotka vseh zaposlenih v ptujski občini. Ptujčani so opozorili, da je delež teh tozdov v investicijah ptujskega gospodarstva 6,5 odstoten, kar pomeni, da že nekaj let stagnira. Glede na gospodarsko situacijo seveda ni pričakovati bistvenih premikov v tej smeri, pa vendar so mariborski predstavniki menili, da bo potrebno tudi na tem področju napredovati.

Predstavniki obeh občin so menili, da bo potrebno v najkrajšem času dogovoriti vprašanja gradnje skupne kafilerije in mlekarne, saj je drobljenje investicijskega dinarja nesmiselno in v nasprotju s stabilizacijskimi prizadevanji. Oboji so se strinjali, da je lokacija v Zlatoličju ustrezna in da je treba prizadevanja za skupno investiranje podpreti. Isto velja za modernizacijo cest, povezovanje vodovoda in za povezovanje na področju turizma.

Okrepiti je treba tudi povezanost kovinskopredelovalne industrije, kjer je že čutiti tesnejše sodelovanje med mariborskim Tamom in ptujskim Agisom. Gotovo pa vse možnosti še niso izkoriščene.

Nič manj možnosti ni na področju družbenih dejavnosti, kjer so dokaj tesne vezi na področju zdravstva, več dogovarjanja pa bo potrebno na področju srednješolskega izobraževanja.

Precej besed je bilo v razpravi namenjenih delovanju samoupravne interesne skupnosti za preskrbo Podravja. Skupnost kljub prizadevanjem še ni zaživela, še vedno nima svojega programa, ki pa temelji na blagovnih bilancah posameznih občin. Te so jih — žal po dolgem oklevanju — le pripravile, tako da bo poleg enotne prispevne stopnje za to interesno skupnost pripravljen tudi enoten program po dogovorjenih kriterijih. Vedeti je namreč treba, za kaj bomo namenjali zbrana sredstva. Jasno je sicer, da jih je prvenstveno potrebno usmerjati v primarno kmetijsko pridelavo, vendar to še zdaleč ni vse. Tudi predelovalna industrija se je znašla v velikih težavah, hrano pa potrebujemo vsi, ne le kmetje, ki jo pridelujejo. Tako kot na ostalih se bo morala tudi na teh področjih uspešno angažirati medobčinska gospodarska zbornica za Podravje, ki že izdeluje analizo o dosedanjih vlaganjih v kmetijstvu. Svoje pa bo prispeval tudi svet skupnosti podravskih občin, ki je doslej uspešno opravljal vlogo koordinatorja med posameznimi občinami.

Na omenjenem skupnem sestanku so menili, da bi morali nosilci razvoja bolj kot doslej upoštevati razne strokovne študije in analize, ko planirajo nadaljnji skupni razvoj, ob tem pa se povezovati ne samo v Podravju, temveč tudi z organizacijami združenega dela v ostalih regijah — v kmetijstvu na primer s Pomurjem. Dogovor je, da bodo v izvršnih svetih imenovali skupne delovne komisije, ki bodo proučile možnosti sodelovanja na raznih področjih in se o tem pogovorile tudi s predstavniki posameznih organizacij združenega dela.

N. Dobljekar

9. kongres ZS Jugoslavije končal z delom

Minuli kongres jugoslovanskih sindikatov je potekal v izjemno zaostrenih gospodarskih in družbenih razmerah. Skozi svoje delo pa je dokazal, da so delovni ljudje — delavski razred pripravljen se spoprijeti z nastalimi problemi in vztrajati na doslej začrtani poti. Člani sindikata pa so tokrat ponovili, da se morajo stabilizacijska bremena enakomerno porazdeliti, nositi jih mora vsak posameznik, ob tem pa se mora izostriti osebna in družbena odgovornost.

Kongres jugoslovanskih sindikatov je sprejel tudi nekatere spremembe in dopolnitve statuta ZSJ. Vse z namenom, da se spodbudi demokratizacija odnosov znotraj sindikalne organizacije in da se okrepi kolektivno delo in odločanje v sindikalni organizaciji oziroma v vseh oblikah sindikalnega dela.

Kongres obenem zavezuje članstvo, organizacije in organe zveze sindikatov, da s konkretnim, usklajenim in odgovornim delovanjem uresničujejo z resolucijo sprejete naloge.

V resoluciji, ki so jo delegati sprejeli tretji, to je sklepni dan kongres, pa posebej poudarja: boj za gospodarsko stabilizacijo. Temeljne strateške usmeritve kongresa pa so naslednje: najvažnejše je krepiti samoupravni položaj delavca in z doslednim uresničevanjem socialističnega samoupravljanja reševati probleme in težave ter zagotavljati nadaljnji uspešni družbeno-ekonomski razvoj naše družbe. V bodoče je najpomembnejše dosledno uresničevati politiko gospodarske stabilizacije, kar pa pomeni: več in učinkoviteje delati in varčevati. Zaostriti je potrebno tudi odgovornost slehernega posameznika in vseh družbenih subjektov za zaupana dela in naloge. Delavci tudi zahtevajo, da se okrepi enotnost delavskega razreda in da se odločno premostijo umetne ovire in zapiranja ter druge pregrade, ki so na poti povezovanju, združevanju in prizadevanjem, da bi skupno poiskali prave rešitve za uresničevanje enotnih delavskih interesov.

Čeprav je kongres formalno zaključil z delom, se njegovo konkretno delo nadaljuje v okoljih, iz katerega so prišli delegati 9. kongresa, ki so že s predkongresno razpravo opozorili na pereče družbene probleme in nakazali njih rešitev.

Kongres je potrdil tudi nove člane sveta zveze sindikatov, ki šteje po novem 117 članov. Med člani je tudi Ptujčan dr. Tone Florjančič.

MG

Pred sejo zborov skupščine občine Ptuj

Te dni se sestajajo delegacije v organizacijah združenega dela in v krajevnih skupnostih in obravnavajo gradivo za 7. sejo zbora krajevnih skupnosti, ki se bo sestal v petek, 26. novembra dopoldne in zbora združenega dela, ki se bo sestal isti dan popoldne. Seje so tudi vodstev občinskih družbenopolitičnih organizacij, ki oblikujejo svoja stališča za delegacije družbeno-političnega zbora, ki se bo sestal v četrtek, 25. novembra. Pri tem velja posebej omeniti včerajšnjo (v sredo, 17. novembra) sejo občinske konference ZKS Ptuj, ki je razpravljala predvsem o osnutku resolucije o politiki izvajanja družbenega plana občine Ptuj v letu 1983.

Poleg osnutka resolucije imajo vsi trije zbori na dnevnem redu še predlog dogovora o spremembah in dopolnitvah dogovora o temeljih družbenega plana občine Ptuj za obdobje 1981-1985, poročilo o izvajanju dogovora o skupnih temeljih plana udeležencev na območju skupnosti podravskih občin in predlog sprememb, osnutek odloka o ureditvi cestnega prometa na območju občine Ptuj, volitve, imenovanja in razrešitve ter delegatska vprašanja in odgovore.

V skladu s svojimi pristojnostmi pa bosta zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti dodatno razpravljala in sklepala še o naslednjih zadevah: osnutek odloka o organizaciji, načinu poslovanja in financiranja veterinarsko higienske službe v občini Ptuj, osnutek odloka o prenehanju lastninske in drugih pravic na zemljiščih na območju zazidalnega načrta Majšperk—Breg, osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o prepovedi in omejitvi reje živali, predlog sporazuma o dodelitvi ribiških okolišev, predlog sklepa o potrditvi ribiškogojitvenega načrta in več predlogov sklepov o soglasju k raznim samoupravnim sporazumom in statutom.

Zbor združenega dela pa bo sklepal še o predlogu sklepa o prenehanju začasnega ukrepa družbenega varstva omejitev izplačevanja osebnih dohodkov za vse TOZD v DO TGA Kidričevo. Zbor krajevnih skupnosti pa bo sklepal o osnutku odloka o določitvi imen in območij ulic na mestnem območju Ptuja.

FF

Ocena usposobljenosti ZK v občini Ormož

Prihodnji četrtek, 25. novembra se bo na peti seji sestala občinska konferenca ZKS Ormož. Po pregledu sklepov zadnje seje bodo ocenili uresničevanje sklepov tretjih sej CK ZKS in CK ZKJ in osme seje komiteja OK ZKS Ormož, v kateri komite ugotavlja, da stanje v osnovnih organizacijah ni zadovoljivo, zato zahteva aktivnejšo in učinkovitejšo vlogo ZK in njenih članov v vseh organih političnega sistema.

Posebej bodo ocenili idejno in akcijsko usposobljenost ZK v občini. V gradivu, ki bo osnova za razpravo na seji, je med drugim zapisano, da osnovne organizacije ZKS v občini Ormož premalo konkretno ocenjujejo probleme v lastnem okolju. To velja še zlasti za tiste komuniste, ki bi lahko učinkovito vplivali na razreševanje problemov. Preprosto povedano: ne vidijo lastnih napak in slabosti, ki bi jih lahko odpravili, opozarjajo pa na tiste, za katere ugotavljajo, da nimajo nanje vpliva in možnosti za reševanje. Sklepi sestankov OO ZKS so v večini primerov presplošni, brez konkretnih nalog za posamezne člane in rokov za njihovo izvršitev. Premalo se tudi poslužujejo drugih oblik dela, opredeljenih v statutu ZK.

Kritično je ocenjena tudi odgovornost občinske konference ZKS za delo v osnovnih organizacijah in odgovornost celotne občinske organizacije za politično stanje v občini. Za stalno akcijsko povezavo z vsemi OO ZKS so imenovali devet 4-članskih skupin članov OK ZKS, ki so zadolžene za 3 do največ 4 osnovne organizacije. V praksi bo treba oblike povezav še dopolniti tako, da bodo zagotavljale kar najučinkovitejšo akcijsko povezanost. Pri tem je odločilnega pomena tudi sprotna medsebojna obveščenost in idejnopolitična usposoblienost.

Podrobneje je razčlenjena tudi organiziranost dejavnosti ZK znotraj vseh delov frontno organizirane SZDL in v delegatskih skupščinah. Pri tem ugotavljajo vsebinske in organizacijske probleme, ki so zlasti v neusklajenosti programov po vsebini in po rokih, kar često ovira skupno akcijo. Glede na širino področja dela institucij političnega sistema često delegati ZK nimajo dovolj konkretnih usmeritev za delo, zato morajo zastopati stališča za katera menijo, da so v interesu ZK. Povratne informacije so sicer v praksi, premalo pa je kontrole, kaj je z usodo sklepov in stališč ZK.

O naštetih in številnih drugih vprašanjih bo občinska konferenca ZKS Ormož dorekla oceno in iz nje povzela konkretna stališča in sklepe za boljše delo članov ZK v občini.

FF

V počastitev praznika republike

V ptujski občini skrbno pripravljajo osrednjo občinsko proslavo ob prazniku republike. Proslava bo v petek, 26. novembra ob 17. uri v avli Srednješolskega centra v Ptuju. Poleg slavnostnega govora bo tudi bogat kulturni program.

EMONA–MERKUR PTUJ

Še zadovoljivi rezultati

Kljub oteženim pogojem gospodarjenja, je trgovska delovna organizacija Emona — Merkur v devetih mesecih letos zadovoljivo poslovala. Indeks celotnega prihodka je dosegel 140, dohodka 127, primerjalnega dohodka 129. Povprečni osebni dohodek na zaposlenega pa je bil v tem obdobju 1.154.000 dinarjev. Dohodek in čisti dohodek sta dosegla nižjo rast predvsem zaradi visokih stroškov, višje amortizacije indeks 182) in razlike v ceni, ki je zamrznjena.

Delovna organizacija se je s posebnim dopisom obrnila na bodoče stanovalce stanovanjskega bloka A-1 v stanovanjski soseski Rabeljčja vas — zahod. To je že nekajletna praksa te trgovske organizacije, obenem pa oblika približevanja trgovine s kupci. Bodočim stanovalcem je namreč poslala prospekte za opremo novih stanovanjskih prostorov. To je tudi cenejša oblika informiranja občanov o založenosti, prejšnja leta so organizirali razstave pohištva. Vsak novi stanovalec pa je dobil tudi obesek za ključe.

Pri obravnavi periodičnega rezultata so ugotovili, da je prodaja na kredit zelo upadla, predvsem zaradi višjih pologov. Precej težav pa je tudi z založenostjo, primanjkuje zlasti tehničnega blaga. Določeno pomanjkanje je tudi v tekstilni stroki. V tekstilni hiši so pred dnevi tudi na novo opremili prvo in drugo nadstropje, trudijo pa se, da je hiša vedno dobro založena. V zadnjem času so dobili precej opreme za smučarje, članom smučarske zveze Slovenije pa ob nakupu nudijo 10-odstotni popust.

MG

UNIAL
TOVARNA GLINICE IN ALUMINIJA
BORIS KIDRIČ, n. sub. o., KIDRIČEVO

S SVOJIM PROIZVODNIM PROGRAMOM

hidrat, metalurška glinica, specialne glinice, aluminij, gnetilne zlitine, Al odlitki, rondice, liti trakovi, lita žica

KI GA ZDRUŽUJEJO DELOVNI LJUDJE V:

— TOZD Tovarna glinice
— TOZD Proizvodnja aluminija
— TOZD Predelava aluminija
— TOZD Vzdrževanje
— TOZD Kontrola kvalitete
— TOZD Promet
— TOZD Livarna lahkih barvnih kovin Trbovlje
— Delovna skupnost skupnih služb

ob tovarniškem prazniku, 21. novembru želimo še v nadalje mnogo delovnih uspehov na vseh področjih dela, pri krepitvi samoupravnih socialističnih odnosov, ter pri nadaljnjih prizadevanjih za dosego zastavljenih ciljev.

Predstavljamo vam dobitnike zlate plakete bratstva — prijateljstva

Koordinacijski odbor za sodelovanje bratskih občin SRH in SRS, ki povezuje občine: Čakovec, Koprivnica, Krapina, Pregrada, Varaždin, Lendava, Ormož, Ptuj, Slovenska Bistrica, Šmarje pri Jelšah in Tezno — Maribor, je v letu 1982 podelil najvišje priznanje „Zlato plaketo bratstva in prijateljstva" najzaslužnejšim posameznikom in društvom, ki so jo prejeli:

ALOJZ ČUČEK
dolgoletni sindikalni delavec v sindikatih ptujske občine in sindikatu delavcev prometa in zvez. V organizirane oblike medrepubliškega sodelovanja se je aktivno vključil že leta 1961, v letu 1962 pa je bil eden izmed pobudnikov za ustanovitev Delavskih srečanj bratstva in prijateljstva. Opravljal je številne odgovorne naloge v koordinacijskem odboru bratskih občin in v komisiji Zveze sindikatov za medrepubliško sodelovanje. Kot izkušen in ugleden sindikalni delavec, je z vztrajnim političnim delom širil idejo povezovanja in sodelovanja med delavci prek občinskih, regionalnih in republiških meja. Je eden izmed najzaslužnejših aktivistov na področju uresničevanja programske usmeritve medrepubliškega sodelovanja ter napotil o utrjevanju in ohranjanju bratstva in enotnosti med našimi narodi in narodnostmi, ki jih je tovariš TITO tolikokrat omenjal in nas spominjal na to največjo pridobitev izbojevano v NOB in socialistični revoluciji;

VLADIMIR KAPUN
iz občine Čakovec, se uvršča med najzaslužnejše sindikalne in kulturne delavce na področju medrepubliškega sodelovanja. Izredno požrtvovalno in uspešno je opravljal številne odgovorne naloge v koordinacijskem odboru bratskih občin in s svojo vsestransko angažiranostjo prispeval, da so Delavska srečanja bratstva in prijateljstva pridobivala na novi kvalitetni vsebini in množičnosti s ciljem, da se aktivno vključuje čim širši krog delavcev. S svojo pisano besedo v številnih člankih, je poudarjal moč, veličino in pomen bratstva, prijateljstva ter enotnosti med vsemi našimi narodi ter narodnostmi. Dragocen prispevek je prispeval pri izbiranju dokumentacije o medrepubliškem sodelovanju, organizaciji kulturnih prireditev in razstav, prihajal na pohode Po poteh revolucije v Mostje skupaj z mladino, skratka, izredno požrtvovalen in predan delu pri utrjevanju ter širjenju bratstva in prijateljstva, ki ga smatra za eno od najlepših lastnosti in vrednot človeške družbe;

Janko Mlakar in Feliks Bagar, predsednik in podpredsednik koordinacijskega odbora izročata zlato plaketo Alojzu Čučku. Foto: KOSI

LJUDEVIT VUGRINEC
iz Čakovca, je s svojim aktivnim vključevanjem v Delavska srečanja bratstva in prijateljstva na področju delavskih športnih iger ter rekreacije prispeval k njihovi množičnosti. Zlasti se je angažiral pri organizaciji medrepubliških delavskih športnih iger v Čakovcu ter v pripravah ekip občine Čakovec, ki so sodelovale na športnih tekmovanjih v drugih občinah. S svojo požrtvovalnostjo je bil za vzgled ostalim organizatorjem delavskih športnih iger in veliko prispeval k sodelovanju in prijateljstvu delavcev bratskih občin;

OGRANAK SELJAČKE SLOGE NEDELIŠČE
se je v program medrepubliške kulturne izmenjave vključil kot ustanovni član 1. tedna bratstva in prijateljstva — Ptuj '62. V obdobju dvajsetih let so člani foklorne skupine in tamburaškega orkestra nastopali v številnih krajih SR Slovenije in navduševali prebivalstvo s kvalitetnimi programi izvirnih ljudskih plesov ter običajev Medjimurja. Leta 1964 so navezali prijateljske vezi z folklorno skupino Cirkovce, v letu 1981 pa podpisali listino o pobratenju in imajo velike zasluge za prijateljske vezi, ki povezujejo krajane krajevnih skupnosti Cirkovce in Nedelišče. S svojo vsestransko aktivnostjo so za vzgled, kako je potrebno razvijati bratstvo, prijateljstvo in enotnost med jugoslovanskimi narodi ter narodnostmi. V obdobju dvajsetih let je šlo skozi društvo več generacij, vendar vse generacije enako zavzeto nadaljujejo delo na področju medrepubliške kulturne izmenjave, zato so njihove zasluge še toliko večje;

DKUD „SLOBODA—VIS" VARAŽDIN
je bilo ustanovljeno 1905 leta in je v Varaždinu predstavljalo središče naprednega delavskega gibanja, 17 članov pa je darovalo svoja življenja za svobodo v NOB. V medrepubliško kulturno izmenjavo med bratskimi občinami so se vključili 1962 leta kot ustanovni člani 1. tedna bratstva in prijateljstva—Ptuj '62. V minulih dvajsetih letih so gostovali v nad petdesetih krajih bratskih občin in seznanjali prebivalstvo z bogastvom ljudskih pesmi, glasbe in plesov vseh narodov in narodnosti Jugoslavije. Razvijajo sodelovanje s številnimi kulturnimi društvi, zlasti v Ptuju in Radovljici. V društvu je povezanih nad 300 aktivnih članov, ki so v zadnih desetih letih opravili nad 300 gostovanj v Jugoslaviji in Evropi. Tovariš TITO je društvo odlikoval z Redom zaslug za narod z zlato zvezdo, za zasluge na področju ljubiteljske kulturne dejavnosti ter krepitve bratstva in enotnosti med narodi ter narodnostmi Jugoslavije;

DPD „SVOBODA" PTUJ
ki je bilo ustanovljeno 1919 leta in so se v njem zbirali predvojni komunisti in borci naprednega delavskega gibanja. V medrepubliško kulturno izmenjavo se je „Svoboda" vključila 1962. leta kot ustanovni član 1. tedna bratstva in prijateljstva — Ptuj '62. Sekcije društva so v minulih dvajsetih letih gostovale v nad petdesetih krajih bratskih občin v SR Hrvatski. Prek sodelovanja v delavskih srečanjih bratstva in prijateljstva je DPD „Svoboda" Ptuj navezala poglobljene tovariške in prijateljske vezi z vrsto kulturnimi društvi, zlasti pa z DKUD „Sloboda—Vis" Varaždin in z ogranki Seljačke sloge, Donja Dubrava, Nedelišče, Buševec, Donja Lomnica ter Lupoglav v SR Hrvatski. Pomembni so tudi stiki s koroškimi Slovenci, ki so navezali stike z kulturnimi društvi v Lupoglavu in Nedelišču v SR Hrvatski. Večina sekcij DPD „Svoboda" Ptuj je za posebne in izredne uspehe na področju medrepubliškega sodelovanja prejelo priznanje — Plaketo bratstva in prijateljstva, njihovi člani pa so prispevali dragocen delež pri krepitvi prijateljskih vezi in sodelovanja med delovnimi ljudmi ter občani bratskih občin. Ob 60-letnici je bila „Svoboda" Ptuj odlikovana, z Ukazom tovariša TITA, z Redom zaslug na narod s srebrno zvezdo.

Vsem dobitnikom najvišjih priznanj bratskih občin SR Hrvatske in SR Slovenije iskreno čestitamo!

FB

O PRESKRBI

Trkamo na zavest občanov

Pisati o preskrbi je v tem obdobju težka, a hkrati lahka naloga. Težka zato, ker preskrba šepa, lahka pa zato, ker je najlažje zapisati, da nečesa ni in ni. Občani so nejevoljni, poleg tega pa še povzročajo dodatno zmedo, in to s pretiranimi nakupi. Ni bilo še primera, da bi kupci sami izločili tiste, ki se večkrat postavljajo v vrsto.

Kako pa na tako stanje reagirajo trgovci — tisti, ki so odgovorni preskrbovati prebivalstvo. Jože Vaupotič, direktor MIP-ove TOZD Maloprodaja je na vprašanje, kako so se trgovci organizirali, da bi dosegli trajnejšo in pravičnejšo delitev osnovnih artiklov, zlasti tistih, ki jih v sedanjem času primanjkuje povedal:

„Povedati moram, da navodila, ki jih dobivamo od republiškega komiteja za tržišče in cene ter inšpekcijskih služb občine Ptuj in lastna navodila, izvajamo dosledno. To še zlasti velja za poslovodje v prodajalnah. Izvajanje teh navodil pa tudi redno kontroliramo. V primeru nespoštovanja sprejemamo ustrezne sankcije.

Motnje, ki so v preskrbi poznamo. Nismo pa jih v stanju sami odpraviti. Imam podatek, da smo v preteklem mesecu dobili 68 ton pralnega praška. Ves ta prašek je že pri kupcih, v skladiščih ne. Apeliral pa bi na kupce, da bi kupovanje praška potekalo bolj pošteno, bolj človeško. V tem obdobju pa vsak gleda samo nase in ga ne briga ali bo njegov sosed dobil prah, ki ga nima in ga nujno potrebuje, on sam pa si ustvarja doma malo „trgovinico".

Tudi v prihodnje ni pričakovati boljše oskrbe, situacija ni rožnata. To nam zagotavljajo proizvajalci praška, ki pa so zopet vezani na uvozne komponente. Problemi so tudi pri enakomerni dovavi. Vzrok za to pa je iskati v pomanjkanju nafte".

Zakaj potem prodaja pralnih praškov po različnih dnevih po različnih trgovinah. Nekateri pravijo, da bi bilo morda bolje, če bi prodajali prah en dan v vseh trgovinah. Kako bi bilo to mogoče izpeljati?

„Zopet se moram vrniti na navodila, kjer je natančno navedeno, da moramo začeti s prodajo praška po 15. uri. S tem pa ni rečeno, da bo to ravno ob 15. uri, lahko je pozneje, vendar traja prodaja praška do 18. ure. V tem času imajo poslovodje vsa pooblastila, da razporejajo količine po dnevih, ker oskrba z artikli ni vsakodnevna, zlasti na tistih območjih, kjer imamo enkrat tedensko dostavo in morajo prejete količine razdeliti za cel teden. Dobava v naše prodajalne ne more potekati istočasno, tega ne zmoremo tudi zaradi premajhnih zmogljivosti. Navsezadnje pa je potrebno upoštevati tudi ekonomsko računico. Sočasna dostava pa ni mogoča tudi zato, ker pokrivamo celotno območje občine Ptuj. Dostave potekajo po planu, seveda pa je tudi takrat odvisno, ali je prah prišel od dobavitelja. Mnogokrat se tudi sedaj dogaja, da moramo te kritične artikle voziti posebej. Zato je različna dobava in taka bo tudi v bodoče."

Kaj pa v tem obdobju lahko storijo potrošniški sveti?

„Naloga potrošniških svetov bi bila med ostalim, da bi na potrošnike delovali s čim bolj objektivno informacijo in da bi vplivali na njihovo zavest, obnašanje pri nakupih. Potrošniški sveti bi morali vplivati in pomagati, da dosežemo enakomerno porazdelitev kritičnih artiklov. Zato je tudi trgovina odgovorna, da okrepi stike s potrošniškimi sveti," je zaključil Jože Vaupotič.

MG

SLOVENSKA BISTRICA

Spravilo sladkorne pese

V prizadevanjih, da bi pri Kmetijskem kombinatu Slovenska Bistrica še pravočasno pospravili vse pridelke, gre predvsem za sladkorno peso, katere je še nekaj na poljih, so navezali tesnejše stike z delovnimi in drugimi organizacijami v občini.

Odziv sicer ni povsem uresničil pričakovanj, saj bi za dokončno spravilo pridelka potrebovali širšo pomoč, kljub temu pa se je v sredo, 10. novembra odzvala akciji srednja kovinarska šola iz Slovenske Bistrice. Učenci in tudi učitelji so z enodnevno akcijo dali pomemben prispevek k spravilu sladkorne pese, saj je v akciji sodelovalo okoli 200 učencev in učiteljev. Morda bo ta akcija spodbudila še druge občane, da pristavijo svoj delež pri uspešnem spravilu sladkorne pese.

Viktor Horvat

S SKUPŠČINE ENOTE ZA UPRAVLJANJE IN RAZPOLAGANJE S STAVBNIM ZEMLJIŠČEM

Ocena dela in sprememba planov

V preteklem tednu se je sestala skupščina enote za upravljanje in razpolaganje s stavbnim zemljiščem pri samoupravni komunalni skupnosti občine Ptuj, na kateri so delegati ocenili delo skupnosti v enem letu in sprejeli spremembe plana za leto 1982 in spremembe in dopolnitve plana za obdobje 1981—85. Največ je bilo narejenega na področju komunalnega urejanja stavbnih zemljišč v družbeno usmerjeni stanovanjski gradnji, dalje na področju komunalnega urejanja stavbnih zemljišč za individualno stanovanjsko gradnjo. Program III., ki zajema komunalno ureditev stavbnih zemljišč za postavitev kioskov ni bil realiziran, ker ni bilo povpraševanja, manj uspešno pa je bilo tudi delo na IV. programu — to je komunalni ureditvi stavbnega zemljišča v industrijskih in obrtnih conah občine. Enota bo k opremi zemljišča pristopila brž, ko bo pridobila zemljišče.

Pri spremembah plana za leto 1982 ne gre toliko za bistvene planske spremembe, kot za notranje spremembe na objektih. Tako je na primer v postavki b, ki sodi v program komunalnega urejanja stavbnih zemljišč v družbeno usmerjeni stanovanjski izgradnji, bilo za izgradnjo toplovodnega razvoda v kareju A porabljenih več sredstev od planiranih. Na drugi strani pa ne bo realizirana gradnja nizko napetostnega električnega razvoda in javna razsvetljava v istem kareju, zaradi zasedenosti zemljišča.

Delegati so brez bistvenih pripomb sprejeli tudi predlog sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma o temeljih plana samoupravne enote za obdobje 1981—85; upoštevali pa so dopolnitve, ki jih je predlagala ionferenca delegacij št. 24 (ZC Ptuj—Ormož) in KS Majšperk. Ob koncu zasedanja pa so se seznanili tudi z informacijo o ustanovitvi skupne strokovne službe za potrebe SIS materialne proizvodnje. Te službe bodo pričele delati s prvim januarjem 1983; delale pa bodo za potrebe samoupravne stanovanjske skupnosti, komunalne skupnosti in lokalne skupnosti za ceste občine Ptuj. Med SIS materialne proizvodnje spadajo še kmetijska in požarna skupnost, ki pa doslej k ustanovitvi še niso pristopile. MG

OBČINSKA ORGANIZACIJA ZZB NOV ORMOŽ

Borci za uresničevanje frontno dogovorjenega programa

Včeraj, 17. novembra se je sestala skupščina občinske organizacije ZZB NOV Ormož. V dvorani delavske univerze v ormoškem gradu so po uvodnem delu seje poslušali in razpravljali o poročilih predsednika, blagajnika, nadzornega odbora in verifikacijske komisije, sprejeli program dela za naslednje obdobje in obravnavali druga sprotna vprašanja.

V programu dela so si zapisali, da bo občinska organizacija ZZB NOV Ormož posvečala posebno skrb problemom in nalogam na treh področjih. V to bo usmerjala tudi aktivnost vsakega posameznega člana, ki mora biti sestavni del dejavnosti borčevske organizacije tako v občini kot v vsaki krajevni skupnosti.

Občinska organizacija ZZB NOV mora biti kot celota aktivna v SZDL tako pri oblikovanju kot pri uresničevanju skupnega frontno dogovorjenega programa. Uresničevanje gospodarske stabilizacije, uveljavljanje delegatskega sistema, delo v ostalih DPO, organizacijske, kadrovske in vsebinske priprave volitev organov krajevnih skupnosti, izvajanje kacije NNNP 83 . . . to je le nekaj neposrednih nalog, ki so si jih zapisali v svoj program dela.

Posebno skrb bodo posvečali ohranjanju, prenašanju in razvijanju tradicij NOB v sodelovanju z vsemi ostalimi dejavniki, zlasti še z mladino. Na področju spomeniškega varstva bodo nadaljevali z urejanjem muzejske zbirke NOV, z zbiranjem gradiva za kroniko, obnovili bodo spomenik padlim talcem v Ivanjkovcih, postavili spominsko ploščo borcem pete prekomorske brigade in skupaj z občinskima organizacijama ZZB NOV Ptuj in Ljutomer začeli s pripravami za trajno obeleževanje kurirske poti v severnovzhodni Sloveniji.

Prav tako bodo skrbeli za socialno varnost članov ZZB NOV tako v okviru komisije za vprašanja borcev kot v organiziranju soseske in medsebojne pomoči v krajevnih skupnostih.

FF

Borci so pomemben dejavnik v življenju in delu krajevne skupnosti

Na delovni konferenci krajevne organizacije ZZB NOV v krajevni skupnosti Jože Potrč, ki je bila v petek, 12. novembra v Ptuju, so kritično spregovorili o svojem delu v preteklem obdobju, ki ga je skupaj z drugimi prizadevnimi člani vodil predsednik Cvetko Pantar. V svojem poročilu je med drugim zapisal, da sodi ta krajevna organizacija med tiste s srednjim številom članov, ki jih je trenutno 60 in med njimi tudi 25 rezervnih in upokojenih vojaških starešin, dobra polovica pa tudi članov ZKS. Med njimi jih je 21 tovarišic, najstarejši član jih šteje 91, najmlajši pa 51 let.

Kot so na letni konferenci ocenili so še vedno osrednji družbenopolitični dejavnik v krajevni skupnosti, ker se s svojimi člani vključujejo v vse družbenopolitične organizacije in krajevno samoupravo s tem pa tudi v vse procese te krajevne samouprave. Na osnovi posebne analize so ugotovili, da pokrivajo kar 103 razne funkcije in druge zadolžitve v krajevni skupnosti in občini.

Ti podatki tudi zgovorno pričajo, da borčevska organizacija ni sama sebi namen, temveč močan družbenopolitični dejavnik svoje sredine, sestavni del fronte socialističnih sil, ki mora biti v bodoče še bolj budna in pozorna na vsa vprašanja iz življenja in dela krajanov, zlasti še delegatskega sistema prek katerega se tudi z vsemi uspešno povezuje.

Borci iz KS Jože Potrč so med drugim spregovorili tudi o zdravstveni zaščiti za katero so menili, da je organizirana dobro in da večjih težav v svojih vrstah nimajo.

Letošnje srečanje so končali s prisrčnim tovariškim večerom, v katerem so dorekli mnoga izmed vprašanj, ki so jih v razpravi morda samo načeli in v njih nakazali pripravljenost, da so v prihodnje še aktivnejši v skladu s svojimi življenjskimi izkušnjami in elanom, ki ga pri borcih nismo nikoli pogrešali.

mš

Premalo samoiniciative v ZK

Člani komiteja OK ZKS Ptuj so na seji, ki je bila prejšnjo sredo, ocenili organiziranost, idejnopolitično delovanje in akcijsko usposobljenost komunistov v institucijah političnega sistema socialističnega samoupravljanja. Dogovorili so se, da bodo pripravljeno gradivo poslali v javno razpravo vsem osnovnim organizacijam ZK v občini, ki naj podajo svoje pripombe, hkrati pa ocenijo tudi delo v svojem okolju. Dokončna ocena bo izdelana po seji občinske konference, ki je bila včeraj. Komunisti jo bodo obravnavali na naslednji seji, ki bo poredvidoma 2. decembra.

Člani komiteja so v razpravi ugotovili, da je v osnovnih organizacijah ZK, pa tudi pri posameznih članih opaziti premajhno samoiniciativnost, saj v večini OO ZK sklicujejo seje šele po tem, ko jih na to opozorijo višji organi občinske organizacije ZK ali pa po posvetu sekretarjev. Precej je tudi takih osnovnih organizacij, kjer nosi vso breme delovanja sekretar, medtem ko člani sekretariata in ostali člani organizacije stoje ob strani. Mnogo komunistov je aktivnih le v organizacijah združenega dela, kjer so povezani v osnovno organizacijo, delu v krajevni skupnosti pa se raje izognejo. Seveda tega ne gre posploševati, pa vendar takih primerov ni ravno malo.

Poudarjeno je bilo, da bo potrebno korenito spremeniti tudi kadrovsko politiko. Vse preveč se ob iskanju ljudi za odgovorne funkcije sučemo v istem krogu, je dejal predsednik OK ZKS Jože Botolin. Ob tem pa ne pomislimo, da so tu tudi izredno sposobni ljudje, ki so pripravljeni prevzemati odgovorne naloge, vendar jih zanje nihče ne predlaga.

Tudi o sprejemanju v zvezo komunistov je bilo slišati nekaj ocen. Med prosvetnimi delavci je na primer precej mladih, ki ne želijo vstopiti v zvezo komunistov, pa tudi kje drugje je prav tako. Ob tem pa je treba reči, da v osnovnih organizacijah ZK premalo razmišljajo o sprejemanju dobrih delavcev in samoupravljalcev v svoje vrste in marsikje pomeni sprejem v ZK le povečanje števila članov. Dejstvo je, da zveza komunistov ne potrebuje članov, ki to žele postati zgolj zaradi osebnih karierističnih interesov — čeprav je vprašanje ali jih je res moč uveljavljati s pomočjo partijske izkaznice. Res pa je tudi, da zveza komunistov v zadnjem času ne igra tiste avantgardne vloge, ki bi jo morala. Vse preveč je omahovanja, omalovaževanja, nezainteresiranosti, ležernosti in mlačnosti pri reševanju težav, ki jih prinaša s seboj težka gospodarska situacija. In prav komunisti morajo v tem trenutku pokazati, kako se je treba v tem času obnašati. Pa to tudi počno?

Na seji komiteja so se pogovarjali tudi o metodah dela, ki jih je treba prilagoditi novim nalogam in novi organiziranosti zveze komunistov. Doslej so se le malokje uveljavile problemske in akcijske konference — uspešno so jih izvajali v TGA in v Agisu, o njih razmišljajo tudi v Zdravstvenem centru Ptuj — Ormož.

Niso pa zaživeli sveti zveze komunistov v krajevnih skupnostih, niti zbori komunistov. Bolj bo potrebno poglobiti tudi sodelovanje med člani občinske konference in osnovnimi organizacijami, da bodo ti res vez med bazo in komitejem konference. Zato pa je potrebno okrepiti tudi informiranje v zvezi komunistov od osnovne organizacije ZK do centralnega komiteja in obratno. Dosti bolj je treba uveljaviti tudi osebno komuniciranje in doseči, da bodo v osnovnih organizacijah sklepe organov in seveda tudi svoje, dosledno uresničevali. Zato pa je potrebno utrditi in poglobiti idejno in akcijsko usposobljenost vseh članov ZK.

N. Dobljekar

NAŠI NOVI SOOBČANI

Zadnji mesec živi in dela skupaj s Ptujčani in ptujskimi občani, čeprav le za določen čas, nova generacija mladih v uniformi. Ste morda vi, dragi bralci, opazili to mladost, polno življenja, bogato za vsa bogastva naših narodov in narodnosti, kako se v zanje prostem času sprehaja po mestu, z zanimanjem oglejuje kulturne spomenike, izložbe in druge zanimivosti starega mesta ob Dravi?

Mladega vojaka prepoznamo že od daleč, na njem je vse novo, tudi zanj je novo okolje. Oči se mu ustavljajo zdaj na tem, zdaj na onem, novo mu je vsako pročelje hiše, izložba, ljudje in njihove navade. V spomin se mu vtisnejo nove slike zgodovinskega Ptuja.

V začetku oktobra je v kasarno „Dušan Kveder-Tomaž" Ptuj prišla nova generacija mladih vojakov. Ob prihodu so jih toplo sprejeli starejši tovariši vojaki in starešine, pa tudi občani Ptuja.

V soboto, 23. oktobra je bila svečana zaobljuba, ki so jo dali mladi vojaki pred bojno zastavo, svojimi starši, starejšimi tovariši in starešinami in pred predstavniki družbenopolitičnih organizacij in družbenopolitične skupnosti občine Ptuj in tudi pred občani, med katerimi bodo preživeli svoje najlepše leto mladosti, v učenju in usposabljanju za obrambo svoje domovine.

Mladi vojaki so dali svečano zaobljubo pred bojno zastavo.
Foto: D. Stanisavljević

Na ta dan je bilo v kasarni še posebno svečano. Na slovesnosti je bilo prisotnih nad 200 članov družin, pretežno staršev mladih vojakov. Prišli so iz vseh krajev Jugoslavije, da s svojo navzočnostjo dajo še večji pomen trenutku dajanja svečane zaobljube svojih sinov.

Mladim vojakom zaželimo vsi skupaj veliko uspeha pri delu in učenju in da se srečno vrnejo na svoje domove, polni lepih spominov na mesto Ptuj in na njegove občane, med katerimi bodo preživeli del svoje mladosti.

V. Miletić

November — mesec boja proti alkoholizmu

Rdeči križ Slovenije si že vrsto let prizadeva aktivirati v boju proti alkoholizmu delovne ljudi in občane, krajevne skupnosti, organizacije združenega dela in šole vseh stopenj. Ta prizadevanja so dobila svoje mesto v Koordinacijskem odboru pri Republiški konferenci SZDL in v občinskih koordinacijskih odborih. Mesec november predstavlja obdobje, ko velja za ta del dejavnosti SZDL poglobljeno zanimanje.

Prekrižani puščici nista slučajni. Predstavljata protislovje, kadar imamo pred očmi alkoholika. Puščica, ki sili kvišku, predstavlja osebo, katera postaja vsebolj odvisna od uživanja alkoholnih pijač; alkohola ne uživa več zaradi tega, ker si to želi, temveč zato, ker je v njegovi osebnosti nastala takšna sprememba, da ne more več prenehati s pitjem; zaradi svoje odvisnosti bo oseba porabljala velike količine alkoholnih pijač; nastale bodo okvare telesnega in duševnega zdravja, obenem pa trpijo gospodarske in družbene razmere posameznikov. Padajoča puščica predstavlja pot, ko alkoholik izgublja zaradi obnašanja pristne prijatelje, pozitivne čustvene odnose sorodnikov in se nagiba vsebolj k samoti. Če vemo, da alkoholik ne zmore sam abstinirati, se soočimo v nizu protislovij s prvo tragično alkoholikovo situacijo: takrat, ko je najbolj odvisen od alkohola, ko se takorekoč ne more strezniti in v treznosti hrabro prenašati življenje, ko je torej najbolj potreben pomoči drugih, ostane popolnoma sam.

Tak alkoholik, celo, če nastopajo hujše telesne ali duševne komplikacije, predstavlja *medicinski problem.* Avtorji navajajo, da je nad 8 % odrasle moške populacije v takem stanju. Za te osebe daje družba znatna sredstva. Iz ptujsko ormoškega področja hospitaliziramo na Psihiatriji v Ormožu letno okoli 75 alkoholikov, povprečna ležalna doba je 60 dni, oskrbni dan pa znaša okoli 1000 din. K tej številki je treba prišteti delo z nehospitalnimi alkoholiki v ambulanti za alkoholike, v terapevtskih skupinah zdravljenih alkoholikov, število hospitaliziranih na drugih oddelkih ptujske bolnišnice (zaradi jetrne ciroze, vnetja trebušne slinavke, vnetja želodčne sluznice, okvare srčne mišice ipd), treba je upoštevati, da se alkoholiki često poškodujejo, poškodbe se počasneje celijo, slabše se zdravijo tudi druge bolezni, te osebe so pogosto v staležih, neredko sledijo prerane upokojitve itd. itd.

Noben alkoholik ne postane odvisen »čez noč«, ampak minejo leta in leta, predno postane oseba od alkohola tako odvisna, da se ni sposobna več obvladati. Taka oseba ima afiniteto do alkoholnih pijač, že prihaja do vedenjskih odklonov, nepravilnih odnosov z okolico, trošenja znatnih sredstev za nabavo alkoholnih pijač, so slabšega delovnega uspeha, zapletajo se v kazniva dejanja, zanemarjajo vzgojo otrok, preveva jih nerazpoloženje, občasno so nastopaški, egocentrični, ipd. Lahko so daljšo dobo abstinentni, lahko tudi prenehajo s pitjem, če to želijo, istočasno pa navadno menijo, da jim abstinenca ni potrebna. Te osebe (še) niso medicinski, ampak *socialni problem.* Računajo, da jih je 15 % odrasle moške populacije.

Za svoj odnos do alkohola imajo kup izgovorov: od tega, da voda še za čevelj ni dobra (kot da bi bil alkohol), do mišljenja, da se ob delu mora nekaj piti, ali pa kar zapojejo tisto »Žena naj bo doma«, verjetno z otroci, ki niso krivi, da odraščajo v takem okolju.

Če statistiki navajajo, da uživanje alkohola narašča, hkrati s tem pa narašča tudi število alkoholikov, potem se soočimo z alkoholizmom kot *družbenim problemom.*

Do tega pojava vodi afiniteta družbe do ponujanja alkoholnih pijač, odnos družbe do alkoholizma, tradicije, vtirjenost navad in same družbene razmere, med katerimi ni na zadnjem mestu odnos do dela. Treba je povdariti, da je vsaka akcija obsojena na neuspeh, če nima podpore širše družbe, torej nas, ki smo del te družbe.

Za spremembo se za nekaj ur umaknimo dnevnemu stereotipu naših razmišljanj in se vprašajmo: »Kdo sem? Kakšen sem? Kakšen sem v očeh in predstavah drugih ljudi? Kje je moje mesto v širši družbi? S kom sem si blizu, komu enak in komu sem podoben?« Poskušajmo dobiti odkrit odgovor na to vprašanje tudi od najbližjih, nato pa ta zapažanja prestavimo v naš odnos do alkoholizma. Če smo bili odkriti, bomo začudeni, kako malo smo naredili za zboljšanje družbenega zla, s katerim se takorekoč srečamo vsak dan in na vsakem kraju, tj. alkoholizma. Ostanimo v takem odnosu skozi celo leto, nabirajmo si znanje s tega področja in pričnimo po svojih sposobnostih ukrepati. Osupnili bomo: nič drugega ne bomo počenjali kot utrjevali tovariške, demokratske in samoupravne odnose.

Zrela antialkoholna gibanja niso nikoli gradile na videz logične avtoceste, ki bi se izkazala za slepe zavoje brez poti kamorkoli. Ta gibanja pomenijo le sposobnost ustvarjati harmonične odnose z drugimi osebami brez alkoholnega opoja; seveda besede »harmoničnost« ni drugače razumeti kot enotnost protislovij. Ta pojav ne vsebuje visoke inteligenčnosti in sreče, vključuje pa prenašanje vsakdanjih težav in občasnih obremenitev, ne da bi se zatekali k tesnobi, odvisnosti in izsiljevanju »sreče« preko popivanja.

dr. Marijan Pregl

Dobitniki plaket bratstva — prijateljstva v letu 1982

Po sklepu koordinacijskega odbora za sodelovanje bratskih občin SR Hrvatske in SR Slovenije, ki so ga sprejeli na seji v Lendavi, 19. oktobra 1982, so na osrednji kulturni prireditvi v počastitev 9. kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije in ob zaključku 21. delavskih srečanj bratstva in prijateljstva — Ptuj 82, v Ptuju 12. novembra 1982 podelili 31 plaket najzaslužnejšim posameznikom, organizacijam in društvom. Plakete v znak priznanja za aktivno sodelovanje v delavskih srečanjih bratstva in prijateljstva, za razvijanje medrepubliškega sodelovanja ter širjenje bratstva in enotnosti med našimi narodi in narodnostmi so prejeli:

IZ OBČINE ČAKOVEC

Franjo KRČAR, konferenca osnovnih sindikalnih organizacij Medjimurske trikotaže Čakovec, konferenca osnovnih sindikalnih organizacij „Čateks" Čakovec.

IZ OBČINE KOPRIVNICA

Filip ČIŽIĆ, Boško SAVIĆ, Občinski svet ZSS Koprivnica, Samoupravna interesna skupnost za kulturo občine Koprivnica, Zveza strelskih družin občine Koprivnica, Zveza lovskih družin občine Koprivnica in Zveza športnih ribolovnih društev občine Koprivnica.

IZ OBČINE KRAPINA

Jagica POTOČKI, Proizvodno montažno podjetje „Jedinstvo" Krapina in Ženski rokometni klub „Zagorac" Krapina.

IZ OBČINE PREGRADA

Skupščina občine Pregrada in Občinski svet ZSS Pregrada.

IZ OBČINE VARAŽDIN

Franjo DVORŠČAK, DKUD „Vilko Jurec" Varaždin, MKUD „Milica Pavlić-Kata" Varaždin, KUD železničarjev „Ivo Mikac" Varaždin in Radijska postaja Varaždin.

IZ OBČINE LENDAVA

Občinski štab za civilno zaščito občine Lendava.

IZ OBČINE MURSKA SOBOTA

Občinski štab za civilno zaščito občine Murska Sobota.

IZ OBČIN MESTA MARIBOR

Mestni štab za civilno zaščito občin mesta Maribor in Mestna konferenca ZRVS občin mesta Maribor.

IZ OBČINE ORMOŽ

Otilija KOLARIČ iz Obreža in Vida TOPOLOVEC iz Ormoža.

IZ OBČINE PTUJ

6. mladinska delovna brigada bratskih občin SR Hrvatske in SR Slovenije „Bratstva in prijateljstva", ki je sodelovala na zvezni mladinski delovni akciji — Posočje '82, Invalidsko športno društvo „Borec" pri občinskem odboru ZZB NOV Ptuj in Rokometni klub „Drava" Ptuj.

IZ OBČINE SLOVENSKA BISTRICA

Štefan ROMIH in Ribiška družina „Bistrica" iz Slovenske Bistrice.

Vsem dobitnikom priznanj bratskih občin SR Hrvatske in SR Slovenije iskreno čestitamo!

FB

IZ NAŠIH BRATSKIH OBČIN

10. november — praznik občine Pregrade

Bratska občina Pregrada v SR Hrvatski, je prvič praznovala svoj občinski praznik, ki je posvečen spominu na 10. november 1943 leta, ko je bil ustanovljen Narodno osvobodilni odbor Pregrada. Slavnostne seje občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij občine Pregrada, bila je 13. novembra 1982, so se udeležili mnogi ugledni gostje, med njimi: Andrej MARINC, predsednik CK ZKS, Mika ŠPILJAK, član Predsedstva CK ZKH, delegacije sosednih občin in občine Ptuj, borci in aktivisti NOB in drugi. Po slavnostnem govoru predsednika občinske skupščine Vladimira Podboja, so podelili najzaslužnejšim borcem in aktivistom NOB ter najzaslužnejšim občanom priznanja — zlato značko, plaketo občine in pismena priznanja. Predsednik Koordinacijskega odbora za sodelovanje bratskih občin SRH in SRS, Vjekoslav ŠOLMAN, je izročil Plaketo bratstva — prijateljstva, ki je bila podeljena na slovesnosti v Ptuju. Osrednjo občinsko proslavo so zaključili z bogatim kulturnim programom in otvoritvijo razstave.

Častni občani občine Pregrada

Skupščina občine Pregrada je za častne občane občine Pregrada imenovala: Milivoja GLUHAKA, general podpolkovnika, dosedanjega republiškega sekretarja za ljudsko obrambo SR Hrvatske, Andreja MARINCA, predsednika CK ZKS in Mika ŠPILJKA, člana Predsedstva CK ZKH. To je najvišje priznanje, ki ga podeljuje občina Pregrada, zato čutimo toliko večje zadovoljstvo, da je bilo to priznanje podeljeno tudi predsedniku najvišjega organa slovenskih komunistov.

Otvoritev razstave

Takoj po slavnostni seji občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij je v športni dvorani osnovne šole „Edo Deskovar" sledila otvoritev razstave „20 let delavskih srečanj bratstva in prijateljstva", ki so se je udeležili vsi udeleženci osrednje občinske proslave občinskega praznika, skupaj z Andrejem MARINCEM in Mikom ŠPILJKOM. Po uvodnih govorih predstavnikov Koordinacijskega odbora za sodelovanje bratskih občin in Zgodovinskega arhiva Ptuj, je razstavo odprl član Predsedstva RS ZSH, Josip BELOŠEVIČ. Gostje so si razstavo ogledali z velikim zanimanjem, tovariš MARINC, pa se je vpisal tudi v knjigo vtisov in čestital organizatorjem razstave.

FB

Vsem otrokom bi morali zagotoviti enak start v šolo

Čeprav smo na področju otroškega varstva v zadnjih desetih letih storili veliko ali celo več kot prej vso povojno obdobje, kljub vsemu z doseženim ne moremo biti zadovoljni. Zadovoljni pa ne zato, ker se v tem obdobju vsega zamujenega ni moglo več nadomestiti in današnje nekaj več kot 20 odstotno zajetje predšolskih otrok v organizirano vzgojo in varstvo v vrtcih in jaslih ne zadovoljuje, zlasti še ne ob podatku, da je poprečno zajetje v Sloveniji blizu 40 odstotkov in da smo s svojim prispevkom — v ptujski občini na 56. mestu v SR Sloveniji. Tu mislimo tisti prispevek, ki ga iz svojih osebnih dohodkov odvajamo za potrebe otroškega varstva v občini. Pa tudi po zajetem številu otrok nismo na zavidljivem mestu — pred nami je Lenart — 27 odstotkov, Ormož — 38, Maribor — 48 in Celje celo 51 odstotkov in Ljubljana kjer je 60 odstotkov otrok vključenih v organizirano predšolsko vzgojo in varstvo. Seveda bi ob tem morali upoštevati še število zaposlenih v občini strukturo prebivalstva in vrsto drugih vzrokov, ki vplivajo na potrebe po vključevanju otrok v jasli in vrtec. Le tako bi lahko dobili realnejše številke in jih nato primerjali z drugimi sredinami. Nesporno pa je, da ob vse večjem prizadevanju — vsem otrokom zagotoviti enaki start v šolo, močno zaostajamo za drugimi.

Resolucija 12. kongresa ZKJ lepo govori, da moramo družbeno skrb o otrocih razvijati tudi kot celoto vzgojnoizobraževalnih, zdravstvenih in socialnih ukrepov, ki otrokom zagotavljajo pogoje za razvoj, večjo socialno varnost ter socialistično samoupravno vzgojo in izobraževanje. Organizacije združenega dela in drugi družbeni dejavniki pa morajo v vseh okoljih v skladu z materialnimi možnostmi ustvarjati pogoje za čimbolj vsestranski in izenačeni razvoj otrok in njihovo socialno varnost.

V naslednjih treh letih tega planskega obdobja smo tudi v ptujski občini načrtovali povečan program male šole od sedanjih 120- najprej na 200 in nato 600 ur — kot predvidevajo tudi republiški dokumenti o razvoju otroškega varstva v Sloveniji. V zunanjih krajevnih skupnostih bi bilo potrebno uvesti nekatere cenejše in privlačnejše oblike, dozidati bi morali jasli v Ptuju in začeti z gradnjo na Ziherlovi ploščadi. V programu je tudi večanje števila varstvenih družin in za otroke od štirih do pet let, ki niso v vzgojnovarstvenih organizacijah nuditi ustrezno vzgojo o kateri govore smernice republiške skupnosti otroškega varstva, da bi te vzgoje moralo biti 500 ur letno.

Seveda vsega tega ne bo možno realizirati. Preprosto zato ne, ker ne bo dovolj denarja in zato smo toliko bolj odgovorni, da v okviru tistega kar že imamo in še bomo v tem obdobju imeli, storimo največ za vso predšolsko populacijo, ki v tem času zajema okrog 6000 otrok v občini Ptuj.

Ena izmed naših prvih nalog bo gotovo, da spremenimo način in tudi delež plačevanja staršev. Po izračunih je vzgojnega dela, ki ga že danes v celoti plačuje družba blizu 30 odstotkov vseh stroškov, ostalo pa so druge obveznosti — prehrana, energija, režija itd. Po tem takem bi morali starši plačati vsak enako ta »hotelski del« in le tisti, ki tega ne bi zmogel bi bil upravičen do družbene subvencije, vendar šele na lastno zahtevo in ob ustrezni dokumentaciji. Ne pa, da sedaj prinašamo podatke o osebnih dohodkih za minulo leto, vse druge — dodatne pa lepo skrivamo in jih ne evidentiramo. Zato se pogosto zgodi, da prav najbogatejši plačajo najmanj, tisti z nekoliko višjimi osebnimi dohodki pa kar nekajkrat solidarnostno prispevajo v skupno blagajno. Če bi to področje uspeli bolj pošteno obravnavati, bi gotovo ostalo veliko več denarja za ostale otroke, oziroma bi jih po enostavni računici lahko vključili vsaj za 100 odstotkov več v ostale, cenejše, enostavnejše in zato nič manj privlačne oblike predšolskega varstva in vzgoje za katere je sedaj večina otrok še prikrajšana.

mš

Jesenska in spomladanska uporaba herbicidov v pšenici

Herbicid dicuran 500, s katerim uspešno zatremo trave (srakoperec) in nekatere širokolistne plevele, je sedaj na voljo. Zaradi nastopa zmrzali ga ne smemo uporabljati za jesensko zatiranje plevelov. Priporočamo pa nabavo herbicida in z njim škropimo spomladi od tretjega lista do konca razrasti ozimne pšenice, ozimnega in jarega ječmena.

Ker s herbicidom dicuran 500 ne zatremo smolenca, jetičnika in maka, priporočamo za zgodnje spomladansko škropljenje, če so seveda pleveli razviti, kombinacijo dicuran 500 3 l/ha + faneron 50 3 kg/ha. Če se pleveli razvijejo šele kasneje, ko zaradi toplejšega vremena lahko uporabljamo hormonske herbicide, priporočamo kombinacijo dicuran 500 3 l/ha + deherban fluid 4 l/ha ali aniten DS 3 l/ha.

Kmetijski inštitut Slovenije

GNOJENJE PŠENICE PO SETVI

Zaradi izredno neugodnega vremena v času spravila koruze in sladkorne pese je letošnjo jesen ostalo zelo malo časa za pripravo zemlje in za setev pšenice. Marsikje v časovnih stiski njiv nismo uspeli pognojiti pred setvijo pšenice.

To napako lahko zdaj popravimo tako, da nepognojene posevke čimpreje pognojimo z odmerki gnojil, ki smo jih predvideli za posamezne njive. Posevkom na tleh z nizko ravnijo fosforja in kalija bomo gnojili z višjimi odmerki obeh hranil, na tleh z višjo ravnijo pa z nižjimi. To bomo dosegli z izbiro kompleksnih NPK gnojil z višjim oz. nižjim deležem fosforja in kalija. Posamezna gnojila pa bomo odmerjali z ozirom na vsebnost dušika, ki naj bi ga ne dali več kot 30 kg čistega dušika na hektar.

Priporočamo gnojenje z naslednjimi odmerki posameznih gnojil:

350—500 kg/ha NPK 6—18—18
250—350 kg/ha NPK 9—18—18
150—250 kg/ha NPK 13—10—12 ali
200—300 kg/ha NPK 11—11—16

Ker s temi odmerki ne bomo zadostili potrebam posevkov za fosfor in kalij, bomo to lahko nadoknadili pri prvem dognojevanju ob koncu zime. Takrat bomo namesto s KAN-om dognojevali z NPK gnojili.

Kmetijski inštitut Slovenije

DR. ZLATA IVETIĆ

PRI NAS V KLUBU

MLADI SO SPREGOVORILI

Prejela sem veliko pisem, v katerih so učenci CSUI v Ptuju razmišljali o vprašanju:

»MLADI, KAJ MISLITE O POPIVANJU IN KJE SO PO VASEM MNENJU VZROKI ZA TA POJAV?«

Objavljam povzetek njihovih misli v nespremenjeni obliki:

MLADI O POPIVANJU ALKOHOLA

1. Popivanje je zelo grada navada
2. Popivanje je zapravljanje časa, denarja in zdravja.
3. Alkohol je strup.
4. Varujmo se alkohola zdaj, ko bo telo že oslabelo bo prepozno.
5. Izogibaj se alkohola, če nočeš čimprej končati v krtovi deželi.

MLADI O VZROKIH POPIVANJA IN PREPREČEVANJU:

1. Po mojem je kriv ta pregovor: »Jabolko ne pada daleč od drevesa.« Otroci vidijo svoje starše, zato sami zaidejo v tako težko premagljive situacije. STARŠI BI MORALI BITI VZOR SVOJIM SINOVOM IN HČERKAM. Nekdo, ki ima dobre vzgojitelje in vzornike in je njegova zavest razvita tako daleč, da se zaveda, da si s popivanjem in kajenjem samo škoduje, sigurno ne bi segel po teh, lahko bi rekli, strupih. Mislim, da mi mladi nimamo dovolj odločnosti, ki jo potrebuješ, ko se hočeš nečemu odreči. Treba nam je nekdo (starši, vzgojitelji) spraviti v zavest. Veliko bi pripomogla vzgoja staršev in več posvečanja pozornosti v šoli tem problemom.

2. Če bi šli ob vikendih gledat v gostilne, kavarne, diskoklube itd. bi videli da se tam zbira mladina, ki redko pije kaj drugega kot žgane pijače. Če pa hočejo piti te pijače, morajo imeti denar. Vsi pa gotovo nimajo tako veliko, da bi si zraven obveznih odhodkov privoščili še popivanje. Torej NEKDO JIM MORA DAJATI DENAR, TO SO PONAVADI STARŠI. Iz tega vidimo, da ne leži krivda samo pri mladini, ampak tudi na starših in družbi, ki dovolita že tudi mladoletnikom popivati.

3. Ker se popivanje in pijančevanje javlja predvsem v poznih urah, so tega krivi tudi starši, ker prihajajo mladi domov pozno. STARŠI BI MORALI SKRBETI ZA SVOJE OTROKE TUDI GLEDE POPIVANJA. Koliko se govori, da gostilne morajo zapreti do 22. ure, vendar veliko gostilničarjev se tega predpisa ne drži, ker se jim gre predvsem za zaslužek.

4. Mladi pridemo do pijače navadno ob rojstnih dnevih prijateljev in prijateljic. Pa tudi po gostilnah točijo pijače, čeprav na tablici piše: »MLADINI NE TOČIMO ALKOHOLA« Sem za to, da se po vseh lokalih prepreči točenje alkoholnih pijač mladini, da strogo kaznujejo kakršnokoli popivanje in razgrajanje po ulicah, lokalih, trgovinah. To bi bil le delček, ki bi pripomogel k zatiranju popivanja pri mladih.

5. Res je pa (ker je nepravilno), da so alkoholne pijače (nekatere) celo cenejše kot navadni sokovi. Zato jih človek kupuje, ker si sokove ne more privoščiti. Zakaj pa to?

6. Mislim, da so glavni razlog za popivanje: razočaranje po ljubezni, prepiri s starši, slabe ocene. Po mojem je največkrat vzrok za to ljubezen. To trdim zato, ker se je meni prav to zgodilo. Poznam dosti prijateljic, ki hodijo po gostilnah, zaradi razočarnja v ljubezni, se napijejo in počenjajo razne neumnosti. Dosti bolje bi bilo, KO BI IMELI STARŠE, KI BI JIM TO LAHKO ZAUPALI, pa jih mnogi nimamo. »Perfektno« bi bilo, če bi lahko mamici povedala, da imam fanta, Zato, ker pa njej ne morem zaupati, ker bi lahko dobila »hausrest«, pač pa prijateljici ob kozarcu. Zavedam se, da svojih skrbi ne bom mogla utapljati v pijači in cigaretih. Slej ko prej me čaka konec, saj DOMA NE BODO HOTELI IMETI TAKŠNE HČERKE, KOT SEM JAZ.

7. Kaj pomeni na primer fantu in dekletu bogastvo, kaj jim pomeni velika moderna hiša, visok položaj staršev v službi, ko pa NISTA DELEŽNA NITI MALO MATERINE IN OČETOVE LJUBEZNI, vendar otrok vse od rojstva pa do 18—19. leta potrebuje ljubezen staršev in njihove nasvete. Če bomo mladi poslušali nasvete staršev je malo možnosti, da zaidemo na krivo pot. Po eni strani te mlade, ki že od vsega začetka nimajo starševske ljubezni, razumem.

8. Mladi popivajo pogosto zato, ker se preprosto nimajo kam dati, predvsem velja to za mladino v mestu, ki nima drugega opravila kot učenje. Po učenju pa VELIKO PROSTEGA ČASA, KI GA NE ZNA PRAVILNO IZKORISTITI. Delno so za to krivi tudi mladinski aktivi, ki organizirajo premalo akcij, srečanj v katerih bi lahko mladi koristno izkoristili svoj prosti čas. Nič ne pomagajo ustrezni klubi in krožki, če se v njih točijo alkoholne pijače. Mladi se zbirajo po lokalih. Koliko je drobnih lepih stvari, ki te osrečujejo in vsak dan razveseljujejo. MLADI PA KOT DA SO SLEPI ZA VSE TO. Ali ni lepo, da greš v planine, ali v gozd po gobe, maline — srečna sem, če sem s starši. VEM, DA NE BOM DOLGO IN JIH BOM MORALA ZAPUSTITI.

Konec prihodnjič

Nove obrestne mere

Večina naših načrtov in želja je tako ali drugače povezanih z denarjem. Pot do cilja je včasih daljša. Dolgoročno varčevanje pod ugodnejšimi pogoji je zato možnost, o kateri velja razmisliti.

Nove obrestne mere za nenamenske dinarske hranilne vloge so:

7,5% za vloge na vpogled (nespremenjeno)
13% za vloge vezane nad 1 leto
15% za vloge vezane nad 2 leti
20% za vloge vezane nad 3 leta

Nove obrestne mere za nenamenske devizne hranilne vloge so:

7,5% za vloge na vpogled (nespremenjeno)
9% za vloge vezane nad 1 leto
11% za vloge vezane nad 2 leti
12,5% za vloge vezane nad 3 leta

Tudi, če pravega načrta še nimate: vezava sredstev zagotavlja obrestovanje prihrankov po najvišji obrestni meri.

ljubljanska banka

VIDA ROJIC

KAJ RAZKRIVAJO PISANA SPOROČILA IZ VOJNIH DNI

(1. nadaljevanje)

Poročilo Ivana Nemca-Vojka, tedaj člana oblastnega komiteja KPS za Štajersko, napisano 26. maja 1944 — Centralnemu komiteju KPS, nas seznanja, da bodo Dvojmoč, Vojko in Štefka odpotovali v torek, 30. maja na območje Maribora, Ljutomera in Ptuja ter v Prekmurje. Priključili se jim bodo še Jože Lampret, »Vida«, članica obl. kom. SKOJ ter »Meta« kot predstavnica AFŽ. Poročilo navaja, da je TV zveza speljana do Ptuja, oni pa jo bodo potegnili še od Maribora do Ljutomera.

Pomemben je obširen dokument z naslovom »USTANOVITEV IN SKLEPI PLENARNE SEJE OBLASTNEGA KOMITEJA ZA ŠTAJERSKO,« z datumi od 13. do 15. julija 1944. Poleg analize vojaškega in gospodarskega položaja na Štajerskem, obravnava dokument nameravane politične in vojaške ukrepe osvobodilnega gibanja. Za ptujsko območje je pomemben sklep organizacijskega značaja, to je ustanovitev poverjeništva PO OF za vzhodno Štajersko, kateremu je poleg osrednjih Slovenskih goric, ljutomerskega okrožja, Prekmurja in območja Čakovca poverjeno tudi ptujsko okrožje. Med organizacijskimi ukrepi navaja dokument še sklep o ustanovitvi poverjeništva PO OF za jugovzhodno Štajersko, kateremu pripadajo območja Šmarje — Rogatec, Kozje — Brežice in Laško — Radeče. Za sekretarko poverjeništva za vzhodno Štajersko je imenovana Štefka (Cvetka Praprotnik), za jugovzhodno Štajersko pa Rafael (Vlado Majhen).

Oblastni komite KPS za Štajersko je z ustanovitvijo poverjeništev za vzhodno in jugovzhodno Štajersko hotel poživiti osvobodilni boj na teh območjih, ki je zaostajalo za drugimi pokrajinami v severni Sloveniji. Poverjeništva so morala vzdrževati redne stike z aktivisti na svojih predelih in tudi z lastnimi nastopi v teh pokrajinah vplivati na razmah osvobodilnega boja. Zato je Oblastni komite imenoval za člane poverjeništev najsposobnejše politične delavce.

V poročilu PO OF za Štajersko, z dne 21. julija 1944, naslovljenem Izvršnemu odboru OF Slovenije — čitamo o organizaciji OF na Štajerskem po okrožjih, v katera so potovali člani PK v skupinah. V ptujsko okrožje je prispela skupina dvanajstih predstavnikov PO OF in njihov vodič. Najprej so se ustavili v Halozah v kraju Sp. Ložnica. Nato jih je pot vodila v Majšperk in Doklece, kjer so se začasno utaborili. Od tam so šli mimo Jurovec v Gradišče in nato proti Borlu, kjer ima okupator na gradu posadko 250 vojakov, oboroženih s puškomitraljezi. Med njimi so starejši možje, stari tudi do 60 let. Delegati so imeli na ptujskem območju štiridnevno konferenco z okrožnim odborom OF ter Okrajnim odborom v Cirkulanah. Spoznali so, da je Osvobodilno gibanje na Ptujskem polju množično, saj deluje tu kar 20 terenskih odborov. Ti zajemajo velike vasi, ki štejejo tudi po 200 hiš. V ptujskem območju Slovenskih goric opravljajo organizacijske naloge OF le poverjeniki. Precej množično je osvobodilno gibanje v vzhodnih Halozah, slabo pa še na Dravskem polju in v zahodnih Halozah (v okolici Ptujske gore, Majšperka in Makol).

V ptujskem okrožju so delegate PO OF navdušeno sprejeli, kar beremo ob koncu poročila. Ljudstvo je pokazalo svoje veselje s prisrčnostjo in velikimi pogostitvami. Delegati PO OF so doživeli ganljive prizore, ki so segli do srca.

Dokument navaja še tele zgodovinske podatke: Ptujski okrožni odbor OF šteje 4 člane. Delegati PO OF so mu dali navodila za delo na neobdelanem terenu. Mesto Ptuj ime še dve tretjini švabsko razpoloženih ljudi, v OF pa je organiziranih približno 40 odraslih in prav toliko mladincev. V mestu delujeta dva aktivista. Ptujsko okrožje vzdržuje stik z Dunajem za koristi OF.

Po konferenci s člani ljutomerskega okrožnega odbora OF, ki so jo imeli v ptujskem okrožju, so se delegati vrnili pri Šturmovcu čez Dravo. Ustavili so se v Lovrencu na Dravskem polju, kjer so morali mimo orožniške postaje, kajti vsi drugi prehodi so bili pod vodo. V hiši ob koncu vasi so se ustavili, se odpočili in okrepili, zvečer pa gazili dva km daleč po vodi čez obširno polje. Zjutraj so počivali v visoki pšenici, nakar so ptujsko okrožje zapustili.

V dokumentu, napisanem julija 1944, z naslovom »Shema partijske organizacije za Štajersko« je navedeno, da so člani poverjeništva za vzhodno Štajersko: Štefka, Atena za SPŽZ, Mohor za vojaške zadeve in Olga za SKOJ. Med sekretarji okrožij je za Ptuj imenovan kot v. d. sekretarja Jožko, (Milko Golob) drugi člani ptujskega okrožnega komiteja pa so Srečko, ki je delavec, Tone, ki je študent in Nada, ki ji je poverjena organizacija SKOJ.

Iz poročila Primoža (Beblerja) v imenu oblastnega komiteja KPS za Štajersko — Centralnemu komiteju KPS za julij in avgust 1944 razberemo, da je razdelil oblastni komite Štajersko na osem okrožij: na revirsko, celjsko, pohorsko, mariborsko, slovenskogoriško, prekmursko, ptujsko in bohorsko. K ptujskemu so pridali tudi slovenski del čakovskega območja.

Obširno poročilo poverjeništva PO OF za vzhodno Štajersko, ki ga je napisal Franček Majcen, 20. avgusta 1944, Pokrajinskemu odboru OF za Štajersko, nas seznanja o osvobodilnem gibanju v ptujskem okrožju. V poročilu beremo, da je ljudstvo sovražno do okupatorja, da je organizacija OF že množična, da so žene in mladina aktivni. Zarodki bele garde so vidni na Dravskem polju pri Lovrencu, v Ptuju, pri Tomažu in v Markovcih. Zaupniki bele garde širijo glasilo Zemlja in kri. Sporazum Tito — Šubašič je zaupnike bele garde zmedel. Povsem jasne slike o pripadnikih bele garde pa si poverjeništvo še ni ustvarilo.

V organizacijskem delu poročila zvemo, da so v ptujskem okrožju aktivisti Jožko, (Milko Golob), Tone (Franc Belšak) in Srečko Kimovec, vsak v svojem rajonu. Aktivisti imajo v načrtu ustanoviti širok okrožni odbor OF s sekretarjem Tonetom in člani Jožkom, Srečkom, Gustlom, Vojeslavom, Ivanom, Janezom, enim članom mestnega odbora OF Ptuj, dvema iz Dravskega polja, predstavnico žensk in predstavnikom mladine. V poročilu čitamo, da je imel TONE že lepe organizacijske uspehe, da je naravno nadarjen in obetaven. JOŽKO je sekretar ptujskega okrožnega komiteja KPS. Pri delu je sposoben in odličen aktivist. SREČKO shaja z dosedanjimi izkušnjami. GUSTL je bil doslej sekretar okrajnega odbora za Sp. Haloze (vzhodne). Je viničar in pri svojih ugleden, nima pa še političnih in organizacijskih izkušenj. VOJESLAV je član okrajnega odbora za Sp. Haloze, po poklicu srednji kmet, preudaren in iznajdljiv pri političnem delu. Janez je kmet s Ptujskega polja in član okrajnega odbora OF za Ptujsko polje, kakor tudi Ivan, ki je delavec. Oba sta se že leta 1941 povezala v osvobodilno gibanje. Pri delu kažeta lepe uspehe. Kdo bo član iz ptujskega mestnega odbora OF se še niso odločili.

Poročilo nas dalje seznanja, da bodo morali vsi, ki so določeni za člane okrožnega odbora OF, še pred ustanovitvijo odbora, v ilegalo. Poročilo navaja, da sta v ptujskem okrožju le dva okrajna odbora OF, eden za Ptujsko polje in drugi za Vzhodne Haloze, deluje pa še mestni odbor OF Ptuj in terenski odbori. Oba okrajna odbora so ustanovili pred kratkim. Iz vsakega okrajnega odbora sta predvidena v bodoči okrožni odbor po dva člana.

Dalje prihodnjič

ZA SKUPNOST OSNOVNIH ŠOL

V domu Franca Krambergerja bo 25. novembra svečan podpis samoupravnega sporazuma o združitvi osnovnih šol ptujske občine v skupnost osnovnih šol. Iniciativni odbor za združitev je poslal v javno razpravo omenjeni sporazum in večina osnovnih šol je že podala pripombe nanj ter določila delegata, ki bo podpisal omenjeni samoupravni akt.

V sporazumu so opredeljene skupne naloge na področju izboljševanja in uresničevanja vzgoje in izobraževanja, na področju usklajevanja interesov delavcev šol z interesi delavcev v ostalem združenem delu, skupnega in skladnega razvoja dejavnosti, skladnejšega razvoja samoupravnih družbenih odnosov v osnovni šoli, sodelovanja pri pripravi ustreznih samoupravnih splošnih aktov, na področju enotnega planiranja in programiranja dejavnosti osnovnih šol, strokovnega in družbenopolitičnega izobraževanja delavcev.

Najvišji organ skupnosti osnovnih šol bo skupščina, vanjo pa delegira vsaka šola svojega delegata. Organa skupščine bosta izvršni in nadzorni odbor, skupščino pa bo predstavljal predsednik skupščine.

Iniciativni odbor, ki ga vodi Ervin Hojker, je pripravil tudi osnutek delovnega in finančnega programa skupnosti za leto 1983, saj bi naj skupnost pričela delovati s 1. januarjem prihodnje leto. Dokončen program bodo seveda sprejeli delegati skupščine, vendar do večjih sprememb najbrž ne bo prišlo. Po predvidevanjih bi naj skupnost v prvem letu delovanja potrebovala okrog 180 tisoč dinarjev, kar pomeni, da bi naj vsaka šola po oddelku prispevala 550 dinarjev za delovanje skupnosti. V prihodnje bi naj ta sredstva namenili oziroma predvideli že v sredstvih, ki jih s prispevno stopnjo namenja združeno delo za izobraževalno skupnost v občini. Skupnost osnovnih šol ne prinaša dodatnih zaposlitev, dodatno bo potrebno zaposliti le tajnico skupnosti in to za tri ure tedensko.

Med nalogami, ki bi jih naj skupnost opravila v prvem letu svojega delovanja naj omenimo sodelovanje šol pri izdelavi osnutkov samoupravnih splošnih aktov, izdelavo meril za delitev dohodka, obravnavanje in spremljanje problemov, ki se pojavljajo pri nagrajevanju in pri delitvi dohodka, sodelovanje pri izdelavi razvojnih programov in pomoč pri zaposlovanju odvečnega kadra, ki se pojavi ob upadanju števila učencev in s tem tudi oddelkov. Skupnost bo organizirala tudi občasne aktive za razredne stopnje, predmetne stopnje, aktive po področjih in tako dalje. Na podlagi predlogov delovnih organizacij bodo izdelali tudi samoupravni sporazum o delitvi dohodka in osebnih dohodkov.

Tako je torej pred šolniki po dolgoletnem dogovarjanju prva oblika tesnejšega povezovanja in sodelovanja. Skupnost osnovnih šol sicer ni pravna oseba, upati pa je, da je temelj in prava pot do združene osnovne šole.

N. Dobljekar

Domači avtorji nastopili v Ormožu

Občinska zveza kulturnih organizacij Ormož je v okviru meseca knjige pripravila literarni večer, nanj pa povabila predvsem domače avtorje, to je pisatelje in književnike, ki so bili rojeni na območju občine Ormož.

Tako so na literarnem večeru v Ormožu sodelovali: Franček Bohanec od Miklavža, ki je v svojem literarnem prispevku govoril o srečanjih z Miroslavom Krležo, dela pesnice in pisateljice Milene Mohorič, ki je umrla leta 1972, so predstavile članice novinarskega krožka OŠ Ormož. Prof. dr. Alojz Jandrih iz Zagreba je predstavil delo davnega ormoškega rojaka Antona Gramca (1538-87), ki je oblikoval hrvaški kajkavski knjižni jezik. Literarni večer je sklenil z mislimi o knjigi o 600 let starem zapisu italijanskega pesnika Petrarca (1304—1374) svetovalec v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani, prof. Jaro Dolar.

Literarni večer je nadvse uspel, zlasti veliko zanimanje je pokazala mladina Ormoža, ostali občani pa žal nekoliko manj.

-u

Predstavitev knjige „Ljubiteljsko kletarstvo"

Poročali smo že, da je pri Založbi Obzorja Maribor izšla knjiga LJUBITELJSKO KLETARSTVO, ki jo je napisal enolog Tone Skaza, dipl. ing. agronomije, ki je zaposlen pri KK TOZD Kletarstvo Ptuj. Založba je za jutri, 19. novembra opoldne sklicala tiskovno konferenco, ki bo v znani kleti »Slovenske gorice«, kjer bodo knjigo predstavili.

IZ MUZEJSKE FOTOTEKE

Druga, mlajša serija tapiserij v ptujskem muzeju datira na konec 17. stoletja in po vsej verjetnosti izhaja iz kakšne francoske delavnice. Na teh tapiserijah so upodobljene krajine, v katerih se skoraj izgubljajo drobne človeške postave: lovci na lovu, zaljubljeni pari, pastirji na paši itd.

Vseh šest francoskih tapiserij uvrščamo v tip. t. i. »verdure«. To je posebna zvrst tapiserije, ki uporablja v glavnem zelene barve v različnih odtenkih in je po tej svoji značilnosti tudi dobila ime. V času baroka so bile zelo priljubljena dekoracija sten. Tudi motivi, upodobljeni na ptujskih verdurah, so značilni za to zvrst. Zaradi precejšnje razširjenosti v baroku so jih v mnogih manufakturah izdelovali kar na zalogo, kar sicer ni bilo v

Francoski gobelin „Lov na divje race" iz Pokrajinskega muzeja Ptuj (inv. št. UO 486 T), datiran na konec 17. stoletja. Fototeka kulturnozgodovinskega oddelka, F 212, foto Langerholc

navadi. Pogosto so delali verdure izrednih razsežnosti, ki so jih šele naknadno prilagajali velikosti sten, se pravi, da so jih po naročnikovi želji odrezali in nato nanje prišili še okrasno borduro. K takšnim sklepom nas navajajo tudi večkrat prirezana drevesa ob robovih.

Zanekrat natančna provenienca ptujskih verdur še ni ugotovljena. Verudre v Sloveniji poseduje še Narodni muzej iz Ljubljane, in sicer pet iz gradu v Slovenski Bistrici. Slovenjebistriških pet verdur se nekoliko razlikuje od ptujskih in so izdelek neke druge delavnice.

Tudi verdure niso pričakale naših časov nepoškodovane. Nekaj so jih razjedli molji, precej so obledele, ker so bile izpostavljene soncu, zaradi poškodovanosti pa so doživele še dodatno razrezovanje, ko so jih sestavljali v včasih nekoliko nelogične nove kompozicije.

Marjeta Ciglenečki

REPUBLIŠKO SREČANJE MLADIH FOLKLORISTOV

V soboto, 20. novembra bo v srednješolskem centru v Ptuju tradicionalno republiško srečanje folklornih skupin. Sodelovale bodo skupine z Gorenjske, Štajerske, Dolenjske, Koroške in Prekmurja. Pričakovati je, da se bo na odru centra v ritmu polke in valčka zavrtelo čez 300 mladih folkloristov.

Organizatorjem: Zvezi kulturnih organizacij Slovenije, Folklornemu društvu Ptuj in občinski zvezi prijateljev mladine Ptuj, so se doslej prijavili: OŠ Križevci, OŠ Tomaž, Slava Klavora Maribor, skupina Slavica Krstič-Svečina, skupina z Raven, OŠ Rače, skupine iz Cirkovc, Markovec, Obreža in skupina Prežihov Voranc Maribor ter skupina iz Beltinec. Naknadno pa so se prijavili tudi zamejski Slovenci iz Avstrije in Italije (skupini iz Opčin in Selaža).

Vsem skupinam bo organizator podelil monografijo in malega kurenta.

MG

PROBLEMI GLASBENE ŠOLE V ORMOŽU

Glasbena šola v Ormožu se spopada z dvema glavnima problemoma: neprimerni prostori in dotrajani glasbeni instrumenti. V tem šolskem letu obiskuje šolo 148 učenk in učencev, od tega 106 v Ormožu, 29 v oddelku Središče ob Dravi in 13 v oddelku pri Miklavžu. Pri otroškem vrtcu v Ormožu pa deluje tudi glasbeni vrtec, ki ga obiskuje 15 cicibanov. Delovne prostore ima šola v ormoškem gradu, ki se slabo ogrevajo, pouk pa je večinoma treba opravljati pri luči.

Na nedavni seji sveta staršev so predlagali, da bi naj glasbena šola dobila prostore v novi osnovni šoli v Ormožu, ki jo načrtujejo zgraditi iz občinskega samoprispevka. Upajo, da bo ta pobuda sprejeta, vendar bo na uresničitev treba počakati še nekaj let. Podobno je tudi glede dotrajanosti glasbenih instrumentov, kjer so zbrali denar za nakup novih, vendar jih na domačem tržišču ni dobiti, glede uvoza pa vemo kako je. Začasni izhod so našli v tem, da zbrani denar trošijo za popravilo obstoječih glasbenih instrumentov.

Dobra tretjina vseh učencev se uči igrati klavir, 39 harmoniko, 18 kitaro, 14 trobila, 13 klarinet, 7 flavto in le eden violino. Svet staršev je menil, da učenci premalo javno nastopajo, saj je za mlade često zelo pomembno, da javno pokažejo, česa so se naučili. Zlasti velja to za 56 učencev, ki se učijo igrati na klavir. Zato so predlagali, da bi učenci glasbene šole občasno sodelovali tudi v programu lokalne radijske postaje Ormož.

-u

Občinska mladinska politična šola pričela z delom

V torek, 9. novembra je pričela z delom OBČINSKA MLADINSKA POLITIČNA ŠOLA, ki jo organizira občinska konferenca ZSMS v Ptuju in komisija za idejno politično delo, ki deluje pri OK ZSMS. Na prvem srečanju so imeli besedo delegati 11. kongresa ZSMS, ki je bil oktobra v Novem mestu. Diana Bohak, je obravnavala področje vzgoje in izobraževanja, Janez Žampa \ področje kmetijstva, Marjan Horvat in Franc Šmigoc pa področje družbeno ekonomskih odnosov.

Janez Žampa je v uvodu poudaril, da so na kongresu posvetili veliko pozornost problematiki kmetijstva. Geslo mladih kmetovalcev na kongresu je bilo »Akcija za večjo pridelavo hrane«. Večjo pozornost bo v bodoče potrebno posvetiti krepitvi zadružništva in zasebnega sektorja, saj so prav tukaj največje rezerve. Vse aktivnosti mladih morajo biti usmerjene v tržno proizvodnjo. Vzporedno s tem je potrebno razvijati samoupravno gibanje, zagotoviti večje vključevanje v samoupravno odločanje, in prav tu je potrebno vključiti predvsem mlade. Če hočemo dosegati zastavljene cilje, moramo doseči večje vključevanje mladih, potrebna je boljša organiziranost, ustanavljanje osnovnih organizacij in samoupravno vključevanje mladih; v krajevni skupnosti pa se naj vključujejo v aktive in v večje samoupravne tokove. Mladi bi se morali boriti proti zazidavi plodnih površin.

Franc Šmigoc je spregovoril o položaju mladega človeka. V zadnjem času vse več govorimo o brezposelnosti in problemu pridobitve stanovanj za mlade družine. Velik poudarek je bil na kongresu tudi štipendijski politiki, saj mnogi, ki prejemajo štipendije od OZD po končanem šolanju ne dobijo zaposlitve. Dogaja se tudi, da mesto, ki bi naj bilo namenjeno štipendistu, zasede nekdo, ki dobi zaposlitev po zvezah.

In kakšen je položaj mladega človeka? Ugotavljamo problem brezposelnosti, na drugi strani pa je veliko takšnih, ki delajo nadure in podobno. Da je takšnih, ki si v popoldanskem času zaslužijo še dodatni dohodek kar 36.110 in da je kar 10.700 takšnih, ki izpolnjujejo pogoje za upokojitev.

Kakšne so ob tem naloge mladih? V združenem delu bi se morali v okviru samoupravnih organov bolj zavzemati za to, da tisti, ki izpolnjujejo pogoje za upokojitev, tudi grejo v pokoj, da odpravljamo nadurno delo in da se borimo proti pogodbenemu delu. Veliko je bilo tudi pripomb na zaposlovanje delavcev iz drugih republik. Če pa pogledamo stvar iz drugega vidika pa ugotovimo, da le ti delajo težka fizična dela, ki se nam včasih zdijo sramotna, da bi jih opravljali. V bodoče naj bi v stanovanjskih blokih gradili samska stanovanja, v katerih bi delavci iz drugih republik našli več stika z občani in se vključevali tudi v samoupravno življenje, tako kot ostali, ker so v sedanjih samskih blokih preveč izolirani od naše družbe.

Veliko govora je bilo na kongresu tudi o množični in frontni organiziranosti mladih. Pomembnost takšne organiziranosti pa so dobro zastavljeni programi in usmeritve. Trdimo lahko, da je sistem dobro zastavljen, da pa se običajno zatika pri izvajalcih. Osnova za dobro delo mora biti prav v osnovnih organizacijah mladih.

Veliko je bilo rečenega tudi o vzgoji in izobraževanju mladih. Ugotavljamo, da so programi prenatrpani, da se učenci le s težavo učijo vse predmete, ki jih imajo v osnovni šoli, da o srednji šoli sploh ne govorimo, da pa bi se moral spremeniti tudi odnos nekaterih učiteljev do učencev. Predavanja o posameznih predmetih, bi morala biti zanimiva in takšna, da bi se učenci lahko vključevali v predavanja, zastavljali vprašanja, ne pa da se dogaja, da se predava samo to, kar je zapisano v učnem programu. Ne bi smeli imeti ozke usmerjenosti.

Rečemo lahko, da so slušatelji resnično prisluhnili vsem temam z zanimanjem in na koncu je kar zmanjkalo časa za razpravo. Nič ne de. Tisti, ki tokrat niso mogli priti do besede, bodo lahko svoje mnenje izrazili takrat, kobo steklo delo po komisijah.

Predavanje je bilo tudi v četrtek in v torek. Na njih so mladi spregovorili o mladinskem gibanju in o organiziranosti ZSMS na vseh nivojih.

Že sedaj lahko trdimo, da so se mladi odzvali občinski mladinski politični šoli zares v velikem številu in da jih problematika resnično zanima. Sicer podobnih tem ne moremo slišati vsak dan, zato je prav, da so se mladi odločili za takšno obliko izobraževanja, velja pa vsa pohvala idejno politični komisiji, ki deluje pri občinski konferenci ZSMS, da so znali izbrati teme, ki mlade resnično zanimajo.

Jana Hvalec

O delu in vlogi potrošniških svetov

V preteklem tednu so skupne strokovne službe krajevnih skupnosti mesta Ptuja sklicale delovni sestanek za vse predstavnike potrošniških svetov iz KS mesta Ptuja. Na posvet so bili vabljeni tudi predstavniki SZDL in sindikata. Ob tej priložnosti je bil glavni poudarek na vlogi in delovanju potrošniških svetov, kot obliki organiziranih potrošnikov. Organiziranje in delovanje potrošnikov je sestavni del celotnega samoupravnega organiziranja našega družbenega življenja, s katerim se omogoča popolnejše uresničevanje družbeno—ekonomskega položaja delovnih ljudi in občanov na temelju ustave in zakona o združenem delu.

Ustava iz leta 1974 bolj kot vse poprejšnje poudarja družbeno vlogo organiziranih potrošnikov ter nujnost povezovanja in usklajevanja njihovih interesov z interesi proizvajalcev. Najpomembnejši sistemski zakoni pa vlogo potrošnikov opredeljujejo v zvezi z vsebino, ki jo obravnavajo. Uvodni del posveta so predstavniki potrošniških svetov namenili podlagam za delovanje le-teh, ki izvirajo iz ustave in zakona o združenem delu ter drugih sistemskih zakonov. O tem je na posvetu govoril Jože Maučec, vodja skupnih služb krajevnih skupnosti mesta Ptuja.

V drugem delu pa so predstavniki potrošniških svetov dali določene konkretne predloge, pripombe in stališča, ki bi naj prispevala k boljšemu delu svetov ink utrjevanju vloge samoupravno organiziranega potrošnika. Svojo razpravo so povezali s trenutnim stanjem oskrbe z nekaterimi osnovnimi življenjskimi artikli in prizadevanji, da bi le-to izboljšali.

Tako so predlagali, da se morajo potrošniški sveti nemudoma povezati s trgovino in se dogovoriti o pogojih in načinu prodaje, dalje, da se ustrezno sankcionirajo tisti trgovci, ki vnašajo paniko med potrošnike in da se naj blago, ki ga primanjkuje prodaja ob isti uri v vseh trgovinah. Predstavnik izvršnega sveta, ki odgovarja za trgovino, tako so predlagali predstavniki potrošniških svetov, naj javno razgrne, zakaj slaba založenost z nekaterimi artikli.

Predlagali so tudi, naj se določene obrtne storitve locirajo v določenem območju. Glede prodaje kruha in mesa so zahtevali, da se uredi na higienski ravni. Prodajalne mesa naj prodajajo meso tudi popoldan — polovico dnevne količine naj mesarji »rezervirajo« za popoldanske kupce. Za izboljšanje oskrbe s plinom so predlagali, da bi LES organiziral dostavo plina na dom. Nekaj pripomb so imeli tudi na založenost ptujske tržnice, v kateri premalo sodeluje kmetijska zadruga Ptuj in MIP Ptuj.

MG

V SOBOTO, 20. NOVEMBRA V KS ZAVRČ

Delovna akcija za telefon

V krajevni skupnosti Zavrč bodo v soboto z delovno akcijo krajanov nadaljevali z delom pri telefonskih povezavah med posameznimi naselji. Tako so uredili povezave proti Turškemu vrhu, v soboto pa bodo delali na telefonski povezavi proti Drenovcu. Krajani bodo postavljali drogove. Začetek akcije je napovedan za 7. uro, ko se bodo zbrali pred delavnico Stanka Majcenoviča v Hrastovcu in se nato odpravili na traso.

Vodstvo akcije želi tudi prek našega časopisa pozvati krajane, da se prostovoljne delovne akcije udeležijo v čimvečjem številu. Na akcijo naj pridejo »oboroženi« z motikami ali lopatami. Tako bodo prispevali svoj pomemben delež pri ureditvi telefonskega omrežja v tem delu Haloz.

I.k.

Priprave na kurentovanje 83

Pri folklornem in turističnem društvu Ptuj, ki sta glavna organizatorja vsakoletne folklorno-turistične prireditve, so že pričeli s pripravami na kurentovanje 83. Dogovorili so se, da glede na splošna družbena prizadevanja in varčevanje, pripravijo okvirni program prireditve, ki bo tak, kot v letu 1982. V program pa bodo vključili tudi srečanje ljudskih pevcev, godcev in plesalcev in kmečko gostijo. Srečanje bi naj bilo že v začetku januarja 1983.

Kurentovanje bo 13. februarja. Skupine — ptujske, ki redno sodelujejo na prireditvi, so že obljubile sodelovanje. Odbor pa si prizadeva, da dobi tudi družbeno verifikacijo.

MG

Za varnost na cestah

V okviru ptujskega avto moto društva izredno aktivno deluje krožek v Markovcih. Ker imajo kmetije v zimskem času več možnosti za obiskovanje raznih predavanj so se v Markovcih odločili, da bodo pripravili predavanje o cestnoprometnih predpisih. Ker bi radi vnaprej zagotovili udeležbo, ki v Markovcih ob takih priložnostih sicer nikoli ni vprašljiva, zbirajo prijave za udeležbo na predavanju. Tako se lahko krajani prijavijo pri Vladu Korošču po telefonu 791-902 ali pri Štefanu Vugrincu po telefonu 791-913.

V Markovcih so prepričani, da se bo prevej avtomobilistov, traktoristov in voznikov koles z motorjem udeležilo tega predavanja in tako s poznavanjem cestno prometnih predpisov prispevalo k bolj varni vožnji na naših cestah, ki prav v tem času zahtevajo veliko žrtev.

N. D.

ZAHVALJUJEM SE MLADINI ZA POMOČ

Predstavniki mladine SP. Ključarovci so nama dali pomoč z mladinsko organizacijo pri pospravljanju jesenskih pridekov. Bila je nedelja. Z bratom sva pospravljala jabolka, čeprav je postavljen na bergle, mi je s solzami v očeh malo pomagal. Slišala sem hišnega čuvaja, naenkrat vidim punčko Rijo, dva mladeniča Ivana in Bojana. Peljala sem na malem vozičku jaboka. In fantek Ivan, mi je takoj priskočil na pomoč. S tem smo prišli v pogovor, da nama nudijo mladinci pomoč pri pospravljanju pridelkov. Nisem jim verjela. Brat z bolečinami na svojem telesu, jih je nekaj časa nemo gledal, potem pa le dojel in jih res prosil za pomoč.

Minil je teden in bila je nedelja. Minila je ura osem in veseli mladi obrazi so začeli prihajati k hiši. Šli so na delo. Prvo so pospravili drva in potem šli korajžno pulit repo. Bilo jh je devetnajst. Veselo so prijeli za delo, s petjem in veseljem so nosili v koših na hrbtu repo. Šli so kot vojaki eden za drugim. Opravili so nama marsikatero lažje in tudi precej težjih del. Res jim moram dati zahvalo in še jih prosim za pomoč, saj vsega sama ne zmorem. Brat trpi, rad bi delal, ko zagleda na nebu jutranji svit, bi rad šel na delo, pa ne more, ker je bolan.

Ura je bila enajst. Končali smo delo. Povabila sem jih v sobo in jim dala malico tudi malo pijače, da niso odšli lačni in žejni. Odšli so veselih obrazov z vriskom in petjem pomagat še drugim.

Zato naj živi naša mladina, še se priporočam za pomoč. V imenu trpečega brata iskrena hvala vsem skupaj!

Anika Krajnc, Runeč

Največ pozornosti izobraževanju

Drugega občnega zbora društva kmetijskih inženirjev in tehnikov Ptuj se je udeležilo neobičajno veliko število članov, kar dokazuje ponovno zanimanje kmetijskih inženirjev in tehnikov za delo društva. Na občnem zboru, v petek 12. novembra, so ugodno ocenili dosedanje delo društva, ki je bilo v skladu s sprejetim programom.

Na občnem zboru so se dogovorili, da načina dosedanjega dela ne bodo menjali. Bodo pa svoje delo strokovno dograjevali in izpopolnjevali, če bodo za to ustrezne možnosti. Člani društva se dobro zavedajo, da je razvoj agroživilstva pogoj za razvoj države v celoti. Vsa njihova prizadevanja bodo usmerjena v zvečanje pridelka hrane, da bi tako zagotovili nujne zaloge in zmanjšali odvisnost od uvoza hrane. V tej smeri bodo nadaljevali s strokovnim in družbenopolitičnim izobraževanjem članov društva, nadaljevali bodo z organizacijo strokovnih ekskurzij, saj se tako v neposredni proizvodnji najbolje prepričajo o možnih dosežkih v kmetijstvu. Prizadevali si bodo povečati število članov društva in njihovo aktivnost.

Izobraževanje članov je ena poglavitnih nalog društva. Temu je bila namenjena tudi osrednja razprava na občnem zboru. Osnovna pripomba glede reorganizacije visokega šolstva je bila na račun okrnitve nekaterih kmetijskih usmeritev, ki so za razvoj kmetijstva bistvenega pomena. Gre predvsem za predlog ukinitve višješolskega študija kmetijske mehanizacije in priključitev k študiju čistega strojništva. V kmetijstvu namreč ne potrebujemo strojnikov-konstrukterjev temveč kmetijske mehanizatorje, torej tehnično izobražene kmetijske strokovnjake, ki bodo poleg osnovnega znanja o kmetijstvu obvladali tudi kmetijsko tehniko. Ta problematika bo tudi tema razprave na letni skupščini zveze kmetijskih inženirjev in tehnikov Slovenije, kjer bo sodelovala tudi delegacija ptujskega društva.

Na občnem zboru so izvolili tudi vodstvo društva: za predsednika so ponovno izvolili Franca Vraberja, za podpredsednika Netka Babiča, za tajnico Nado Kotar in za blagajnika društva Ivana Avguština.

JB

VEČ ZAPOSLENIH

V ormoški skupnosti za zaposlovanje ugotavljajo, da se je število zaposlenih v tej občini v osmih mesecih tega leta v primerjavi s poprečjem leta 1981 povečalo od 3501 na 3581 delavcev ali za 2,3 odstotka. V gospodarstvu je zaposlenost večja za 1,5 odstotka, v negospodarstvu za 3,3 odstotka in na področju samostojnega osebnega dela za 10,5 odstotka. V številkah to pomeni, da se je v gospodarstvu na novo zaposlilo 43 delavcev, v negospodarstvu 19 in pri zasebnikih 18 delavcev. Iz podatkov o rasti poprečnega števila zaposlenih izhaja, da je z resolucijo načrtovana rast skupne zaposlenosti že presežena, vendar je treba upoštevati, da je med zaposlenimi v tem času precej sezonskih delavcev, tako da bo ob koncu leta slika nekoliko drugačna.

Čeprav je na podlagi osemmesečnih gibanj težko napovedovati dinamiko zaposlovanja do konca leta skupnost za zaposlovanje ocenjuje, da bo skupno število zaposlenih ob koncu leta okrog 3590, kar bi pomenilo 3,3 odstotno povečanje v primerjavi z decembrom lani. Poprečno število zaposlenih, naj bi po predvidevanjih znašalo 3630 delavcev, kar bi pomenilo 3,7 odstotno povečanje v primerjavi z lanskim poprečjem. Iz tega izhaja, da bo dosežena rast zaposlenosti, ki so jo načrtovale organizacije združenega dela in to okrog 4 odstotke, ne pa rast, ki jo je načrtovala resolucija in bi naj znašala 2,1 odstotka. Ob tem je treba povedati, da so organizacije združenega dela dodatno zaposlovale predvsem zaradi večjega obsega proizvodnje in storitev, večje proizvodnje za izvoz, zaradi sezonskega dela v kmetijstvu, aktiviranja novih zmogljivosti, precej pa je bilo zaposlitev za določen čas zaradi nadomeščanja obolelih delavcev ali nadomeščanja porodnic.

Skupnost za zaposlovanje hkrati ugotavlja, da organizacije združenega dela v ormoški občini ne uresničujejo v celoti določil o zaposlovanju pripravnikov. Za letos je bilo načrtovanih 24 zaposlitev pripravnikov, kar je precej manj kot je predvideno s samoupravnim sporazumom o usklajevanju načrtov zaposlovanja. Po podatkih Zavoda za statistiko je bilo v osmih mesecih zaposlenih 28 pripravnikov, vendar jih je bilo kar 60 odstotkov sprejetih le za določen čas. Ob tem je treba opozoriti, da bo pripravništvo za določen čas precej obremenilo sredstva za skupno porabo glede na določila zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti. Pripravniki imajo po uspešno opravljenem 6-mesečnem pripravniškem stažu pravico do denarne pomoči, po devetih mesecih pa do denarnega nadomestila.

N. Dobljekar

Težave ob zbiranju sredstev za novoletna praznovanja

SLOVENSKA BISTRICA

Na nedavni seji koordinacijskega odbora za novoletna praznovanja, ki deluje pri občinski Zvezi prijateljev mladine Slovenska Bistrica so ugotovili, da se bodo tudi v letošnjem letu, pri sestavljanju programa novoletnih praznovanj, morali zadovljiti z dokaj skromnejšimi sredstvi kot so predvideli. Delovne organizacije in skupnosti občine Slovenska Bistrica so pred leti podpisale samoupravni sporazum o zbiranju sredstev za obdarovanje otrok in organiziranje programov novoletnih praznovanj. S tem naj bi si v občini, kjer je povprečno 3500 predšolskih otrok in otrok, ki jih obdarujejo še v osnovnih šolah, to so predvsem prvi in drugi razredi, zagotovili blizu 550.000 dinarjev. S temi sredstvi nosilec novoletnih praznovanj v občini ZPM Slovenska Bistrica kupi posamezna in kolektivna darila. Ta so v vrednosti, ki jih dovoljujejo razpoložljiva sredstva. Ker podpisniki z nakazovanjem teh sredstev v veliki večini zamujajo, je organiziranje novoletnih obdarovanj in priprava v velikih težavah.

Tudi letošnje leto situacija ni boljša. Lahko bi trdili, da je celo nekoliko slabša. Doslej so namreč od predvidenih 500.000 dinarjev zbrali komaj 190.000 dinarjev. Od skupno okoli 80 TOZD, kolikor jih je v občini Slovenska Bistrica, je doslej nakazalo sredstva po sporazumu komaj 13. Pri svojih obveznostih do tega sporazuma pa zamujajo tudi zasebni obrtniki. Po sporazumu je predvideno da bi v občini vsak zaposleni prispeval 80 dinarjev. Večina kolektivov pa ob tem še »pozablja« na določilo v sporazumu, ki govori o vsakoletni valorizaciji višine sredstev na zaposlenega, zato nakažejo samo osnovo.

Stanje, kakršno je v tem času, ni nič kaj obetavno. Zbrana sredstva ne dajejo zagotovila, da bi organizator lahko izvedel predvideni program, kar vpliva tudi na negotovost pri sestavljanju novoletnega programa. Prav zaradi pomanjkanja sredstev so se letos odločili, da bodo osrednje prireditve ob praznovanju dedka Mraza v krajevnih skupnostih in na šolah, kjer bodo programe pripravile tamkajšnje organizacije VVZ in šole. V okviru danih možnosti pa bodo sodelovali tudi člani kulturnih organizacij. Občinska organizacija ZPM bo v krajih, kjer inodvorana predvajala risanke za otroke.

Viktor Horvat

Ob akciji NNNP uspešen obrambni dan

CSUI PTUJ

V okviru letošnje akcije NNNP so v CSUI Ptuj v soboto, 6. novembra izvedli več aktivnosti. O tem je predavatelj obrambne vzgoje Franc Bezjak povedal:

„Zaključne aktivnosti ob NNNP 82 smo v soboto izvedli v treh delih. Zjutraj ob pol sedmih smo pričeli z akcijo prometne varnosti, kjer smo preverjali kolesa in kolesa z motorji, s katerimi se naši dijaki vozijo v center. Znano je, da imamo precej dijakov, ki se k pouku prevažajo s svojimi sredstvi in ugotovili smo, da je tudi precej tistih, ki se vozijo s tehnično pomanjkljivimi prevoznimi sredstvi. Vse ugotovljene napake smo želeli odpraviti takoj, zato smo organizirali prodajo rezervnih delov. Predstavniki prodajalne Volan so bili razumevajoči in priskočili na pomoč. Vsi, ki so to želeli, so lahko manjkajoče kupili kar na parkirišču ob centru.

Okoli sedme ure smo pričeli z drugim delom obrambnega dneva, ki smo ga posvetili protipožarni varnosti. V 30 minutah smo dijake seznanili z nevarnostjo požara, ki bi nas nepripravljene lahko hudo presenetil in ogrozil. Seznanili smo jih z ukrepi in obnašanjem v primeru požara, opozorili smo tudi na vse možnosti požara ali druge elementarne nesreče, od potresa naprej. V to akcijo se je vključil tudi štab in enote civilne zaščite pri nas, sodelovale so tudi enote za prvo medicinsko pomoč in enote za gasilsko tehnično reševanje, ter seveda enote za vzdrževanje reda.

Pripadnikov vseh teh enot je okoli 260 in moram reči, da so se svoje naloge dobro lotili.

Preizkusili smo tudi praznenje šolske zgradbe, kar nam je odlično uspelo. Ta dan je bilo v centru 29 oddelkov, kar pomeni okoli 2300 dijakov. Moram reči, da smo ob dobri organizaciji izpraznili to veliko število dijakov v manj kot 60 sekundah. Mislim, da je to izredno hiter čas, ki pa smo ga uspeli doseči predvsem zato, ker smo uporabili vseh šest izhodov po vnaprej določenem planu. V resnični nevarni situaciji pa bi dijaki lahko zapustili zgradbo centra tudi skozi okna v pritličju.

V tretjem delu obrambnega dneva smo izvedli orientacijski pohod. Dijaki, oziroma razredne skupnosti so odšle na 6 km dolg pohod, kjer so bile 4 kontrolne točke. Na vsaki točki so dijaki reševali eno nalogo: test iz znanja o cestno prometnih predpisih, test s področja organiziranosti in ciljem ZSMS, test s področja obrambe in zaščite, ter test s področja prve pomoči.

Naj dodam, da smo vsem tistim dijakom, ki so čakali na start predvajali filme: Kako ukrotiti vihar, Alarm je dan in Reševanje ranjenih ter zasutih izpod ruševin."

V CSUI so se torej akcije NNNP lotili nadvse resno in rezultati vseh treh akcij so pokazali, da so bile izredno učinkovite, ter predvsem mobilno poučne. Sicer pa to ni bila prva takšna akcija, skozi vso leto potekajo različne preventivna predavanja, kajti požara in potresa se, kot pravijo, zelo bojijo. Za oboje pa kljub prizadevanjem nikoli ne vemo ne dneva in ne ure.

M. Ozmec

mercator
izbira
panonija
ptuj

Mercator

„VOGRAD" ..... „VOGRAD" .....

nova prodajalna na Ormoški cesti 3

(združene so tri prodajalne in to VOD, GRADITELJ in ORODJE)

Sedaj lahko kupite vse na enem mestu:

Vodovodni, toplovodni in gradbeni material, razno orodje in stroje.

Odprto imamo od 8.

Odprto imamo od 8. do 16. ure in v soboto od 8. do 12. ure

PRIČAKUJEMO VAŠ CENJENI OBISK

DOMAČA RAST

PRILOGA TEDNIKA,
PTUJ,
18. NOVEMBER 1982
LETO V.
ŠTEVILKA 1

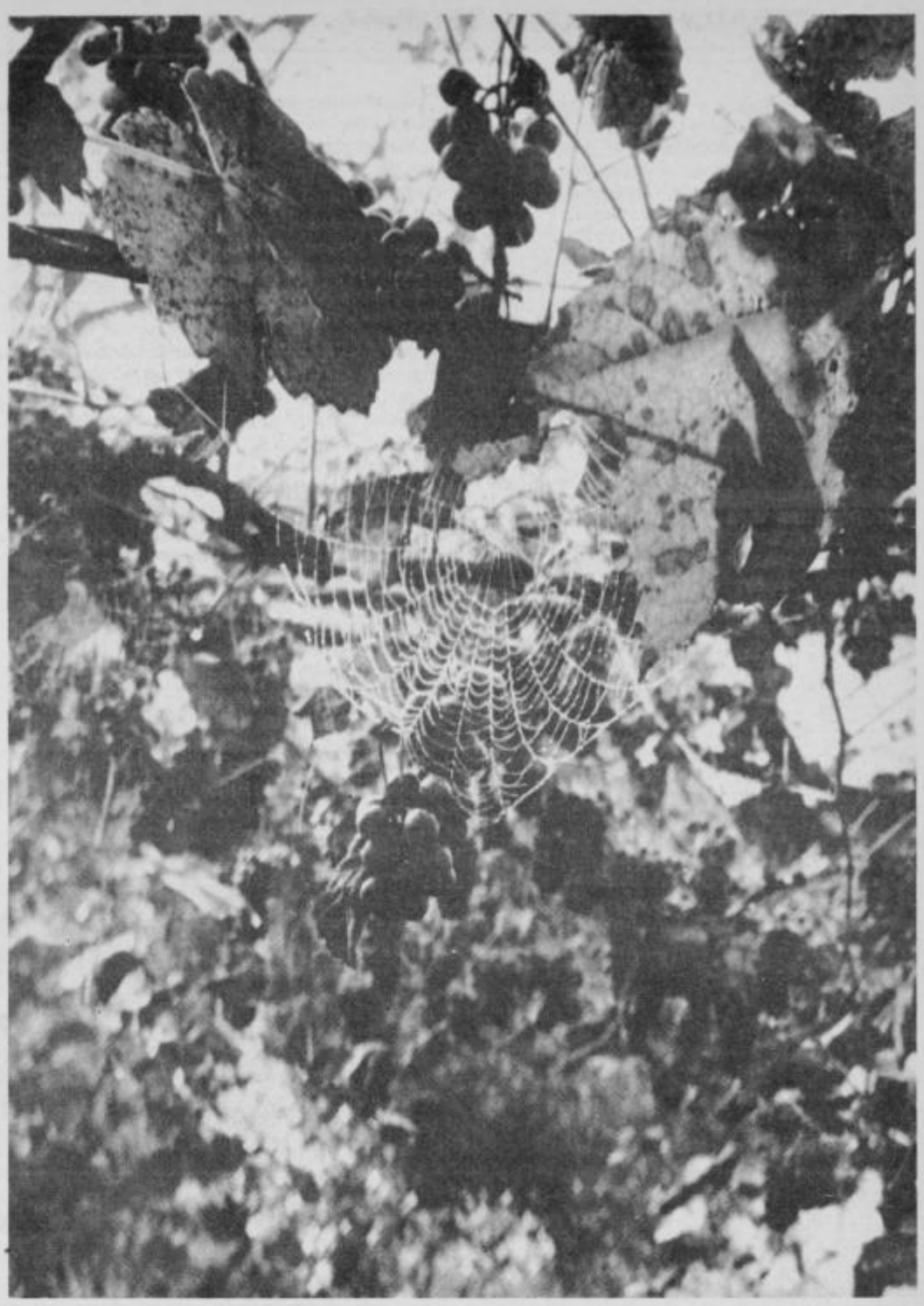

Pozna jesen — *Foto: Alfred Bradač*

Franc Žižek

Želim

Želim, da bi besede segale v srce,
nasmeh naj potni list postal bi za ves svet
in nič več mej, pregrad, temačnih senc,
povsod le dobra volja, smeh in vrtnic splet.

Želim, da nikdar več ne Hirošima,
Mathausen ne in ne Rižarna več.
Ovil ves svet bi s šopkom rožmarina,
da v njem obtičal bi vsak meč.

Želim, da bi povsod ljubezen domovala
in z upanjem čakali bi pomlad,
povsod da misel bi prevladovala:
le v skupni sreči iščimo zaklad.

Franc Žižek

Nasmeh

Ko zagledaš na obrazih moro,
utrujene poteze od napornih dni,
prenesi svoj nasmeh v oporo,
na lice vsako, ki mimo te hiti.

Prestiž gonilo je in ne ljubezen,
vse manj preprostih in čutečih je ljudi,
zdaj sosed skoraj ne pozna soseda,
tovarištvo in srčnost vedno bolj bledi.

Če nimaš nič, da koga bi obdaril,
podari mu, kar sam bi rad imel,
prijateljstvo, ljubezen, nasmejana lica,
to sejal boš in srečo boš požel.

Franc Žižek

Poslednji vlak

Poslednji vlak odpeljal je s postaje,
odšla si z njim, odšla si, kdo ve kam,
mi zapustila si le kanček nade,
da bi dočakal priti te od tam.

Kljub temu čakam te pri vlaku tem,
da pripeljala se boš z njim nazaj,
o tem sanjarim. Tvoj pojav
povrnil bi mi srečo, kot nekdaj.

Če moje čakanje ne bo zaman,
oba podava se na pot
in peljeva se z upanjem do tja,
kjer svetlo sonce sije vsepovsod.

Zakaj vsi vlaki vozijo s postaj
in jemljejo s seboj spomin?
Polagoma se bliža kraj
temu, kar v srcu še gojim.

Franc Žižek

Zdomec

Kdor v tujini trpkost je okusil,
tja svojih upov ne usmeri,
kjer nihče ga z nasmehom ne pričaka,
ne vpraša ga, zakaj srce mu krvavi,
povsod zapirajo mu vrata.
Kjer tujec je, domač tam ni.

Branko ZADRAVEC

Trgatev

Listje se rumeno je zibalo
in grozd do grozda je visel,
klopotec glasno je prepeval
in vsak otrok je bil vesel.

Cel dan smo grozdje brali,
in jagode sladke zobali,
uganjali norčije, šale,
ki so se nam ta dan podale.

Se dan prevesil je v noč,
in nedaleč od hiše proč,
smo v preši grozdje stiskali,
ob sladkem vinu vriskali.

Noč dolgo je bilo — veselo
in družba delo je imela.
Le gospodar zmučen je sedel,
ker mnogokrat po vince je odšel.

Branko ZADRAVEC

Zima

Veter zimski je zavel,
klopotec pa ni več pel.
Utihnil je za polovico leta,
ko pesem nova se obeta.

Postajali so hribi beli,
od snega vsi zameteni.
V mesečini, vetru mrzlem,
od hude zime premraženi.

Temne hiše, svetla okna,
se od daleč stare hiše
vidijo kot barke morja,
v temni noči — tej belini.

Se življenje ni hotelo
zaustaviti, in smelo
teklo je naprej veselo,
v novem letu spet živelo.

Branko ZADRAVEC

Naši kraji

Ko sonce že na Kogu sije
in dela lep se dan,
se v sivi megli koplje
še Lača ves zaspan.
In polja ravna iz Vodranec
te spremljajo še kar naprej,
dokler te Vitan ne ustavi,
za pot naporno te pripravi.
Prečuden ti zagledaš svet,
ko v Jastrebcih ustavi se pogled.
ker veš da zdaj, ko spet lepo,
prijetno dobro in krasno.
Le Gomila tam prekrita
s trto in gozdovi,
v rahlo meglo je zavita.
Čudovito je pri nas
pa naj bo letni, zimski čas.

Branko ZADRAVEC

Kmečko delo

Le človek kmečki nam pove
kako prekrasno jutro je,
ko sonce ga na rosnem polju
pozdravi, medtem ko drugi spe.

Pomlad vsako je res tako,
dela dosti nam pa da,
ni miru, ne časa, dneva,
ko bi človek se spočil.

Žuljave so roke,
in izmučeno telo.
Sladki spanec nas objame,
ko zvečer se uležemo.

Delo kmečko je res težko,
in garati mora kmet.
Vendar najde se pa nekaj,
česar ni drugod, nikjer.

Mir

Kratka beseda,
le tri črke ima,
a vendar velik pomen.
Če ne bi bilo te besede,
nam zdaj ne bi bilo
tako lepo, kakor nam je.
Ta beseda je MIR.

In, kaj je to MIR?
So to ptički na veji, ki žvrgole,
so to delavci, ki v tovarno hite,
je to sonce, ki na nebu žari?

To je MIR!
Vendar le delček MIRU,
saj je MIR še veliko več.
Oh, ko bi le še dolgo trajal
tako zaželjeni MIR!

Barbara Glatz, 7/a,
OŠ Tone Žnidarič,
Ptuj

Vladimir Jasni

Spev „Jutranja zora"

(zbor Slava Klavora)

Svetloba

Svoboda
iz pesmi krvi.

Resnoba
sozvočja sveta
v utripu proslave srca.

Preko groba
nekdanjih rodov
donijo žareča obzorja
sedanjih tokov

Zvestoba
goloba
snovanja ljubezni,
miline tišine
in vriska oblakov.

Rdeča, bela in rumena . . . jabolka zore. — *Foto: I. Ciani*

Branko ANŽELJ

Slavki

V sobi tih večer in luč obseva
tvoj obraz mi neznan.

Dahnila si mi spoznanje prvo
in srce prižgalo je spomin mi nate.

Ko sem o svojem srcu ti govoril,
le na srečo mislil sem molče.

A zdaj, ko srce skeli, komaj čutim
milino tvojih nežnih dlani.

Branko ANŽELJ

Pesem je zate dekle

Kaj bi ti zapel dekle,
da bi ganil ti srce
za vroč poljub zaprosil te.

Lica tvoja bi ožaril,
tvojo rdečo kri bi zbistril
in ljubezni ogenj naju bi ožaril.

V zraku vetru bom verjel,
ko tebe okrog pasu bom objel
in tvojim žarečim očem verjel.

Franjo Brumen

Zamujena življenja

(Biografski roman petih rodov)

30. nadaljevanje

Vsi te lepo pozdravljajo! Vsi te zelo pogrešamo! Kdaj se vrneš k nam domov? Si že zdrava!? Se dobro počutiš? Mati, kako vam je tukaj? Sestra in Lenčka sta naložili nekaj domačih dobrot. Prinesel sem ti tudi suhih slив in krhljev. Pa celo orehovo potico. In še sliko od očeta, ki nam jo je poslal v zadnjem pismu. Tudi njegovo pismo zate je priloženo!« Igor je hitel, ni vedel, kaj vse bi naj povedal materi, da bi jo pomiril in vsaj malo razvedril njen trpeči obraz.

Mati je samo strmela, govoriti še vedno ni mogla. Iz njenih lepih oči so ji lile solze in po bolniški halji polzele na tlakovana tla. Usmiljenka je bila ganjena in je nemo opazovala prizor. Njeno čustvovanje pa je bilo že nekako zakrknjeno, bila je vajena vsak dan gledati podobne tragedije in tudi smrti v obraz. In tedaj je Igor naenkrat začutil v sebi dolžnost, da mora biti najodločnejši in poskusiti premagati mučne trenutke. Razvezal je nahrbtnik in začel zlagati na mizo številne zavitke in škatlo s potico. Nazadnje pa še vrečki s suhimi češpljami in krhlji.

»Mama, shujšala ste! S potičko in drugimi domačimi dobrotami se boste spet okrepila!« Siromaček je bil še vedno v zadregi, rad bi popravil vtis, ki ga je napravil z nakazanim strahom pred lastno materjo. Najbolj se je bal, da ne bi užalil mame, ki je njega in vse svoje otroke ljubila bolj, kot vse drugo na svetu.

Mati se ni zanimala za darila. S široko odprtimi in žalostnimi očmi je nema strmela v svojega sina. Gledala je v njem svojo minulo družinsko srečo. V nekakšni zamaknjenosti je videla tudi vse ostale, celo svojo družino in dom. Ves čas ni spregovorila niti ene same besedice. Ni mogla. Bila je presenečena in toliko prizadeta, da ji je misli popolnoma ohromilo. V njenem srcu je gorela ena sama nepremagljiva želja vrniti se domov. Za vsako ceno nazaj in nikdar več od doma.

Usmiljenka je jela prigovarjati: »Pohitita, da se bosta lahko kaj več pomenila, čas beži in kmalu se bo treba posloviti!« Mati je sedela, kakor kamniti kip, lepa in obenem strta in iz oči so se ji neprenehoma izlivali biseri v večerni luči bleščečih solz. Igor se ji je naslonil v naročje in jo objel, za hip mu je pogledala v oči in tudi ona ga je objela z desnico in si z levico otirala solzo. Stisnilo jo je v grlu, govoriti še vedno ni mogla.

»Veš, Igor, vaša mama je vedno potrta in žalostna. Skoro nič noče govoriti in zelo malo je, le kolikor ji vsilimo. Če jo kdaj pripravimo do kake besede, je to edina njena želja domov, ali pa umreti. Na robu obupa išče včasih slovo od življenja. Mnogokrat imamo velike težave in skrbi z njo. Moram jo zatožiti. Povej sestri Otiliji. Ona je že razumno dekle, naj se pogovori z očetom. Morda bi vendarle kmalu našli primerem izhod, da bi se vama mama vrnila domov. Tudi nam se smili, kot toliko duševno trpi.«

Mati je zavzeto poslušala in videti je bilo, kakor da bi malo oživela, kakor da bi hotela izkoristiti priliko in zopet poprositi za odpust domov, pa kljub temu ni spregovorila. Oba, Igor in sestra sta jo poskusila pomiriti, a vse zaman. Igor je govoril na dolgo in široko o tem in onem. Povedal ji je, kako je obrodila trta, koliko in kako dobro so prodali vino, da so v začetku zime dobili žrebička, da je Črnka skotila dvojčke in da pes Phylax še vedno dobro čuva domačijo. Da jo pozdravlja ta in ona soseda. Vse ni nič zaleglo. Mati je vedno znova zapadala v jok in zdihovanje. In čas je bežal.

Naenkrat so se odprla vrata. Vstopila je prednica: »Eine ganze Stunde ist schon vergangen, wir haben aber nur eine halbe erlaubt. Wir muessen leider Abschied nehmen!«

Slovenka je vstala. Igor je povezal izpraznjen nahrbtnik. Oblekel si topli suknjič in razjokan objel mamo v slovo. Mnogokrat jo je poljubil na obraz, poljubil ji je tudi od brezdelja raznežene in blede roke: »Zbogom, mama, ostanite zdrava! Povedal bom doma naročilo sestre in kmalu pridemo po vas, da bomo zopet skupaj srečno živeli!« Mati se ga je krčevito oklenila. Usmiljenki sta ji ga morali iztrgati iz rok in tedaj je ona z nekakšnim nenaravnim glasom zavpila: »Domu, domu!« Nato je omahnila prednici v naročje.

Usmiljenka je prijela Igorja za roko in ga odločno potegnila skozi vrata. Tedaj je Igor prvič v življenju videl, kako morajo biti včasih dobri ljudje kruti, da življenje steče po začrtanih tirnicah.

Kako sta prišla po hodnikih in stopnicah pred glavni vhod, Igor ni vedel. Slovo mu je pretreslo globine čustvovanja. Zavedel se je trenutka šele na mrazu pred glavnimi vrati, kjer je že čakal strežnik z neizprosnimi ključi.

»Sinek, nič ne bodi preveč žalosten! Mama bo kmalu popolnoma ozdravela in potem se bo vrnila nazaj na vaš dom. Slabost, ki jo je premagala ob slovesu, ni nič nevarnega. To bo čez kratke trenutke zopet dobro. To ti naj ne teži srca! Pomirjen idi na vlak! Mamo si videl in ona tebe in tako bosta oba lažje dočakala dan, ko boste znova vsi združeni pod domačo streho . . .

Semkaj si se pripeljal po zapletenih in nerodnih ovinkih, skozi glavno mesto prek Jakominijevega trga. Še sreča, da ti je vse to uspelo. Naš Steinhof je bližnji manjši predmestni železniški postaji ob isti progi. Po nepotrebnem si se zapeljal mimo nas. To napako bova sedaj popravila, da boš lažje našel.

Na isti postaji, na koncu naše aleje, kjer si sem grede izstopil počakaj na cestno železnico, na isto številko in seveda v pravo smer. Peljati se moraš na desno od naše aleje. Na levo je smer v mesto.

Pa še nekaj, sedaj je že tako pozna ura, da je presledek med posameznimi vozili večji in bo treba najbrže dalje časa počakati. Natančnejše ure odhoda tvojega vlaka proti domu ti ne morem povedati, ker se me usmiljenke nikamor ne vozimo. Pazi, da ne vstopiš v napačen voz. Posebno ponoči je včasih težko in če je gneča. Predvsem pa pazi na smer vlaka. Tudi z vlakom se moraš peljati v desno. Malo sem v skrbeh zate! Ne znaš jezika in vojna je. Ali se kaj bojiš? Si že kaj povečerjal nocoj? Pri nas si čas večerje zamudil, sicer bi ti ponudila kako malenkost. Pa saj imaš še nekaj domačih dobrot v nahrbtniku.

Vozovnico kupi čimprej in natančno poprašaj za odhod vlaka. Če boš moral čakati kaj dalje časa, pazi, da ne zaspiš, da ne bi zamudil vstopiti. Vlaki na naši majhni postaji ne stojijo dolgo. Če pa bi se zgodilo, da ne bi mogel priti na vlak, pridi nazaj in pozvoni! Vratar naj pokliče mene sestro Magdaleno! Te bomo že nekam stisnili za eno noč. Boš prespal na toplem, nič te ne bo zeblo. Pa zbogom in srečno potuj! Pozdravi sestrico Otilijo! Za mamo ne bodite v skrbeh! Jaz se še posebej pobrigam zanjo.«

Tako sta se poslovila s sestro Magdaleno. Igor je odšel z občutkom, kot da bi bil v domačem kraju, saj je svet povsod enak, le govorica je druga. Prisrčna domača beseda ima za človeka, ki še ni izkoreninjen, veliko moč.

Ko je počasi pritaval do konca bolniške aleje, je že od daleč slišal pritrkavanje glasnega zvonca cestne železnice in kmalu so izza ovinka posvetile luči, ki so se z vedno glasnejšim ropotom približevale in končno obstale ob cestni svetilki, na kateri je bila obešena tablica z napisom postaje. Hitro se je zavihtel po strmih stopnicah. Sprevodnik ga je samo poškilil čez očala, nič rekel in dalje čital svoj časopis. Za eno postajo, ki je bila sicer zelo dolga, ni bilo vredno menjavati denarja, pa še verjetno, da se mu je zdel mladi potnik revnejši, tak da najbrže nima ničesar preveč.

Na predmestni železniški postaji je bilo nekam mirno. Tudi razsvetljava je bila bolj skromna, le ena skromna lučka je brlela nad glavnim vhodom. Pri blagajni so bila okenca zastrta in v pisarni tema. Na koncu širokega hodnika so bila vrata za čakalnico in od tam so prihajali glasovi. Nad vratih je bil napis »Čakalnica III. razreda.«

Igor je vstopil. Iz zadimljene čakalnice je zapuhtela neprijetna vonjava neprezračenega prostora. Bila je natrpana z vojaki, ki so v polni bojni opremi čakali na vlak. Vojaki so stali v skupinah in se pogovarjali. Ko se je Igor malo razgledal, je šel od skupine do skupine in prisluhnil. Bili so zbrani po narodnostih, podoba, ki je bila za avstroogrsko vojsko tako značilna. V posameznih skupinah so govorili različne jezike nekoč mnogojezikovne države.

V kotu na klopi in ob njej blizu peči je stala manjša skupina mlajših vojakov. Govorili so slovenski. Igor si je oddahnil, pozdravil jih je in povprašal, če se jim lahko pridruži ter kam so namenjeni. Čakali so na vojaški vlak za Primorsko. V čakalnici ni bilo nobenega civilnega potnika. Zvedel je, da so potniški vlaki ukinjeni. Igor je obstal in premišljal. Klop je bila zasedena. Razprtal je nahrbtnik in ga položil ob klopi na tla. Utrujen je sedel nanj.

Vlaka ni bilo od nikoder. Postajalo je že mučno in dolgočasno. Vojaki so polegli po vseh klopeh in tudi po tleh, drug polek drugega, da je bilo topleje. V visoki železni peči je prasketal ogenj in dišalo je po borovi smoli. Celo skladovnico drv so že pokurili in izpraznili tudi premog iz zaboja. Slovencev je bilo pet. Štirje so se spravili h kvartanju. Najmlajši pa se je pogovarjal z Igorjem. Ko mu je vse potožil, je vojak obljubil, da ga bodo vzeli s seboj na svoj vlak, če ne bo prej druge možnosti. »Sedaj je za civilne potnike težko. Nadziranje po vojaških vagonih je redkokdaj, posebno pa ne ponoči. Tako te bomo lahko pretihotapili. Tako se peljemo skozi veliko križišče, kjer boš moral prestopiti na madjarski vlak. Tudi vozovnice ti ne bo treba kupiti, blagajna je tako zaprta.«

Igor je bil vesel, da je zopet srečal dobrega domačega človeka. Zahvalil se je in povedal, da mu vozovnice ne bo treba kupiti, ker je imel povratnico, ki mu jo je kupila sestra pred odhodom na domači postaji.

Še malo sta pokramljala in Igor je razvezal nahrbtnik in ponudil vsem, pa tudi sam je povečerjal. Vojaki so imeli vsak svojo popotno suho hrano in različne konzerve, pa so ponudili tudi Igorju.

Besede so postajale vedno redkejše. Kvartači so pospravili karte in drug za drugim zopet polegli. Dva sta se stisnila na klopi z glavo vsak na svoj konec, da je bilo več prostora, ostali pa po tleh okrog klopi. Igor je pogrnil po tleh star časopis, prislonil nahrbtnik ob steno pri peči in tudi legel.

Znova so se mu zbudile vznemirljive misli iz vtisov preteklega dne. Skrbelo ga je, da ga ne bi premagal spanec in bi zamudil vlak. Naprosil je prijaznega vojaka, da naj ne pozabi nanj.

Vrvež je počasi pojemal po celi čakalnici. Tudi v drugih skupinah so pogovori potekali vedno tišje, dokler niso popolnoma zamrli. Mladi vojaki so bili sicer na poti v bojne vrste, pa so kljub temu vsi po vrsti brezskrbno zadremali. Posameznik je pač bil le en člen velike skupnosti z enako usodo in ta zavest jih je umirjala. Najmlajši med njimi je bil Igor, s prevelikimi skrbmi za njegovo starost in zavest, da je sam, mu je branila spanje.

Prvotno veselje, da je uspel, da je po dolgem času zopet videl ljubljeno mater, da ji je prinesel pozdrave in domačih dobrot, se je začelo spreverčati v žalost, ker se je moral tako na kratko posloviti in pustiti mater v nekakšnem polzavestnem stanju. Obenem pa mu je vstajal v srcu strah, kako bo, ko se mati vrne in kaj, če se njena bolezen povrne. S strahom se je spomnil, da je včasih za hip opazil v materinem pogledu nenavaden poblisk, ki se mu je ob njeni bolezni doma zajedel tako globoko v spomin.

Vedno znova ga je vznemirjalo ropotanje in cvilenje vlakov, ki so v krajših presledkih prihajali in odhajali. Vselej je zaskrbljen skočil pokonci in pogledal skozi okno, pa so bili le sami tovornjaki.

Skozi zaledenelo okno je bilo opaziti, da zimsko nebo postaja svetlejše in da se počasi, leno, kakor vedno pozimi, prebuja jutro.

Še preden se je zdanilo, je zaslišal vlak, ki je prisopihal hitreje in z manjšim ropotom. Istočasno so se na stežaj odprla vrata in železničar z rdečo kapo na glavi je mahal z lučko v roki in glasno pozival na odhod.

Tisti, ki so poskočili prvi, so obudili one, ki jih je premagal trdnejši spanec. Na mah je završalo, kakor ob nevihti. Možje so hiteli oprtati si bojni tovor, mesto umivanja so si malo obdrgnili obraz in pomencali oči, poravnali vojaške čepice in se z naglimi koraki pognali proti izhodu, kjer je trenutno nastala huda gneča. Tudi Igor se je hitro pomešal mednje.

Igor se je prerival za tistim, ki si ga je že snoči izbral za prijatelja. Navalila sta najprej na osebni voz, pa sta morala odnehati. Stiska je bila prehuda. Odločila sta se za živinski vagon, tam ni bilo navala. Ko sta zlezla nanj, je vojak rekel: »V osebnem vozu so zasedli klopi tisti, ki so prvi vdrli vanj. Ali stojišče v osebnem, ali v živinskem vagonu, pa je skoraj vseeno. Tukaj je celo toliko prostora, da bova lahko udobno ležala, le bolj mrzlo je.«

Igorju je bilo tudi tako prav. Glavno da je bil s prijateljem, tako se je počutil varneje. Na tleh je bilo na debelo natresene mehke rumene ovsene slame, ki še niti potlačena ni bila. Prostora pa dovolj, da sta si lahko nagrnila ovsenke, da je bilo kot pravcata postelja. Na vrh sta naložila še za vzglavnik.

Ko je vlak potegnil s postaje in je skozi zgornjo špranjo nad poteznimi vrati preblisnil soj zadnje signalne lučke, je Igorju odleglo: »Kaj mislite, gospod vojak, ali se bomo ustavljali na vmesnih postajah?«

Vojak sprva ni vedel, zakaj to vprašanje, potem pa je le odvrnil: »Nič se ne boj, bodi popolnoma brez skrbi. Nihče ne bo prišel nadzirat po vozovih, najmanj pa po živinskih vagonih. Verjetno se bomo ustavili šele v naslednjem večjem mestu, kjer je vojaški garnizon. To pa je že prvo domače slovensko mesto. Četudi bi tam moral izstopiti, bi ne bilo več daleč do tvojega križišča.

Tam boš moral izstopiti in poslovila se bova. Le mirno zadremaj, utrujen si. Skrbel bom zate in te tudi ob pravem času prebudil.«

To je bilo za izčrpanega fantiča kakor najprijetnejša uspavanka. Kolesa so čedalje bolj pogosto udarjala takt svoje monotone pesmi in skozi številne špranje lesenih sten živinskega vagona je cvilil mrzel piš. Do pasu sta se zakopala v dišečo slamo. Igor se je s praznim nahrbtnikom pokril po telesu in kmalu zaspal.

Vlak je res vozil, kakor je vojak napovedal. Nič se niso ustavljali. Hiteti je bilo treba na južne meje slovenske zemlje. Tja, kjer je tekla nedolžna kri in pordevala zeleno Sočo. Fronta je terjala nove žrtve, da bi rešili natrohnelo monarhijo, ki je v svojem pohlepu po tuji zemlji zamislila zgrešene načrte in prezgodaj delala račun bre z krčmarja.

Vožnja ni bila dolga za tiste, ki so zadremali. Tudi Igor se je s kratkim spanjem okrepil. Prebudil se je še pred prihodom v obdravsko mesto. Spomnil se je deklovega pripovedovanja, kako je bilo nekoč, ko je tam hodil v latinske šole. Vlak je obstal na začetku perona, pred veliko skupino vojakov, ki so v sivih oblekah že oprtani s tovorom čakali na odhod. Jutro je bilo mrzlo in megleno in vojakom se je delalo ivje na ovratnikih ob ustih. Razlegle so se rezke komande v tujem jeziku in vojaki so kot roj naskočili dolgi vlak, iz katerega ni nihče izstopil.

Kakor na prejšnji postaji, so tudi tukaj vojaki najbolj pritiskali na osebne vagone. Mnogi so se morali zadovoljiti z živinskimi vozovi, ki so bili priklopljeni na repu vlaka.

Tudi na Igorjevem vagonu so na široko zazevala vrata in mnogi so se povzpeli nanj. Bilo jih je toliko, da so vsi, ki so ležali, morali vstati in napraviti dovolj prostora. Igor se je stisnil bliže k svojemu zaščitniku. Bilo mu je kar všeč, da se nihče niti zmenil ni zanj.

Vstopili so večinoma slovenski možje. Na peronu je ostalo še več jokajočih svojcev. Mnogo žensk, mlajših in starejših. Zaročenke, žene in matere. Nekatere so bile obdane od otrok, druge so imele dojenčke v naročju. Mnogoter pogled je bil strt in obupan. Kakor mora je ležala med vsemi misel na smrt, ki je za zdravega mladega človeka toliko bolj kruta.

Orožniki so z nasajenimi bajoneti patruljirali po peronu in pozivali k redu. Z glasnim loputanjem so zapirali vrata in vlak je kmalu odrinil. Glasno jokanje in mahanje v pozdrav je zadušila in prekrila para sopihajoče lokomotive. V srcih pa je ostalo zamorjeno vprašanje, kdo od njih se ne bo nikoli več vrnil.

Igor se je spomnil svojega očeta, ki je na isti fronti prestajal nepotrebno gorje. Morda bo kdo od teh dodeljen njegovemu vodu, kako rad postal očetu pozdrave, toda nihče ni vedel kam ga tirajo. Kakor ob vsakem odhodu očeta, ga je sedaj še bolj prevzel odpor in gnev proti nesmiselnemu početju in krivici. Zakaj vse to, komu, čemu v dobro? V njegovem mladem srcu so se še bolj razrasle korenine želja po svobodi, ki jim je ostal zvest tudi kasneje, vse svoje življenje . . .

Vožnja do velikega železniškega križišča ni bila dolga. Zaradi stiske sta se z vojakom primaknila bliže k vratom. Računala sta, da bo postanek najbrže kratek in bo treba hitro izstopiti. Ustavili so se izven križišča. Od znotranje strani so s težavo odrinili težka vrata. Še kratek pozdrav in zahvala, pa je Igor izstopil.

Slovo od dobrega znanca je bilo prisrčno. Čeprav kratek čas skupnega doživljanja, je oba mlada človeka tesno povezal. Bila sta si složna po značajih. Drug drugemu sta si želela srečo. Vstopil ni nihče. Le nekaj z vojaki natrpanih voz so priklopili in še preden je Igor dospel do postaje, je vlak že odsopihal dalje proti jugu.

Igor je na mah postal veselejši in bolj samozavesten. Zajela ga je toplina domačega kraja. Zavedal se je, da je že blizu doma in strah, da bi se mu kaj zataknilo, je popustil. Bilo je še zgodaj predpoldne in upanje, da prispe še pred večerom, ga je bodrilo.

Že proti poldnevu je z južne strani pripeljal mešani vlak, ki je imel priklopljenih nekaj vojaških vagonov. Bili so napolnjeni z mnogimi ranjenci, ki so se peljali na domove zaradi okrevanja.

Igor je pomirjen in srečen nastopil zadnji del svojega potovanja. Le še nekaj kratkih postankov, pa bo na domači postaji.

Ko se je vlak ustavil, je bil malce razočaran, ker ga nihče ni pričakal. Po njihovo oblečeni ljudje in zven domače govorice ga je popolnoma premagal. V srcu je zaplapolal občutek, kakor da bi na novo oživel. Zdelo se mu je, da je vse drugače kot v tujini, da je vse samo po sebi razumljivo, da ni nikjer nobenih zagat.

Zmešnjave zadnjih dni zaradi vojaških transportov so spremenile vozni red in Lenčka ni vedela, kdaj naj ga pričaka. Odpravil se je čez polje proti trgu. Najprej se je ustavil v Stiperišču na najbližji postojanki pri babici Ani. Malo se je oddahnil in podkrepil, potem pa spotoma še stopil k teti na trgu. Ni se mogel dolgo muditi, ker je bila pot na Rog še dolga. Medtem je zapadlo tudi precej novega snega in je bila hoja napornejša.

Pred Mlatlolesjem je hotel zaviti s ceste po peški krajšnici, ko je od daleč zaslišal kraguljčke svojega konjička. Lenčka se je na lahkih sankah pridirjala ponj in je bila zelo vesela, da ni bilo treba do postaje. »Že tretjič sem se pripeljala pote, drugič sem zvedela, da vlaki ne vozijo. Bili smo v skrbeh zate in sestra me je priganjala in mi celo naročila, da naj bi danes, če bi bilo potrebno, počakala do večera pri babici.

Nadaljevanje na 3. strani

nadaljevanje z 2. strani

Dobro, da si se vrnil, da ne bomo konjička toliko mučili!« Tako je menila Lenčka, pri tem pa je najbrže mislila malo tudi nase. Vožnja namreč ni bila ravno prijetna, bril je oster severnjak.

Ko sta dirjala skozi Mladoles, je Igor pozabil na vse, kar ga je pretekla dva dneva prizadelo. Znana cesta, domači gozd, nič več skrbi, nobene stiske. Dobra Lenčka in povrhu še divjad, ki je v prvem mraku prečkala zasneženo cesto.

Doma ga je čakala toplo zakurjena soba, trije pari radovednih oči in dobra večerja. Zdelo se mu je kot da bi bil dolgo dolgo od doma. Pa tudi domače ženske so bile sila radovedne, kako je potoval, zakaj se je tako zamudil, kako je zmogel neznano pot in predvsem, kako je ljubljeni materi.

Skoraj malce ponosen jim je pripovedoval vse podrobnosti na dolgo in široko. Otilija je dobro poznala številne zapreke in se ni mogla načuditi, da jih je neizkušeni Igor tako uspešno premagal. Posebno veseli pa so bili novice, ki jo je napovedala sestra Magdalena, da je nekaj upanja, da se bo mati kmalu lahko vrnila domov.

Ura je bila že zelo pozna, ko so tisti večer legli k počitku.

Naslednje jutro se je Igor zopet prebudil svež in pomirjen, čeprav so ga preganjale mučne sanje. Domače okolje, mir in domača postelja s svojo brezskrbnostjo so mnogokrat najboljši prijatelji.

Čez noč je nasulo za dobre tri prste novega suhega snega. To ga je spodbudilo, da je že takoj po zajtrku stopil do starega prijatelja Škorca. Take prilike je on vselej izkoristil za obhode po gozdovih in zasledovanje divjadi. Zato je pomenek potekal v glavnem o novih stečinah in lisicah.

Vojni dogodki so se kar naprej nizali z nezmanjšano srditostjo. Skoraj da ni bilo dneva, da ne bi v bližnjo ali dalnjo okolico prispela nesrečna novica. Nezadovoljstvo je povsod prekipevalo, vendar nihče ni upal glasno pogodrnjati. Čimbolj je bila vladavina v stiski, tembolj ljubosumno je ščitila svojo oblast.

Oče Janez je nekega dne prejel nepričakovano nujno brzojavko. Poslali so mu jo iz velike bolnišnice naravnost na fronto: »Žena je toliko okrevala, da jo lahko zaradi pomanjkanja prostora predčasno in preizkusno za dva tedna odpustimo v domačo nego. Za ves čas pa je vaše osebno nadziranje nujno potrebno.«

Oče je bil telegrama dvakrat vesel. Dobil bo dopust, ki ga je bilo v tistem času skoraj nemogoče dobiti. Predvsem pa ga je razveselila vest, da je žena okrevala. Pohitel je na poveljstvo svojega odseka. V pisarnici so majali z glavami, a pozivu se niso mogli upirati. Še isto noč je s prvim vlakom odpotoval proti domu.

Doma je le na kratko legel k počitku, medtem pa so ostali pripravljali sobo za vrnitev nesrečne matere.

Lenčka je zopet zapregla konjiča in z Igorjem sta na sankah zapeljala očeta na vlak. V prometnih zmešnjavah je bilo težko natančno napovedati vrnitev. Železniški uradnik je svetoval, priti tako, da bo moč počakati, ako bi vlak zatajil.

Naslednjega dne je Lenčka pripravila na zadešnjem sedežu ogrevanje s pregretimi opekami in dva bakrena toplotnika, ki so ju napolnili z vrelo vodo. Vse je zavila še v toplo volneno ogrtalo. Igor seveda ni hotel ostati doma.

Ob napovedani uri vlaka ni bilo. Prometnik je vedel povedati, da je dobil sporočilo, da je vlak odpeljal ob določenem času, da pa je verjetno obtičal na velikem križišču zaradi čakanja na zvezo z južne strani. Torej treba je počakati, vlak lahko pripelje vsak hip.

Čakala sta kar pred postajnim polopjem. Oditi do babice, četudi ni bilo daleč, nista mogla tvegati, da oslabela mati ne bi prezebala v slabo zakurjeni čakalnici. Tokrat na pregretem sedežu kljub mrazu ni bilo hudo počakati. Stisnila sta se obložena z ogrevalniki.

Igor se je sicer rad pogovarjal. Danes pa je bil poglobljen sam v svoje misli. Veselje da pride mati zopet domov in otroško nežna ljubezen do matere sta se še vedno prepletala s strahom pred bodočnostjo. Dokler bo oče doma, bodo lahko bolj brez skrbi, toda kako bo potem.

Lenčka je videla in vedela, kaj roji po mladi glavi, pa je zato pozorno molčala, da ne bi motila mlada čustvovanja. Le na koncu je rekla: »Igor, nič ne bodi v skrbeh, saj bo oče doma! Cela dva tedna jo bo čuval on, mi vsi pa bomo pomagali. Veš da se na odločitev zdravnikov, ki so jo opazovali toliko mesecev, lahko zanesemo. Ko pa bo oče moral nazaj v vojsko, bomo morali biti vsi bolj pozorni.«

Igor je z orošenimi očmi pogledal skrbno Lenčko. Nič ni bilo treba govoriti, razumela sta se.

Nenadoma se je vlak približal cestnemu križišču, ki je blizu postaje. Z glasnim piskom je opozoril nase, čeprav so zapornice redno zaprte. Hitro sta skočila s sani. Lenčka je pograbila konja za uzdo, da se ne bi preplašil. Igor pa je stekel na peron, da bi čimprej videl in pozdravil mamo.

Še preden se je vlak ustavil, je Igor nestrpno ošinil okna prvih vagonov. Že v tretjem vozu je opazil pri oknu očka in ob njem mamo. Tudi mama je opazila njega in mu pomahala v pozdrav. Skočil je do stopnic vagona. Oče je podpiral mater pod pazduho in jo počasi previdno vodil navzdol. Po tolikih mesecih je bila okrnjena in oslabela. V bolnišnici je bilo premalo gibanja.

Ko je stopila na tla, je Igor dvignil roke, da bi jo objel. Tudi mati tako in glasno ihteč ga je trdno objela in strastno stisnila k sebi. Mnogo poljubov in solz iz materinih oči se je izlilo na sinov obraz.

Izstopili sta samo še dve ženski in vlak je odhitel dalje proti madžarski meji. Oče je bil vesel, da ni bilo preveč radovednih oči in zvedavosti. Vse je bilo tako žalostno, da je bilo najbolje bol obdržati pritajeno v svojem srcu. Posebno materi je bilo nerodno, saj so jo poznali domala vsi v domačem trgu. Hitro so se umaknili s proge skozi leseno ograjo.

Tudi z zvesto Lenčko sta se prisrčno pozdravili in brž so se povzpeli na sanke. Oče je mater kar dvignil in jo posadil na sredino zadešnjega sedeža. Na eni strani ob materi Igor, na drugi oče, ki je vse tri obložil s toplotniki in ogrnil z ogrtalom. Velik iz volne spleten oprtnik si je mati zavila visoko čez glavo, da bi se čimbolj zavarovala pred mrazom in skrila pred radovednimi očmi.

Babica Ana je tudi nestrpno čakala. Hodila je od okna do okna in pogledovala po cesti proti postaji. Vedno je sicer imela polno hiško prijateljic na obisku, ki so rade prihajale k njej posrebat sladko kavo. Danes pa jih je vse odklonila, češ da bi rada nemotena pričakala snaho.

Obe s solzami v očeh sta se toplo pozdravili. Na belo pogrnjeni mizi je čakala že narezana krhka orehova potica nadevana z rozinami, ki jih je babica skrbno prihranila še iz začetka vojne. To je bila mamina najljubša poslastica. Na namiznem samovarčku je v lončki kipela voda in babica je hitro zakuhala dišečega zlatorumenega lipovega cvetja. Natočila je skodelice in osladkali so si ga z domačim medom.

Dolgo ni nihče spregovoril. Vsi so bili v nekakšni zadregi. Nihče ni hotel motiti od veselja jokajoče matere. Potem pa je rekla: »Terezija, oslabela si in lice ti je bledo. Videti je, da si tam gori premalo jedla in premalo si bila na svežem zraku. Samo poležavati in posedati v zatohli bolnišnici človeka oslabi. Sedaj pa si zopet doma, moraš biti vesela in zaživeti novo življenje sredi svoje družine. Čim se boš okrepila ne odlašaj, kar takoj poprimi za delo. To te bo telesno in duševno dvignilo. Na tvoje zdravje popijmo vroč čaj in posladkaj se s potico!«

Nihče ni mogel prikriti ganjenosti. Mati si je otrla solze in nekam plaho segla po potico. Posebno se je prilegel vroči čaj. Na dolgem potovanju nista z očetom imela prilike pogasiti si žejo, ki ju je mučila, ker so bili vagoni dobro pregreti. Babica je zavila ostanek potice v prtiček in v jerbašček je priložila še drugih dobrot. Dobro in skrbno snaho je imela rada in jo je zelo cenila.

»Mati, kako srečen sem, da sem zopet pod skromno domačo rojstno streho. Tam na fronti se premnogokrat spomnim na naše toplo gnezdo. Včasih je bilo tako hudo, da sem mislil, da vas ne bom nikdar več videl . . . Mati, sama ste! Ali vam ni dolgočasno in pusto? Ko se bo le malo otoplilo, pridemo po vas z vozom, da bomo preživeli še nekaj dni skupno pri nas, na našem domu. Hvala vam za prisrčni sprejem, ostanite zdrava in kmalu na svidenje!« Še je poslovil oče.

Na zemljo se je že spuščal zgodnji zimski mrak, ko so se odpravljali. Lenčka je še hitro zamenjala vodo v ogrevalnikih, da so kar puhteli od vročine. Enega so položili mami v naročje. enega pa pod noge. Pa tudi čaj jih je pregrel, da jih ni zeblo.

Mama je ves čas molčala, bila je zelo prizadeta in sirota ni vedela, kje bi začela. Zato tudi nihče ni silil vanjo. Samo opazovali so jo in čakali, da se znajde in na novo udomači.

Šele, ko so prispeli do sredine Mladolesja, je rekla s plahim glasom: »Kako prijetno mi je v tem svežem zraku! Čeprav je mrzlo, se mi zdi, da bi najraje zaspala.« Oče jo je naslonil na svoj bok in res je kmalu zadremala.

Kakor da je prišla iz najstrožjega zapora, kjer ni mogla napraviti niti koraka brez nadzorstva. Svežina prirode in ljubezen domačih, vse to jo je prevzelo in zazibalo v novo svobodno življenje.

Doma na Rogu sta hčerki Otilija in Marija bili ujeti v tako nestrpno pričakovanje, da celi dan nista mogli prav prijeti za delo. Še večerjo sta le s težavo pripravili. Čim se je stemnilo, sta prižgali dvoriščno petrolejko, da bi Lenčka bolje videla pospraviti prtljago in konja.

Končno so prizvonili kraguljčki in so zacvilile sanuge na zamrzlem snegu. Kdo bi popisal prizor, ko je mati po tako pretresljivih dogodkih in po tolikem času odsotnosti prestopila lastni prag, ki ga je nekoč sama s toliko truda pomagala graditi.

Objemanja, poljubljanja in jokanja tudi sedaj na zadnji postaji ni hotelo biti konca, dokler se oslabela mati ni onemogla zgrudila na tla. V postelji ji je hitro odleglo. Trenutki podobne slabosti so ji zadnje čase prihajali dokaj pogosto, posebno ob prilikah, ki so jo čustveno močneje prizadele.

Povečerjali so bolj na kratko in se malo pomenili. Mati tudi doma ni hotela kaj več govoriti. Opazili so, da ji ni bilo ljubo, če bi jo kdo povpraševal, kako je bilo. Tako težkih dogodkov se nihče rad ne spominja. Nasprotno, najraje bi videl, če bi jih bilo mogoče zničiti, ali vsaj pozabiti.

Samo navidezno je življenje na Potokarjevini steklo znova po starih tirnicah. Navzven, pa tudi med seboj so se drug drugemu kazali, kakor da bi bilo zopet vse v redu. Pa ni bilo. Vsakega posebej je tlačila nekakšna mora negotovosti.

Potokarjeva sc je le počasi vživljala v svoje prejšnje življenje. Bolezen in dolga odsotnost sta spremenili njeno osebnost. Najbolj opazna razlika je bila neaktivnost. Ne morda, da ne bi hotela, ali pa da bi se namenoma predajala nekakšnemu brezdelju. Niti najmanj ne. Saj je bila vendar od hiše, kjer so bili vsi zelo delavni in skrbni. Sedaj pa je bilo njeno vedenje tako, kakor da ona ne bi bila gospodinja. Bila je nekako notranje zavrta. Kakor da sama sebi ne bi več zaupala. Dolgotrajno življenje v bolnišnici ji je ubilo vero vase. Ničesar ni upala ukreniti, kaj šele odrediti. Kakor da bi se bala, da ne bo prav tisto, kar bi odredila. Živela je popolnoma pasivno življenje in je raje ure in ure delala enostavna monotona opravila. Tako je že kar prvi dan začela s krpanjem starih nogavic. Ko je pokrpala vse nogavice, so ji prinesli veliko nove volne različnih barv, da je po cele dneve skoro neprestano pletla. Nogavice, jopice, ovratnice, rokavice. Pri tem opravilu je bila zelo spretna in uspešna. Najraje je po cele cele dneve, neglede na vreme, ostajal v svoji sobi — kakor je bila zdresirana v bolnišnici — vedno na istem mestu v kotu ob lončeni peči, ki jo je pridno zalagala s suhimi panjički. Edina zabava ji je bilo delo in prijetno praksetanje ognja.

Domači so jo pridno obiskovali. Oče je ure in ure presedel pri njej in sta se pogovarjala. Tudi v pogovoru je bila popolnoma pasivna. Kakor gozd, ki samo odmeva. Najraje je poslušala druge in pritrjevala. O nobeni stvari ni povedala svojega mnenja, vedno se je samo strinjala. Nekoč tako odločna žena, mati in gospodinja, je takorekoč sama sebe zrinila z aktivne pozornice v popolno duševno podrejenost in odvisnost.

Vsem, posebno še očetu se je to zdelo nenaravno in odpravil se je k hišnemu zdravniku, ki je ženino bolezen dobro poznal, Ko mu je povedal vse podrobnosti, je zdravnik pojasnil: »Prav včeraj sem prejel po pošti obširno sporočilo s klinike, v katerem so podrobno opisali njeno stanje in zdravljenje v bolnišnici. Pripisali so tudi navodila za nadaljnje zdravljenje. Po njihovih navodilih zaenkrat posebna zdravila niso potrebna. Priporočajo le opazovanje in nadziranje. Vsak teden naj nekdo pride povedat podrobnosti iz njenega vedenja. Posebno pozornost moramo posvetiti večjim spremembam v njenem obnašanju. V začetku je ne silite v njenem udejstvovanju prek njene volje in lastnega hotenja in nagnjenja. Naj se sama postopoma popolnoma svojevoljno in svobodno vživlja v domače prilike. Vsako priliko je treba izkoristiti, da dvignemo njeno samozavest. Čimprej se mora otresti občutka manjvrednosti. Pri tem jo morate vsi domači neprenehoma spodbujati in podpirati. Najuspešneje tako, da boste hodili k njej po nasvete, kako bi to in ono po njenem mnenju ukrenili bolje. Večkrat ji bo potrebno tudi priznanje, kako je bilo nekoč pod njenim vodstvom vse bolje urejeno.

Potrebno bo, da se počasi in previdno znova privadi na najbližje tuje ljudi. Seveda najprej tiste, ki jih je imela najraje in ki bodo vplivali nanjo pomirjevalno in ji krepili samozavest. Nikakor pa ji ne smete vsiljevati nobenega obiska, ki bi ga odklanjala. Obisk pokličite le, če si ga bo sama zaželela. Stik s tujimi ljudmi pa je za uravnovešenje na vsak način nujno potreben. Morda najbolje za začetek v taki obliki, kot da je prišla prijateljica povedat, da bi jo rada ob priliki obiskala. Če bi se predolgo branila stika s tujimi ljudmi, bi to ne bilo dobro znamenje.

Njeno sedanje vedenje vas naj ne vznemirja. To je povsem normalen in skoraj reden pojav pri večini primerov bolezni njene vrste. Da pa ne obtiči v nekakršni zakrknjeni enoličnosti vsakodnevja, morate, kakor že rečeno, na vse mogoče primerne načine spodbujati njeno samozavest. Zelo važno bi bilo in to iz mnogih vidikov, da bi ostal čimdalje na dopustu doma. Tako bi se počutila žena in vaši otroci bolj varne. Žal, tega ne moremo doseči. Obljubim pa, da bom takoj, čim bi se pokazali znaki, da se hoče bolezen ponoviti, prek pristojnih oblasti posredoval nujen poziv na obisk na domu.

Dobro bo, da poveste ženi čimprej, da se boste morali vrniti nazaj v vojsko. Tako ne bo presenečena, se bo počasi pripravljala na slovo in vi boste imeli priliko opaziti morebitne spremembe v njenem vedenju, ki bi bile v zvezi z vašim odhodom. Upoštevati moramo, da jo je prav izguba ljubljenega sina pahnila v sedanje depresivno stanje in da je udeležba v vojni tudi potencijalna smrt.«

Potokar se je za prijazen sprejem in navodila zahvalil in poslovila sta se s ponovnim povabilom, da naj pride čez teden dni.

Oče je vsem domačim obrazložil zdravnikova navodila, da bi vsi v še povečano skrbjo negovali mater. Nasveti so rodili dobre sadove. Mater je najbolj dvignilo in jo opogumilo iskanje nasvetov pri njej.

To ji je vlivalo do tedaj pogrešano samozavest in vzbujalo v njej občutek, da je potrebna in koristna in zavest, da še nekaj velja, da jo cenijo.

Dan za dnem je postajala živahnejša in v njenih lepih očeh je počasi izginjala mračnost duševnega bolnika in pogled je dobival nekdanji sijaj. Začela se je zanimati za vsakodnevna opravila. Nepričakovano je nekega dne poklicala Otilijo in se posvetovala z njo, kaj bi kuhali. Sama si je pospravila sobo in postlala posteljo. Tudi v druge sobe je prihajala pomagat pri pospravljanju.

Končno so zapisali južni vetrovi in posijalo je sonce, ki je tudi s svojo vedrino dvigalo splošno razpoloženje. Sneg je hitro skopnel. Zopet so začeli s prvimi spomladanskimi opravili. Prišli so težaki in obrezali trto. Sosedov viničar, izvežban sadjar, je prinesel dvokrako lestev in počistil jablane na dvorišču, potem pa še češnje in hruške na škarpi nad klancem. Lenčka je prišla, kakor da ne bi sama zmogla, prosit gospodinjo, naj ji pomaga pripraviti malico za težake. Vsi so se vsak po svoje trudili uvajati bolnico v običajno življenje. Tudi Igor in Marija sta vsak dan prihajala in ji pokazala domače izdelke. Vedno bolj pogosto sta jo poprosila, da naj jima pomaga pri učenju. Spraševala ju je in jima pomagala pri računskih nalogah.

Ko je zopet potekel teden, se je oče zadnjič pred svojim odhodom odpravil v mesto do zdravnika. Povedal mu je vse podrobnosti iz ženinega vedenja. Zdravnik ga je potolažil: »gospod Potokar, vsa navedena opazovanja in znaki kažejo, da smo prebili led. Izkušnje povedo, da pri takem načinu okrevanja ni potrebna bojazen, da bi se bolezen povrnila. Sedaj se čim več pogovarjajte z njo o svojem odhodu, naj vam ona pripravi in uredi prtljago. Tako jo bomo preizkusno obremenili z mislimi na vašo odsotnost. Videli bomo, ali je že sposobna sprejemati dogodke višje sile. Kako bo prenesla neugodne dogodke, na katere ne bo mogla vplivati. Domači naj ravnajo z njo, kakor doslej! Mislim pa, da bi vendar bilo dobro, da bi še nekaj časa nekdo tuj spal z njo v isti sobi, da bi bila tako pod vplivom in nadzorstvom tujega človeka tudi prek noči. Gospod Potokar, ostanite miren in zopet se srečno vrnite!« je zaključil prijazni zdravnik.

Ko se je vrnil domov, so mu povedali, da je mama predpoldne sprejela na prvi obisk najbližjo sosedo, ki jim je prej večkrat pomagala pri večjih opravilih, katerih sami z Lenčko nista zmogli. Njun razgovor je potekal povsem normalno, še celo nasmejali sta se malo, ko je soseda, ki je nagibala na šaljivo stran, opisala skromno pustovanje, ki je zadnja leta zaradi vojnih prilik že skoraj opolnoma zamrlo.

Naprosili so isto sosedo in obljubila je, da bo rada pomagala in prespala pri njej, dokler bo potrebno.

Čas je neizprosno tekel. V življenju se najhitreje iztekajo tisti dnevi, ki bi morali biti najdaljši.

Mati je pridno pomagala pripravljati odhodnico za očeta. Ni se mogla Zopet je zapadla v žalost in jok, pa jo je oče potolažil: »Terezija, draga ženka, potolaži se in potrpi! Zdravnik mi je obljubil, da bo pomagal pri dopustu in da bo posredoval. Upam, da se vrnem kmalu!«

Igor in Lenčka sta že čakala na zapreženem vozu, ko sta prišla na dvorišče oče in mati. Mati je zelo jokala, pa tudi oče je imel solze v očeh. Slovo je bilo kratko, da bi bilo vznemirjanje krajše in se mati ne bi prehladila v jugovinasti sapi nastopajoče pomladi.

Potokarjeva se ni mogla pomiriti. Poklicali so prijateljico sosedo. Prišla je, kakor da bi prihajala po nasvet. Sprejela jo je. Soseda je bila bistra in spretna in načela je zdaj to, zdaj ono vprašanje in čim je opazila, da jo pogovor zanima, ga je poglobila in zavlekla, dokler solze okrevajoči bolnici niso usahnile.

Pogovarjali sta se o vsem mogočem, največ pa o spomladanskih opravilih, ki so po ostri zimi naenkrat potrkala na vrata. Potokarjeva je bila vedno skrbna gospodinja in so jo taki pogovori zanimali.

Vsi so bili veseli dvojnega uspeha. Soseda jo je potolažila in zamotila, skupno z materjo sta prebrodili očetov odhod, obenem pa so se utrdili znaki, da se sicer počasi, pa vendar opazno iztrguje iz oklepa depresivnosti in začenja zopet realno misliti.

Potokarjeve pa je še kar dalje zasledovala zla usoda. Oče se ni vrnil na fronto, kamor je bil namenjen. Na postaji pod Bočem je orožnik privedel v njegov vagon dva na eno verigo uklenjena vojaška ubežnika, ki sta pobegnila iz bojne vrste, se peš pritihotapila v zaledje in se skrivala po boških obrežnih gozdovih. V stiski za hrano sta zašla orožnikom v zasedo in napotili so ju v zapore vojaškega sodišča. Za tak prestopek je bila predpisana smrtna kazen. Tega sta se dobro zavedala.

Ko je vlak vozil po savski soteski skozi gozdove, sta se odločila. Prosila sta za dovolienje na toaleto. Orožnik jima je dovolil, ne da bi samo malo pomislil na možnost pobega, kaj šele da ga bo ta neprevidnost stala življenje. Prijetno je dalje kramljal s sopotniki.

Naenkrat se je razlegel silen trušč. Njihov voz se je prekucnil na bok. Potrgalo je eno stran ostenja in znašli so se na goli progi. Ropot, stokanje in klici na pomoč. Potokar je obležal nezavesten pod razbitinami vagona.

Ubežnika sta bila prepričana, da gresta pred puške v neizbežno smrt. Sklenila sta še enkrat poskusiti s pobegom doseči svobodo. Zaradi popravljanja manjšega mostička, ki vodi čez potoček sredi gozda, je vlak vozil počasi.

Nadaljevanje prihodnjič

Zinkine povesti

MALI ANDREJČEK IN ČAROBNA PALICA

Bila je zima in padel je debel sneg. Jožek si je naložil Andrejčka na sani in ga odpeljal na hrib. Spotoma je streljal s fračo na prezeble ptičke, ki so sedele na drevesih. Ko je Jožek prepodil ptičko, se je Andrejček vedno smejal. Sedaj sta zagledala sinico, kako sedi na vejici čisto nizko ob cesti. Jožek pomeri in ptička pade v sneg: »Zakaj ta ne zleti?« vpraša Andrejček. »Ne more,« je pojasnil Jožek. »Zlomil sem ji nogo.«

Andrejček je bridko zajokal. Smilila se mu je uboga ptička. Jožek se je hitro znašel, pobral je palico in z vso silo udaril z njo zraven ptičke, da je ta v strahu zbrala vse svoje moči in prhnila v bližnji grm.

»Vidiš ozdravil sem jo,« je rekel Jožek. »To je čarobna palica, ta ozdravi polomljene ude. Vzemi to palico na sani. Z njo bova zdravila ptice, ki bodo padale na tla.« Andrejček je bil še majhen in je verjel, kar je rekel Jožek. Potolažil se je in Jožek je potegnil sani. Nista prišla daleč. Jožek je padel in ni mogel vstati. Andrejček je splezal s sani in prijel Jožeka, da bi mu pomagal na noge. Jožek je stokal: »Joj, ne morem, zlomil sem si nogo.«

Ta hip se je Andrejček spomnil na čarobno palico in je začel z vso silo mahati po Jožeku, da bi ta čimprej ozdravel. Preden je Jožek pojasnil, da to njemu ne pomaga, ga je ta že pošteno naklestil po prezeblih ušesih.

Ostala sta v snegu in bi se gotovo slabo izteklo, da ju ni našel sosed, ju naložil na sani in odpeljal domov. Jožek je moral v bolnišnico. Dolgo ni ozdravel. Ptičkom ni več lomil nog s fračo. Pa tudi zdravil jih ni več s čarobno palico, saj je vse okusil na lastni koži.

KAZNOVANA HUDOBIJA

Nekega dne je prinesel oče Mihecu in Jožeku nove čevlje rekoč: »Otroka, če bosta pridna vaju peljem jutri v mesto po novi obleki.

Drugo jutro sta šla otroka po stari navadi nabirat gobe. Mihec je iskal gobe, Jožek pa kakor vedno ptičja gnezda. Bil je poreden. Vsako gnezdo je treščil na tla in pobiral vsa ptičja jaica.

Čez nekaj časa reče Mihec Jožku: »Greva domov, kmalu bo treba na vlak. Jožek odgovori. Pravkar sem našel gnezdo, tega bom še vrgel na tla.« Mihec prigovarja: »Pusti gnezdo. Oče je rekel, da greva v mesto, če bova pridna. Saj veš, da oče ne pusti preganjati ptičev.« — »Pojdi strahopetec, jaz te dohitim. V mesto bom šel, čeprav bom še to gnezdo treščil na tla.«

Zgodilo pa se je nekaj, česar Jožek ni pričakoval. Ko je priplezal na visoko smreoko, mu je klobuk padel na tla in se zakotalil v bližnji potok, ki je hitel proti dolini. Jožek je splezal z drevesa, voda je klobuček odnesla. Tekel je ob potoku, klobuka ni dohitel več. Vrnil se je, da bi pobral čevlje, ki jih je pustil pod drevesom. Našel je le enega. Domači pes Šultan je tekel po sledi, našel čevelj in si ga odnesel v svojo uto, kamor je bil vajen nositi razne stvari.

»Mihec si je dovolil z menoj šaliti!« je pomislil Jožek. »Pošteno ga premikastim, da si bo zapomnil, kdaj je vzel moj čevelj«. Stekel je z drugim čevljem proti domu. Med fantoma se je vnel hud prepir. Jožek je zahteval čevelj, Mihec je trdil, da ga nima. Vmes je posegel oče. Ko je zvedel kaj se je zgodilo, jo je Jožek pošteno skupil. Ker ni imel čevljev je moral ostati doma.

Klavrno je sedel pred hišo in končno opazil, da čuva Sultan njegov čevelj v svoji »garderobi«. Ubogi Sultan ni utekel kazni. Jožek pa je kljub temu ostal brez klobuka in nove obleke.

KAKO JE DRAGEC UČIL KOŠTRUNA

Dragec je bil velik nagajivec. Rad je nagajal živalim in ljudem. Nekoč so imeli pri sosedovih ovna. Bil je mirna in ljubka žival: »Tega ovna naučim bosti!« in res, od tega dne Dragec ni dal ovnu več miru. Prijemal ga je za rogove, butal s svojo glavo v njegovo, dokler ga oven ni začel posnemati. Vsa svarila, naj tega ne dela, niso pomagala.

Tako se je začel med ovnom in Dragecom boj. Ker je bil oven močnejši se je Dragec vedno postavil k drevesu. Ko ga je oven napadel, je Dragec spretno odskočil, koštrun pa se je z vso silo zaletel v drevo. To je ponavljal tako dolgo, dokler se ni oven pošteno obtolkel. To je ovna tako razdražilo, da ni pustil pri miru nikogar več. Saj že ni bilo človeka v vasi, ki bi ga oven ne prevrnil ali mu vsaj malo prestavil pete. Dragec pa se je vedno hudomušno smejal, saj se je zavedal, da je bilo to vse po njegovi zaslugi.

Nekega dne ga je mama poslala v trgovino. Pot ga je peljala mimo vašega pašnika, sredi katerega je bila velika mlaka za napajanje živine. Dragec vidi, da koklja venomer teka okoli mlake in gleda v njo. Bil je radoveden, kaj je v vodi. Stopi bliže in vidi, da plava v vodi šest lepo pisanih račk. Sedaj so bile mirne, potem so se zopet podile po vodi, pa se zopet potopile in se na drugem mestu prikazale iz vode. Dragec je bil v te račke tako zamaknjen, da je čisto pozabil na ovna, ki se je pasel na pašniku. Ko je ta opazil svojega tekmeca, kako mirno stoji ob vodi, se mu je z vso silo zaletel v hrbet, da je Dragec v velikem loku zletel na sredino mlake. Hitro se je pobral, si obrisal vodo iz oči in hotel naglo oditi, da ga ne bi kdo videl. Oven pa si je tokrat Drageca pošteno privoščil. Kjerkoli je hotel iz vode, tam je stal pred njim. Ko se je Dragec zopet na drugi strani hotel skobacat iz vode, je oven spet poskočil in že je stal pred njim pripravljen za napad.

Vsi, ki so to opazovali, so se najprej od srca nasmejali, potem pa so s skupnimi močmi prepodili ovna in rešili Drageca iz neprijetnega ujetništva.

Ta dogodek je naletel na odobravanje pri vseh vaščanih. Dragec pa od tistega dne ni imel več miru pred ljudmi.

TINKINI GOSTI

Mala Tinka je imela ptičke zelo rada. Čez leto je nabrala razna travna semena, da jih je pozimi nastavljala ptičkom na okno.

Prihajali so ptički vseh vrst: siničke, kosi, ščinkavci, štingelci, brglezi pa tudi požrešnih vrabcev ni manjkalo. Tinka je vedela, da ti krilatci uživajo različno hrano in je zato tudi poskrbela. Za kose je pripravila vedno nekaj odpadkov iz kuhinje, včasih tudi košček mesa za priboljšek.

Ptice so se popolnoma udomačile, kar je bilo Tinki v veliko zadovoljstvo. Vsak dan je opazovala skozi okno svoje ljubljene goste.

Prišla je pomlad, ptice so žvrgolele in kjer so se udomačile, tam so tudi gnezdile. Naredile so gnezda v krošnjah dreves, pobirale mrčes po sadovnjaku in z njim hranile svoje mladiče. Tinka je zopet zadovoljno opazovala, kako so mladiči polagoma prilezli iz gnezd na veje in kako so jih stari na vejah krmili in negovali.

Ptičke so dorasle pa petja in čivkanja ni bilo konca na Tinkinem vrtu. Tako je imela zimski trud pošteno poplačan.

KAZNOVANI MARKEC

Markec je bil mestni otrok. Nekega dne je šel k stricu na vas. Pri stricu so prav ta čas pospravljali poljske pridelke. Krompir, koruzo, buče in drugo. Marko je rad pomagal. Šel je s stricem na pašnik. Ob robu pašnika je stal orjaški hrast. Markec se je stegnil v senco pod hrast in začel modrovati. Opazoval je na hrastu viseče želode in rekel stricu: »Kako nepravična je narava. Tista tanka bučnica rodi tako debelo bučo, ta orjaški hrast pa tako droben sad,« v tem trenutku mu pade želod na čelo. Močno ga je zaskelelo. Skočil je pokonci in dejal: »Če bi bil ta želod buča, bi imel gotovo nos razbit.«

Stric mu reče: »Vidiš Markec narava je najbolj pameten gospodar in najbolj pravičen sodnik, zato je ne smemo kritizirati.

MALI MIRKO

V hišici pod sončenim hribom je živel mali Mirko. Nekega dne je stal pred hišo in slišal, da prihaja s hribčka, katerega je ogrevalo toplo sonce, pritajeno petje. Čiri čiri, Mirko radoveden stopica po travi in opazi, da ob gladkih malih luknjicah sedijo majhne črne živali in ponavljajo svoj čiri čiri. Bili so murni.

Mirko je vzel šibo in začel preganjati male pevce, ki so se v hipu skrili v svoje luknjice.

Začel je brskati po luknjah, da bi privabil živalce zopet na dan. Nesreča, pritisnil je palico v luknjo, kjer so gnezdile ose. Razdražene so se vsule iz luknje in opikale Mirka po rokah in obrazu. Ves je zatekel, moral je za nekaj časa v posteljo.

Od tistega časa so imeli črni pevci mir pred malim nagajivcem.

MOJ ŠTIRINAJSTI ROJSTNI DAN

Zavidam vam, dragi pionirji, oziroma mi je žal, da tudi sama nisem obiskovala šole v taki srečni dobi kakor vi danes. Sedaj se lahko vsak odloči za študij ali za poklic, ki ga pač veseli. Ko sem hodila v šolo, so lahko študirali samo premožni. Otroci iz nižjih slojev so kljub nadarjenosti morali ostati doma, ker za študij ni bilo sredstev.

Tudi jaz sem bila ena izmed teh otrok. Danes vsakemu uka željnemu otroku, ki nima na razpolago lastnih sredstev, priskoči na pomoč skupnost. Takrat tega ni bilo, vsak je bil šoloobvezen le do štirinajstega leta. Začela sem rano hoditi v šolo, nato je na naši šoli razredov prej zmanjkalo kot sem končala štirinajsto leto. Tako sem morala obiskovati zadnji razred tako dolgo, dokler nisem imela štirinajst let.

Ko so šli dnevi h koncu, sem vsak dan računala, koliko srečnih dni je še pred menoj, kolikokrat bom še lahko šla v šolo.

Starši pa so nestrpno čakali dan, ko me več ne bo treba pošiljati v šolo.

Prišel je rojstni dan. Kakor po navadi sem vzela šolsko torbo in mislila: »Samo še danes in nikoli več. Že se je oglasila mati. Danes ne boš šla v šolo! Nisi več šoloobvezna.« Rekla sem: Samo še danes zadnjič!« — »Ne!« je vztrajala mati. »Potrebujemo te doma!« Ker niso pomagale prošnje, sem zajokala. Vendar ni nič pomagalo.

Starši so se ujezili in mi mojo željo pošteno in za vedno izprašili iz glave. V razočaranju sem še enkrat objela svojo šolsko torbo in jo nato shranila. S težkim srcem sem se za vedno poslovila od nje.

Tako se je končal najlepši in najsrečnejši čas mojega življenja in moj štirinajsti rojstni dan.

SIROTICA

Nekoč v davnih časih ko še socialna skupnost ni skrbela za vsakega pomoči potrebnega državljana kakor danes, je živela siromašna deklica. Staršev ni imela in je živela le od pomoči dobrih ljudi. Nekega dne je začela razmišljati, kako so srečni otroci, ki imajo starše. Sklenila je, da poišče mamico in je odšla na pot.

Ko je na večer vsa utrujena sela ob poti, ni vedela kdaj je zaspala, niti se ni zavedala, da jo je objela temna noč.

Spala je vso noč. V jutranjem svitu jo je našla dobra ženica, spečo ob poti. Pogladila ji je kodrčke, na katerih se je jutranja rosa lesketala kakor svetli kristali. Deklica se je prebudila in povedla ženici, kam jo pelje pot.

Žena, ki je bila brez otrok, je prijela deklico za roko, jo peljala na dom in za njo po materinsko skrbela.

Tako je sirotica našla mamico, žena pa zaman pričakovanega otroka.

HERMININA TRGATEV

Bilo je leta 1945. Hermina je prišla s svojimi starši iz pregnanstva. V pregnanstvu se je vsako leto ob trgatvi spominjala dedka in babice, ter često dejala: »Oh ko bi še enkrat bila doma, ko bi še enkrat lahko šla v trgatev k njima.«

Prišel je zaželjeni čas. Dočakala je povratek, v domovini tudi trgatev grozdja. Toda ta trgatev je bila povsem drugačna kot si jo je ona zamislila in želela, povsem drugačna kot jo je imela v spominu iz prejšnjih let.

Njene oči so zastonj iskale dedka in babico, ki sta jo vedno ob prihodu objemala in jo kot vnukinjo stiskala na srce. Bila sta stara in sta med tem časom že umrla. Zaman so iskale oči tudi vedno nasmejanega in šaljivega strica. 8 februarja 1945, ga je ustrelil za ptujskim pokopališčem krvoločni okupator z drugimi trpini vred.

Hiša je bila prazna. Okoli hiše so hodili tuji njej nepoznani obrazi. Teta je bila bolna. Od časa do časa je morala v posteljo. Tokrat sta hčerki, ki še nista obiskovali šola s strahom stali ob postelji in spraševali: »Mamica boš že skoraj vstala?« Takrat se je Hermini zmračil obraz, srce ji je zajela čudna tesnoba. Skrila se je za vogal hiše in zajokala.

Drugi dan so trgali grozdje. Bil je isti prizor. Vinograd je opustošila toča, pobirali so samo ostanke. Nabrali so malo. Tako Herminina dolgo pričakovana in zaželjena vinska trgatev ni potekala v zadovoljstvu in sreči.

Foto: Konrad Zorec

SKODELICA SMETANE

Pri sosedovih so imeli Mihca in Anico. Bila sta pravo nasprotje. Anica je bila dobra. Storila bi vse za svojega bratca. Bila bi pripravljena sprejeti tudi kazen, da bi rešila njega. Mihec je bil čisto drugačen. Vedno je naredil kaj narobe, krivdo pa zvalil na Anico. Mamo je to bolelo, ni vedela kako bi odvadila Mihca te grde navade.

Nekega dne je postavila na polico skodelico smetane in skrivaj opazovala. Mihec je bil sladkosneden otrok in je smetano hitro pospravil. Ko je mama vprašala kje je smetana, je Mihec takoj pojasnil: »Anica jo je pojedla!« Pristavil je še: »Jaz smetane ne maram.«

Mama je vedela, da Mihec laže, vendar je poklicala Anico in ostro vprašala: »Anica zakaj si pojedla smetano?« Anica je takoj vedela, da ji je to presenečenje spet pripravil Mihec in dejala: »Veš mamica, tako jo imam rada pa sem hotela samo malo poskusiti in sem jo vso pojedla.

Mama je razumela Anično dobrodušnost, vendar je sklenila, da bo Mihca kaznovala za laž. Drugi dan je prinesla smetano Anici: »Prinesla sem ti smetano, ker jo imaš tako rada!« — »Kaj pa Mihec!« je vprašala Anica. »Mihec smetane ne mara«, je odgovorila mama. Mihec se je spomnil prejšnjega dne in razumel mamine besede. Sklenil je, da ne bo mame nikoli več nalagal.

V SILI SPOZNAŠ PRIJATELJA

Jožek, Tonček, Tinček in Jurček so bili sosedi. Hodili so skupaj v šolo in skupaj so se igrali. Jurček je bil v rani otroški dobi hudo bolan, zato je bil dosti manjši od svojih vrstnikov. Tovariši so ga radi vedno zasmehovali, češ kaj boš ti slabič.

Nekega dne so se napotili iz vasi po cesti, ki je držala do bližnje struge. Bila je zamrznjena. Začeli so se drsati. Jožek, ki si je Jurčka posebno rad privoščil, je dejal: »Jurček, ti se ne boš drsal, si še premajhen!« Jurček je protestiral. Jožek ni nehal: »Kaj boš ti palček pritlikavi, samo na poti si nam.«

Jurček je odšel. Pobral je palico, ki je ležala ob poti. Z njo je delal luknjice v sneg in se tako zabaval. Hudo mu je bilo ker so ga tovariši zopet izločili iz svoje srede. V bolesti je stisnil ustnice in po drobnem bledem obrazu so kanile vroče solze. V trenutku zasliši krik: »Joj, v vodi je! Jožek je padel v vodo!« Jurček je videl, da Tinček in Tonček tečeta sama proti vasi. Odhitel je na kraj nesreče. Videl je Jožkovo roko, ki je molela iz ledu. Pozabil je na vso gorje, ki so mu jo pravkar prizadejali tovariši. Zavedal se je le, da je v sili treba pomagati. Potegnil je šal z vratu, nataknil konec na okleščeno vejico, ki je molela iz palice in tako potisnil šal do ponesrečenega tovariša.

Na drugi strani je palico sam močno prijel. Ko je videl da bo Jožek še njega potegnil v vodo, se je krčevito oprijel bližnjega grma in začel vpiti na pomoč!

Na klic je prihitel mož, ki je bil v bližini in rešil fanta iz vode. Jožek je dobil pljučnico in je šele čez nekaj tednov okreval. Približal se je Jurčku in dejal: »Hvala Jurček, rešil si me smrti. Oprosti mi, nikoli več te ne bom žalil, niti koga drugega.«

DOMAČA RAST je literarna priloga TEDNIKA in jo izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost Radio-Tednik Ptuj, Vošnjakova 5, poštni predal 99. Odgovorni urednik Franc Fideršek.

OO ZSMS FRANC KRAMBERGER ROGOZNICA

Ocena dela in priprave na kviz znanja „Slovenske gorice v boju za svobodo"

Prejšnji teden so se na volilno programski konferenci sestali mladi iz OO ZSMS „Franc Kramberger" Rogozica. Za preteklo mandatno obdobje ne moremo trditi, da delo ni bilo uspešno, na drugi strani pa tudi lahko rečemo, da bi moralo biti še uspešnejše, je dejal dosedanji predsednik OO ZSMS Martin Vilčnik, ter v nadaljevanju ocenil delo OO ZSMS. Ena izmed ugotovitev je bila, da bi pri posameznih akcijah moralo sodelovati še več mladincev, biti bi morale bolj množične. V TVD Partizan Rogozica ter Prosvetnem društvu „Alojz Arnuš" Rogoznica bi v nekaterih sekcijah lahko delovalo več mladih. Mnogo mladink je npr. pelo v pevskih zborih v osnovnih šolah, toda sedaj ni niti ena izmed teh vključena v ženski pevski zbor krajevne skupnosti. V OO ZSMS bo v prihodnjem obdobju potrebno najti tudi konkretne in organizirane oblike preživljanja prostega časa mladih. Ugotovitev razprave je tudi bila, da je že zdavnaj bilo dogovorjeno, da v krajevni skupnosti postavimo napisne table za prepovedano odlaganje smeti. Le te še krajani vedno odlagajo na nedovoljena mesta, ter s tem kazijo naše okolje. Postaviti bi bilo potrebno tudi oglasne deske, saj sedaj ni kam lepiti plakatov, ter jih lepimo tja, kamor ne sodijo.

Rogozniški mladinci in člani kluba brigadirjev na eni od letošnjih delovnih akcij.

V razpravi so se mladi tudi odločno zavzeli, da je naloga slehernega mladinca, da se bojuje za uresničevanje usmeritev in nalog 11. kongresa ZSMS, da jih speljemo v konkretno življenje.

Po razpravi je bila podana razrešnica dosedanjemu predsedstvu OO ZSMS. Za novo predsednico OO ZSMS pa je bila izvoljena aktivna mladinka iz Rogoznice Dragica Kostanjevec, za sekretarja pa Ivan Črešnik.

V OO ZSMS „Franc Kramberger" Rogoznica pa te dni tečejo tudi intenzivne priprave na četrti kviz znanja „Slovenske gorice v boju za svobodo". Kviz bo potekal med OO ZSMS na področju Slovenskih goric, dosedaj pa je prijavljenih šest OO ZSMS. Svoje znanje bodo na temo „Narodnoobrambno in revolucionarno gibanje med vojnama na ptujskem območju" preverjale naslednje OO ZSMS: OO ZSMS Destrnik, OO ZSMS Osnovne šole Bratje Reš Desternik, OO ZSMS Grajena, OO ZSMS Jože Lacko Kicar, OO ZSMS Trnovska vas in OO ZSMS „Franc Kramberger" Rogoznica. Predtekmovanja se bodo pričela v soboto, 13. novembra in nedeljo 14. novembra ter bodo potekala v Grajeni, Destrniku in Trnovski vasi, finale kviza pa bo okrog 29. novembra 1982 v Rogoznici, kjer bi tako proslavili in obeležili tudi Dan republike.

Naj povemo še to, da je vsakoletni kviz potekal pod geslom, važno je sodelovati. To smo dosedaj vedno potrdili in upamo, da bomo tudi letos. Gre predvsem za sodelovanje mladih na tem območju, ki skozi razne kvize, športna srečanja, zabavne igre in tudi idejnopolitično usposabljanje dokazujejo, da vezi, ki so jih na tem območju spletli borci Slovenskogoriške Lackove čete ter drugi sodelavci NOB, ni možno pretrgati. To je samo dokaz več, da smo mladi tudi danes pripravljeni nadaljevati boj, boj za naš samoupravni socialistični sistem.

M. L.

DRUŽABNO SREČANJE MLADIH IZ ZG. POLJČAN IN SESTRŽ

Na povabilo OO ZSMS Zg. Poljčane, ki je bila organizator srečanja, smo se mladi iz Sestrž z veseljem odzvali njihovemu povabilu. Družabni večer je potekal v soboto, 6. novembra v planinskem domu na Boču. Mladinci Sestrž smo se v soboto popoldan odpravili na Boč. V Zg. Poljčanah so nas pričakali mladinci iz Zg. Poljčan. Po enourni hoji na Boč smo prispeli do planinskega doma. V posebni sobi smo imeli svečanost, kjer smo imeli predstavitev obeh mladinskih organizacij.

Uvodni nagovor je imel Tina Strašek, mladinec OO ZSMS Zg. Poljčane, ki je dejal: »Vse prisotne bi želel v imenu mladinske organizacije lepo pozdraviti. OO ZSMS Zg. Poljčane si je že večkrat prizadevala vzpostaviti sodelovanje z ostalimi mladinskimi organizacijami. To smo večkrat poskušali, vendar do sedaj nam to ni uspelo. Zato smo tembolj veseli srečanja z OO ZSMS Sestrže, ki nam bo vsekakor velika spodbuda za nadaljnje delo in aktivnost. Želimo, da bi se v naši sredini dobro počutili in da bi se takšna srečanja še ponovila.«

Po uvodnem nagovoru je besedo prevzel Daniel Gajšt, predsednik OO ZSMS Sestrž, ki je v kratkem orisal dosežke mladinske organizacije Sestrže. V njem poudarja, da smo mladinci Sestrž dosegli v zadnjem času velike uspehe na vseh področjih dela. Posebno pa smo posvečali veliko pozornost prostovoljnemu delu. »Mladinci OO ZSMS Sestrže smo veseli vašega povabila in mislimo, da bomo sodelovanje razvili tudi na kulturnem, športnem in drugih področjih dela.«

Sledi predstavitev OO ZSMS Zg. Poljčane, ki jo je podal Jože Dobnik, predsednik OO ZSMS Zg. Poljčane, sicer eden najprizadevnejših mladincev. Spregovoril je o njihovem delu in dosežkih ter načrtih v prihodnje in sicer:

»OO ZSMS Zg. Poljčane je bila ustanovljena 17. decembra 1976. V začetku se je srečevala s številnimi problemi, kot so običajno značilni tudi za ostale mladinske organizacije. Predvsem smo v začetku razčiščevali določene stvari, kot so prostor, neizkušenost pri delu, odnose med mlajšimi in starejšimi mladinci itd. V začetku je bilo v OO ZSMS Zg. Poljčane vključeno 25 mladincev. Nato se je članstvo povečalo na 41 mladincev, danes pa šteje OO ZSMS Zg. Poljčane 68 mladincev, od tega je 30 aktivnih v mladinski organizaciji. Glavna naloga v začetku je bila, da smo dokazali krajanom, da nismo zgolj formalna družbenopolitična organizacija. V ta namen smo organizirali številne delovne akcije kot so: čiščenje potoka, čiščenje bazena, urejanje cest, smučišča na Boču, urditev mladinske sobe in še bi lahko naštevali. Veliko delo, ki smo ga opravili mladinci je bila ureditev trim steze. V ta namen smo organizirali sedem večjih delovnih akcij in več manjših, v katero smo vložili okrog 1000 prostovoljnih delovnih ur. Prav tako smo delovali na kulturnem, športnem in drugih področjih dela. V zadnjih letih je aktivnost OO ZSMS Zg. Poljčane padla, kar pa je bila tudi delna krivda takratnega vodstva mladinske organizacije. Zato sedaj poskušamo stanje čimprej izboljšati in si pridobiti nazaj ugled med krajani. V svoje vrste vključujemo mlajše mladinke in mladince. Glavna naloga pa je, da aktivnosti in dejavnosti na vseh področjih dela še izboljšamo in popestrimo.«

Po predstavitvi mladinskih organizacij sledi predstavitev mladincev. Nato pa so nam mladinci iz Zg. Poljčan pripravili zakusko in zabavo.

Čeprav smo bili skupaj kratek čas, so že stekli pogovori o konkretnem sodelovanju. In sicer sta mladinca Danilo Ferlinc iz Zg. Poljčan in Branko Gajšt iz Sestrž izmenjala izkušnje na likovnem področju. Ker OO ZSMS Zg. Poljčane namerava za 29. november — dan republike pripraviti likovno razstavo, ki bo v osnovni šoli, bo na njej tudi razstavljal Branko Gajšt z nekaj likovnimi deli.

Prav tako bomo sodelovanje razvili in poglobili na športnem, kulturnem in drugih področjih.

Posebno težka je bila ločitev. Vendar smo se dogovorili, da takšna in podobna srečanja organiziramo tudi v bodoče. S tem se vsekakor krepi enotnost in povezanost mladih.

Mladinci iz Sestrž smo veseli vsakega sodelovanja, posebno pa še sodelovanja mladinskih organizacij izven naše občine. S tem tudi uresničujemo načelo oziroma misel, ki nam jo je podal tov. Zvonko Sagadin, ki je dejal: »Mladina Sestrž naj bi bila most povezovanja in sodelovanja med občinama Ptujem in Slovensko Bistrico.«

Branko Beranič

Z dejavnostjo nadaljujejo

Mladi v Gradišču v Slovenskih goricah so pred kratkim izvolili na svoji volilni konferenci novo vodstvo mladinske organizacije. Za predsednico organizacije je bila izvoljena Marija Drumlič. Na konferenci so izvolili tudi nekatere nove vodje posameznih komisij, ki so zamenjali manj dejavne. Dogovorili so se, da bodo organizirali več akcij in da se bodo pogosteje sestajali ter reševali njihove naloge in nastale probleme. Rečeno je bilo, da bo zaživela kljubska dejavnost, in da se bodo mladi še bolj vključevali v različne akcije, ki bodo potekale na območju krajevne skupnosti. Na zadnjem sestanku so se dogovorili, da bodo ob Dnevu republike organizirali in to, 27. novembra oddajo Pokaži kaj znaš, na kateri bi naj sodelovali mladi predvsem iz lenarške občine.

Janez Lorber

Taka in podobna vprašanja si prav gotovo postavljate vsi tisti, ki še nimate lastne strehe nad glavo ali pa stanovanje že imate, pa je postalo premajhno, ker se je družina povečala za novega člana.

Brez varčevanja ne gre.

Ker lastni prihranki navadno ne zadoščajo in ker je čas denar, vam pri reševanju stanovanjskega vprašanja pomaga tudi Kreditna banka Maribor. Tako si lahko kot varčevalec Kreditne banke Maribor pridobite pri banki kredite za stanovanje, če

- *namensko varčujete z rednimi mesečnimi pologi ali enkratnim pologom,*
- *nepreklicno vežete dinarska sredstva ali dinarsko protivrednost prodanih konvertibilnih deviz,*
- *predhodno namensko varčujete dinarska sredstva ali konvertibilne devize in kasneje vežete privarčevana dinarska sredstva ali dinarsko protivrednost prodanih deviz.*

Kredite lahko porabite za naslednje namene:

- *nakup stanovanja v etažni lastnini,*
- *gradnjo stanovanjske hiše v zasebni lasti ali v okviru stanovanjske zadruge,*
- *nakup ali prenovitev starega stanovanja ali stanovanjske hiše,*
- *plačilo lastne udeležbe za dodeljeno družbeno stanovanje.*

Stanovanjske kredite lahko dobite vsi, ki gradite ali kupujete stanovanjsko enoto na območju Kreditne banke Maribor.

Vse podrobnejše informacije o varčevanju za stanovanje, pogojih za pridobitev kredita, višini kredita in potrebni dokumentaciji boste dobili v katerikoli enoti Kreditne banke Maribor ter Poslovni enoti za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo, Vita Kraigherja 4, Maribor.

KREDITNA BANKA MARIBOR

ZIMA — SPORT 82

Pod tem nazivom je bila od četrtka do nedelje v športni dvorani Mladika v Ptuju prireditev, ki jo pred vsako smučarsko sezono pripravijo člani smučarskega kluba Ptuj. Tudi za letos so se potrudili in prireditev izvedli z običajno vsebino. Tako je največ pozornosti veljalo prodaji rabljene smučarske opreme, ki so jo občani sami, ali pa so to namesto njih opravili člani SK Ptuj, prodali toliko kot lani. Manj zaslužka oziroma prodaje pa je bilo z novo smučarsko opremo. To je razumljivo, saj se to lahko nabavi vsak dan v prodajalnah, pri rabljeni (in veliko cenejši) opremi pa ni toliko priložnosti. Ob svetovalnem delu pri nabavi so člani kluba obiskovalcem predstavili program dejavnosti za bližnjo smučarsko sezono, ki je zelo privlačen, vpisovali pa tudi nove člane. Zimsko ponudbo so predstavile tudi nekatere turistične agencije, del prireditve pa je bil namenjen tudi predstavitvi zimskih olimpijskih iger Sarajevo 1984.

Ob tem so delavci MIP-a opravljali tudi montažo vezi, predstavil pa se je tudi Vlado Pisar, ki ima v Ptuju Elanov servis za smučarsko opremo.

Čeprav je bilo letos nekoliko manj obiskovalcev kot prejšnja leta, je prireditev znova dokazala, da je pred smučarsko sezono zelo dobrodošla.

I. k.

PLAKETA ZA RK DRAVA

Na skupni kulturni prireditvi bratskih občin SRH in SRS, ki je bila v petek v Centru srednjega usmerjenega izobraževanja, je srebrno plaketo Bratstva in prijateljstva prejel tudi rokometni klub Drava, ki ob tradicionalnem turnirju bratskih občin neguje prijateljske in športne vezi s klubi iz pobratenih občin.

I. k.

Kladivar — Aluminij 0:2 (0:1)

Stadion Glazija v Celju, gledalcev 300, sodnik Cerar iz Ljubnega. ALUMINIJ: Milošič, Selinšek, Kokot (Petek), Škrjanec, Vinkler, Jauševec, Pignar (Fruk), Letonja, Dončec, Bek in Špehonja.

Nogometaši Aluminija pod vodstvom trenerja Mira Slavkoviča, so v derbi srečanju območne nogometne lige vzhod, premagali domači Kladivar. Hladno vreme in spolzko igrišče, ponekod pokrito s snegom, je verjetno bolj ustrezalo gostujočim igralcem, to je nogometašem Aluminija. Proti pričakovanju so bolje začeli gostje, ki so si ustvarili nekaj lepih priložnosti. Še najbolj nevaren za domača vrata je bil mladi napadalec Špehonja, ki je kot za šalo preigraval domače napadalce in bil tudi podajalec pri vodečem zadetku. Kako je prišlo do vodstva Aluminija. Nad Špehonjem je bil storjen prekršek. Ta je izvedel prosti strel in Štefan Dončec je z natančnim strelom premagal domačega vratarja. Lepo priložnost pa je zamudil še Vinkler in ostali napadalci Aluminija.

Domači nogometaši so poskušali na začetku drugega polčasa spremeniti rezultat, vendar dalj kot do šestnajstmetrskega prostora jim ni uspelo priti. V petnajsti minuti je sodnik izključil Vinklerja, brez pravega razloga; nato pa se je poškodoval še Kokot, ki je moral pomoč poiskati v celjski bolnišnici. Namesto njega je v igro vstopil mladinec Petek in zelo dobro zaigral še preostali del srečanja. Po izključitvi Vinklerja so domačini hotel izenačiti po vsej sili. Nogometaši Aluminija pa so se krčevito branili in poskušali nekaj iztržiti iz nasprotnih napadov. Več priložnosti sta imela Dončec in Špehonja. V zadnji minuti je Fruk lepo podal Dončecu, ta je stekel v šestnajstmetrski prostor in domačemu obrambnemu igralcu ni preostalo nič drugega, kakor da je zrušil desno krilo Aluminija. Drugače slab sodnik Cerar je le pokazal na belo točko. Bek je bil sigurni realizator. Vratarja domačih je poslal v en, žogo pa v drugi kot. Pri gostih, to je pri igralcih Aluminija so vsi igrali dobro in požrtvovalno, izstopala pa sta mlada igralca, prodorni Špehonja in neutrudni Letonja.

Nogometaši Aluminija so ostali na tretjem mestu in se približali Kladivarju na tri točke razlike.

Danilo Klajnšek

Odprta razstava ptic

Prizadevni člani ptujskega društva za varstvo in vzgojo ptic so v sodelovanju s klubom mladih iz Ptuja pripravili zanimivo in poučno razstavo ptic. Odprli so jo danes dopoldne ob osmih v prostorih kluba mladih. Obiskovalcem so na ogled okrasne sobne ptice, od kanarčkov, papig in mešancev; razstavljene pa so tudi zunanje ptice. Vse skupaj pa krasijo likovni izdelki učencev nekaterih ptujskih osnovnih šol ter likovne skupine kluba mladih. Razstavo bodo zaprli v nedeljo, 21. novembra, ob 15. uri. Še posebej pa vabijo k ogledu malčke in pionirje osnovnih šol.

- OM

O lovski družini Cirkulane

Območje lovske družine Cirkulane se v glavnem pokriva z območjem krajevne skupnosti. Tako meji vzhodno na LD Zavrč, južno na SR Hrvatsko, zahodno na LD Videm—Leskovec, ob reki Dravi pa v dolžini okoli 3 km na LD Sp. Ptujsko polje.

LD Cirkulane ima nad 3.000 ha lovne površine, gozdovi so nekako pol iglavci, pol listavci. Značilno je, da so gozdne površine močno razdrobljene na manjše komplekse, ki jih obkrožajo pašniki s sladko krmo in seveda — vinogradi.

Med hribi je precej dolin in travnikov z visoko travo, ki je dobro zatočišče za vso divjad, zlasti še za parkljarje. Srnjad je tukaj bolj prehodna, navadno ostane le nekaj srn, da skotijo svoje mladiče. Stalež fazanov in zajcev upada, sploh se bioritem vse divjadi spreminja, zakaj — bi težko rekli. Lovci na tem območju pa vedo eno: dokler bo v vsakem gozdiču brnela motorna žaga, v sadovnjakih in vinogradih motorna škropilnica, na travnikih kosilnica, tako dolgo se stanje ne bo izboljšalo. Najbolj pa so prisotni herbicidi in glavni vzrok, da se divjad izogiba zastrupljenih mest in rastlin. Po drugi strani pa se tudi zavedamo, da kmetijstvo brez vseh teh sodobnih pripomočkov in zaščitnih sredstev ne more biti donosno.

V LD Cirkulane je vključenih nad 30 lovcev in nekaj pripravnikov. Lovci te družine so marljivi in prizadevni pri gojitvi divjadi, še

Stane Krajnc iz Kidričevega je eden od aktivnejših lovcev v LD Cirkulane.

zlasti pri krmljenju v zimskem času. Lovci so iz najrazličnejših poklicev — kmetje, inženirji in tehniki, delavci itd. večina pa izhaja iz teh krajev, čeprav imajo sedaj stalno bivališče drugje. To pomeni, da so tudi po lovski liniji ostali povezani s svojimi rodnimi Halozami.

Lani, 4. julija, na dan borca, so lovci odprli lep dom LD Cirkulane, ki stoji v vasi Brezovec, po domače pa v Kureževi grabi. Mimo vodi asfaltirana cesta, ki povezuje čez hribe Cirkulane in Zavrč, to je najznačilnejše območje vinorodnih Haloz.

Tudi letos, 3. julija so lovci v Cirkulanah organizirali veliko lovsko veselico. Pri tem ne gre le za pridobitev materialnih sredstev, temveč bolj za povezovanje z ljudmi, društvi in z družbenopolitičnimi organizacijami v KS.

Lovci si želimo, da bi taka povezava bila še naprej tako dobra in pristna, kar je tudi pogoj za dobro gospodarjenje in da bi lovstvo še bolj zaživelo v cilju skupnega napredka.

Stane Krajnc

Tudi spravilo poljskih pridelkov so naši problemi

V Destrniku je bil sestanek predsedstva OO ZSMS, na njem smo sprejeli program dela in finančni program za leto 1983. Ugotovili smo, da smo si doslej vselej zastavili preveč optimistični program, ki pa ga tudi zaradi objektivnih okoliščin nismo uspeli uresničiti.

Namesto objektivnih težav bi lahko napisal finančne probleme, pomanjkanje prostorov, športnih objektov in drugega. Težave so nastopile, kot že leta nazaj, tudi zaradi kadrovskih težav. Moramo reči, da mladinci tu vseeno nismo ostali križem rok, saj smo se potrudili in dobili v svoje vrste čim več mlajših kolegov. Pomembno vlogo bi tu morala imeti osnovna šola, saj bi se mladinci že tu morali srečati z mladinskim delom šola, kot vzgojna družbena institucija, pa bi jim ob tem morala vcepiti vsaj kanček interesa in odgovornosti za družbeno politično delo. Vzgojno izobraževalni smoter bi moral biti prav v tem, da vzgoji učence v dobre družbenopolitične in samoupravne dejavnike družbe, ne pa samo, da se čim več učijo. Če bomo uspeli pri prvem, uspeh ne bo izostal tudi pri drugem.

V prihodnje bomo pripravili več srečanj z mladinci iz osnovne šole. Upamo, da se bodo zainteresirali za »stvar«.

V letošnjem letu smo bili precej aktivni na področju prostovoljnih dejavnosti mladih. Urejali smo sobo, čistili okolje in pomagali pri prenavljanju prosvetne dvorane, kjer smo opravili dela za več sto ur.

Najbolj razveseljivo pa je to, da se je na sestankih razpravljalo o dejanskih problemih mladih na vasi, tudi o takih, kot so spravilo poljskih pridelkov, sadja itd. Pri obravnavanju takšnih, stvarnih problemov pa mladi v ZSMS res najdejo sebe. Konec koncev jih v aktivnost v tej smeri silijo okoliščine, saj z odkupi kmetijskih pridelkov marsikdaj ni vse v redu, to pa predstavlja za marsikoga na vasi kruh.

Za prihodnje smo si zastavili, kot smo že zapisali manj ambiciozni plan. Vendar merilo aktivnosti ne more biti v tem, za koliko odstotkov neka osnovna organizacija izpolni svoj program. Že zaradi specifičnosti programov in obsega dela. Drugič pa, ali se že ve za leto in več v naprej, kakšne potrebe in problemi se bodo pojavili? Delovanje po kakršnih koli determiniranih programih dela, ki vsebujejo tudi sestavine vetrov, ki so »pripihali« iz višjih forumov, in neodstopanja od le-teh, je vsekakor nesmiselno. Marsikdaj se nam zdi, da se delajo programi samo zato, da so. Seveda ne smemo reči, da so programi dela popolnoma nesmiselni. Neki kažipot delovanja vsekakor mora biti. Gre le za vprašanje vsebine in ali je resničen izraz potreb in želja večine mladih ali pa predstavlja le to, kar smo napisali prej.

Milan Zver

Klopotci utihnili, mošt prenehal obstajati

Klopotci, ki so na območju celotnih Slovenskih goric opozarjali na zoreče grozdje in nas vabili v trgatev, so utihnili. Večinoma so jih vinogradniki sneli in jih vskladiščili do prihodnjega leta. Nedavni Martin pa je tudi mošt spremenil v vino, čeprav za tistega, ki je bil naprešan iz pozne trgatve, tega ne bi mogli docela trditi.

Letošnja trgatev, vsaj tako pravijo vinogradniki na območju občine Lenart, je bila ena najobilnejših v zadnjih letih, povrh pa je tudi kakovost nad pričakovanji.

To je dobilo svoj odraz tudi na martinovanju prejšnji teden, ki so ga marsikje krepko potrdili. Prav zato je marsikaterega občana, ki ni imun proti učinkom odvrelega mošta, naslednji dan bolela glava. Pa zaradi tega se ni nihče pritoževal, še ponosen je bil na to, saj je v tem našel del samopotrjevanja in zadovoljstva ob vsakodnevnih težavah, s katerimi se ljudje spopadajo.

Janez Lorber

CESTIŠČE NI PARKIRIŠČE

Pri Lenartu v Slovenskih goricah so že v lanskem letu vsaj delno uredili novo parkirišče za osebna vozila pri novi veleblagovnici, kjer je prostora za okoli 100 osebnih vozil. Vendar to parkirišče, ki je dobro urejeno, ni povsem izkoriščeno. Občani, ki prihajajo v mesto, parkirajo svoja vozila predvsem ob cestiščih.

S parkiranjem ob cestišču na magistralni cesti Lenart-Ptuj ali v centru mesta, precej ovirajo promet v obe smeri, še posebej je vedno zaparkirano cestišče, na levi strani, tam kjer so predvsem trgovski lokali.

Cestišče res ni parkirišče, potrebno bi bilo primerno ukrepati proti takim kršilcem cestno prometnih predpisov. Urediti bi bilo potrebno še primerno prometno signalizacijo in bilo bi več reda. S tem bi bilo središče Lenarta še lepše, Ptujska cesta bi bila vedno normalno prevozna v obe smeri, novo parkirišče pri veleblagovnici Potrošniki-Mercator pa bi bilo tudi bolj izkoriščeno.

Janez Lorber

GRADIŠČE V SLOVENSKIH GORICAH

Uspel jesenski kros

Jesenski kros, ki ga je organiziralo telovadno vzgojno društvo „Partizan" v Gradišču v Slovenskih goricah, je kljub slabi udeležbi dobro uspel. Na krosu Dobrava 82, je sodelovalo nekaj čez 25 udeležencev in sicer iz atletskega kluba od Lenarta, člani domačega telovadnega društva in člana šolskega športnega društva osnovne šole Borisa Kraigherja, ki so tekmovali na kros progi 4000 metrov in 2000 metrov. Proga je bila dobro markirana in dobro organizirana. Nekateri udeleženci, predvsem na dolge proge, so izrazili željo, da se še želijo udeležiti takšnih tekmovanj, vendar žal, nekatere športne organizacije v lenarški občini, nimajo pravega posluha za sodelovanje na takšnih tekmovanjih, pri katerih mora organizator vložiti veliko truda v organizacijo, kot jo je tokrat pripravilo DTV Partizan Gradišče. Na letošnjem krosu, je na progi 4000 metrov zmagal član atletskega kluba Lenart Slavko Lehner pred svojim bratom Brankom.

Predsednik društva Janko Haložan, je najboljšim tekmovalcem podelil medalje, medtem ko so vsi udeleženci krosa dobili priznanje, nalepke in značke, ter topel čaj in skromno malico, nato je dejal, da bo jesenski kros vsakoletni in tradicionalen.

Janez Lorber

Naredile so gnezda v krošnjah dreves, pobirale mrčes po sadovnjaku in z njim hranile svoje mladiče. Tinka je zopet zadovoljno opazovala, kako so mladiči polagoma prilezli iz gnezd na veje in kako so jih stari na vejah krmili in negovali.

Ptičke so dorasle pa petja in čivkanja ni bilo konca na Tinkinem vrtu. Tako je imela zimski trud pošteno poplačan.

Zavidam vam, dragi prijatelji, čudovito mi je žal, da tudi sama nisem obiskovala šole v taki srečni dobi kakor vi danes. Sedaj se lahko vsak odloči za študij ali za poklic, ki ga pač veseli. Ko sem hodila v šolo, so lahko študirali samo premožni. Otroci iz nižjih slojev so kljub nadarjenosti morali ostati doma, ker za študij ni bilo sredstev.

Tudi jaz sem bila ena izmed teh otrok. Danes vsakemu uka željnemu otroku, ki nima na razpolago lastnih sredstev, priskoči na pomoč skupnost. Takrat tega ni bilo, vsak je bil šoloobvezen le do štirinajstega leta. Začela sem rano hoditi v šolo, nato je na naši šoli razredov prej zmanjkalo kot sem končala štirinajsto leto. Tako sem morala obiskovati zadnji razred tako dolgo, dokler nisem imela štirinajst let.

Ko so šli dnevi h koncu, sem vsak dan računala, koliko srečnih dni je še pred menoj, kolikokrat bom še lahko šla v šolo.

Starši pa so nestrpno čakali dan, ko me več ne bo treba pošiljati v šolo.

Prišel je rojstni dan. Kakor po navadi sem vzela šolsko torbo in mislila: »Samo še danes in nikoli več. Že se je oglasila mati. Dalles ne bos sla v šolo. Nisi več šoloobvezna.« Rekla sem: Samo še danes zadnjič!« — »Ne!« je vztrajala mati. »Potrebujemo te doma!« Ker niso pomagale prošnje, sem zajokala. Vendar ni nič pomagalo.

Starši so se ujezili in mi mojo željo pošteno in za vedno izprašili iz glave. V razočaranju sem še enkrat objela svojo šolsko torbo in jo nato shranila. S težkim srcem sem se za vedno poslovila od nje.

Tako se je končal najlepši in najsrečnejši čas mojega življenja in moj štirinajsti rojstni dan.

Začel je brskati po luknjah, da bi privabil živalce zopet na dan. Nesreča, pritisnil je palico v luknjo, kjer so gnezdile ose. Razdražene so se vsule iz luknje in opikale Mirka po rokah in obrazu. Ves je zatekel, moral je za nekaj časa v posteljo.

Od tistega časa so imeli črni pevci mir pred malim nagajivcem.

SIROTICA

Nekoč v davnih časih ko še socialna skupnost ni skrbela za vsakega pomoči potrebnega državljana kakor danes, je živela siromašna deklica. Staršev ni imela in je živela le od pomoči dobrih ljudi. Nekega dne je začela razmišljati, kako so srečni otroci, ki imajo starše. Sklenila je, da poišče mamico in je odšla na pot.

Ko je na večer vsa utrujena sela ob poti, ni vedela kdaj je zaspala, niti se ni zavedala, da jo je objela temna noč.

Spala je vso noč. V jutranjem svitu jo je našla dobra ženica, spečo ob poti. Pogladila ji je kodrčke, na katerih se je jutranja rosa lesketala kakor svetli kristali. Deklica se je prebudila in povedla ženici, kam jo pelje pot.

Žena, ki je bila brez otrok, je prijela deklico za roko, jo peljala na dom in za njo po materinsko skrbela.

Tako je sirotica našla mamico, žena pa zaman pričakovanega otroka.

HERMININA TRGATEV

Bilo je leta 1945. Hermina je prišla s svojimi starši iz pregnanstva. V pregnanstvu se je vsako leto ob trgatvi spominjala dedka in babice, ter često dejala: »Oh ko bi še enkrat bila doma, ko bi še enkrat lahko šla v trgatev k njima.«

Prišel je zaželjeni čas. Dočakala je povratek, v domovini tudi trgatev grozdja. Toda ta trgatev je bila povsem drugačna kot si jo je ona zamislila in želela, povsem drugačna kot jo je imela v spominu iz prejšnjih let.

Njene oči so zastonj iskale dedka in babico, ki sta jo vedno ob prihodu objemala in jo kot vnukinjo stiskala na srce. Bila sta stara in sta med tem časom že umrla. Zaman so iskale oči tudi vedno nasmejanega in šaljivega strica. 8 februarja 1945, ga je ustrelil za ptujskim pokopališčem krvoločni okupator z drugimi trpini vred.

Hiša je bila prazna. Okoli hiše so hodili tuji njej nepoznani obrazi. Teta je bila bolna. Od časa do časa je morala v posteljo. Tokrat sta hčerki, ki še nista obiskovali šola s strahom stali ob postelji in spraševali: »Mamica boš že skoraj vstala?« Takrat se je Hermini zmračil obraz, srce ji je zajela čudna tesnoba. Skrila se je za vogal hiše in zajokala.

Drugi dan so trgali grozdje. Bil je isti prizor. Vinograd je opustošila toča, pobirali so samo ostanke. Nabrali so malo. Tako Herminina dolgo pričakovana in zaželjena vinska trgatev ni potekala v zadovoljstvu in sreči.

Foto: Konrad Zorec

SKODELICA SMETANE

Pri sosedovih so imeli Mihca in Anico. Bila sta pravo nasprotje. Anica je bila dobra. Storila bi vse za svojega bratca. Bila bi pripravljena sprejeti tudi kazen, da bi rešila njega. Mihec je bil čisto drugačen. Vedno je naredil kaj narobe, krivdo pa zvalil na Anico. Mamo je to bolelo, ni vedela kako bi odvadila Mihca te grde navade.

Nekega dne je postavila na polico skodelico smetane in skrivaj opazovala. Mihec je bil sladkosneden otrok in je smetano hitro pospravil. Ko je mama vprašala kje je smetana, je Mihec takoj pojasnil: »Anica jo je pojedla!« Pristavil je še: »Jaz smetane ne maram.«

Mama je vedela, da Mihec laže, vendar je poklicala Anico in ostro vprašala: »Anica zakaj si pojedla smetano?« Anica je takoj vedela, da ji je to presenečenje spet pripravil Mihec in dejala: »Veš mamica, tako jo imam rada pa sem hotela samo malo poskusiti in sem jo vso pojedla.

Mama je razumela Anično dobrodušnost, vendar je sklenila, da bo Mihca kaznovala za laž. Drugi dan je prinesla smetano Anici: »Prinesla sem ti smetano, ker jo imaš tako rada!« — »Kaj pa Mihec!« je vprašala Anica. »Mihec smetane ne mara«, je odgovorila mama. Mihec se je spomnil prejšnjega dne in razumel mamine besede. Sklenil je, da ne bo mame nikoli več nalagal.

V SILI SPOZNAŠ PRIJATELJA

Jožek, Tonček, Tinček in Jurček so bili sosedi. Hodili so skupaj v šolo in skupaj so se igrali. Jurček je bil v rani otroški dobi hudo bolan, zato je bil dosti manjši od svojih vrstnikov. Tovariši so ga radi vedno zasmehovali, češ kaj boš ti slabič.

Nekega dne so se napotili iz vasi po cesti, ki je držala do bližnje struge. Bila je zamrznjena. Začeli so se drsati. Jožek, ki si je Jurčka posebno rad privoščil, je dejal: »Jurček, ti se ne boš drsal, si še premajhen!« Jurček je protestiral. Jožek ni nehal: »Kaj boš ti palček pritlikavi, samo na poti si nam.«

Jurček je odšel. Pobral je palico, ki je ležala ob poti. Z njo je delal luknjice v sneg in se tako zabaval. Hudo mu je bilo ker so ga tovariši zopet izločili iz svoje srede. V bolesti je stisnil ustnice in po drobnem bledem obrazu so kanile vroče solze. V trenutku zasliši krik: »Joj, v vodi je! Jožek je padel v vodo!« Jurček je videl, da Tinček in Tonček tečeta sama proti vasi. Odhitel je na kraj nesreče. Videl je Jožkovo roko, ki je molela iz ledu. Pozabil je na vso gorje, ki so mu jo pravkar prizadejali tovariši. Zavedal se je le, da je v sili treba pomagati. Potegnil je šal z vratu, nataknil konec na okleščeno vejico, ki je molela iz palice in tako potisnil šal do ponesrečenega tovariša.

Na drugi strani je palico sam močno prijel. Ko je videl da bo Jožek še njega potegnil v vodo, se je krčevito oprijel bližnjega grma in začel vpiti na pomoč!

Na klic je prihitel mož, ki je bil v bližini in rešil fanta iz vode. Jožek je dobil pljučnico in je šele čez nekaj tednov okreval. Približal se je Jurčku in dejal: »Hvala Jurček, rešil si me smrti. Oprosti mi, nikoli več te ne bom žalil, niti koga drugega.«

DOMAČA RAST je literarna priloga TEDNIKA in jo izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost Radio-Tednik Ptuj, Vošnjakova 5, poštni predal 99. Odgovorni urednik Franc Fideršek.

II. SKL — VZHOD, ČLANI

Elektra—Ptuj 87:84 (51:48)

Ptujski košarkarji so v drugem kolu tekmovanja v vzhodni območni košarkarski ligi gostovali v Šoštanju in izgubili z domačo Elektro.

V začetku srečanja so povedli domačini, vendar si do 5. minute pomembnejše razlike niso priigrali. Za tem je Ptujčanom nekoliko popustila koncentracija v obrambi in že je bilo 29:18 za Elektro. V nadaljevanju so zaigrali bolj agresivno, vsilili svoj ritem igre in v 17. minuti je že bilo 42:39 za Ptuj. V zaključku prvega dela so jih domačini znova ujeli in prešli v vodstvo.

V drugem polčasu je bila igra s strani domačinov precej groba, to potrjuje izključitev njihovega igralca. Znova so se domačini odlepili in povedli z devetimi točkami razlike, 59:50. Ptujčani so razliko uspešno lovili in jo znižali na tri točke, 78:81. Pri tem rezultatu niso uspeli v nasprotnem napadu in so srečanje izgubili.

Poraz proti ekipi, ki je lani nastopala v enotni republiški ligi in je zato prvi favorit lige, ni tragičen, je pa zamujena velika priložnost.

PTUJ: Filipič, M. Kotnik 8, Volmajer 10, Reš, Bedrač 5, Beranič 35, Cobelj 8, Erbus, Damiš, Dobrijevič 18.

V soboto, 20. novembra, bodo ptujski košarkarji prvič nastopili pred domačim občinstvom v novi sezoni. Pomerili se bodo z močno ekipo iz Dravograda. Srečanje bo v športni dvorani Mladika, pričelo pa se bo ob 28. uri.

I. Z.

DRAVA TRETJA ALI ČETRTA, VELIKA NEDELJA SEDMA

V soboto in nedeljo je bilo na sporedu zadnje kolo prvega dela prvenstva v vseh republiških rokometnih ligah. Članice RK Drava so izgubile v Škofjah, člani RK Velika Nedelja pa v Škofji Loki. Končna uvrstitev Dravašic še ni znana, saj so v torek zvečer v Kranju odigrale še zaostalo srečanje z Dupljami.

Sedaj so četrte, v primeru zmage proti Dupljam pa bodo zaradi boljše razlike v zadetkih prehitele Iskro iz Šentjerneja, ki je sedaj tretja. Jesenski naslov je osvojila ekipa Itas iz Kočevja, ki je zbrala enako število točk kot drugouvrščena Burja. Odločala je razlika v medsebojnih srečanjih. Pri članih je Velika Nedelja po prvem delu tekmovanja sedma, jesenski prvak pa je Krško.

BURJA—DRAVA 16:12 (8:6)

V zelo težkih pogojih za igro, ves čas je močno deževalo, je bila igra večji del enakovredna. Odločilen je bil začetek drugega polčasa, ko je Drava zapored dobila štiri zadetke in je Burja povedla z 12:6. Ptujčanke so z borbeno igro razliko sicer znižale, vendar so na mokrem igrišču naredile preveč napak, da bi dosegle ugodnejši izid. Ptujska ekipa je nastopila močno oslabljena, brez igralk prve postave Mete Kelenc in Ingrid Kmetec. Kelenčeva si želi dobiti stalno zaposlitev, zato je to postavila pred rokomet, kar je tudi prav. Drugače pa je s Kmetčevo, dosedanjim kapetanom ekipe. Na treningu (v torek) je prišlo do konflikta med njo in trenerjem Starklom, ki zahteva zavzetost in disciplino. Ingrid se z eno njegovih odločitev ni strinjala in je morala trening zapustiti. V revoltu ni prišla na naslednja dva treninga, pravtako tudi ne na težko srečanje (za Dravo) v Škofije. V ponedeljek pa se je na sestanku z igralkami odločila, da vrne opremo in preneha z igranjem v klubu, v katerem je začela uspešno športno pot in prišla tudi v republiško mladinsko reprezentanco. Odločitev Kmetčeve je preuranjena, saj bi spor lahko zgladili po mirni poti v interesu ptujskega rokometa, ne glede na krivdo z ene ali druge strani. To so poskušali v ponedeljek, vendar ni šlo. Zato bo potreben še kakšen pogovor, saj to ni pravi način končanja športne poti.

DRAVA: Farič, Rimele, Vičar 7, Galun 2, Zupanc, Radanovič, Miklašič 1, Sipek 2, Sitzenfraj.

PEKO—VELIKA NEDELJA 33:27 (16:15)

Poročila s srečanja v Škofji Loki navajajo, da so se igralci Velike Nedelje dobro upirali domačinom, ki so si prednost priigrali šele v drugem delu drugega polčasa. Po prvem delu v klubu z uvrstitvijo verjetno ne bodo zadovoljni. Namreč, zamudili so veliko priložnost za prodor proti vrhu. To zlasti velja za srečanja na domačem igrišču (Minerva, Krško), saj bi v primeru ugodnih izidov lahko bili celo na vrhu. Tako pa bo potrebnega še več dela za boljše rezultate v drugem delu sezone.

VELIKA NEDELJA: Lah, Sok 3, Zorli, Gregorin 7, Zorko 2, S. Bezjak 3, Cvetko 1, Hrga 6, Sabo 5, M. Bezjak, Baklan.

POLET—DRAVA 24:25 (15:17)

Mladi rokometaši Drave so dosegli drugo zmago v prvem delu prvenstva v vzhodni mladinski republiški ligi. V Murski Soboti so vodili od prve do zadnje minute in zasluženo zmagali, čeprav bi jih domačini v zaključku skoraj ujeli.

DRAVA: Zemljič, Tumpej, Vukašinovič 5, Gobec 2, Korpar 4, Habjanič 1, Klarič 7, Iljavec, Žmavc 3, Terbuc 3, Milunič. I. k

OBMOČNA NOGOMETNA LIGA

DRAVA—BOČ 4:2 (1:1)

Stadion Drava, gledalcev 100, sodnik Bukovec (Lendava) Strelci: 1:0 (8) Ljubec, 1:1 (45) Rojs, 2:1, (49), Veselič, 3:1 (65) Veselič, 4:1 (87) Kozenburger, 4:2 (89) Skale.

DRAVA: Simonič, Hameršek, Potočnik, Kralj (Veselič), Murat, Tement, Ljubec, Čeh, Vindiš, Kozenburger, Vrabl;

BOČ: Ambrož, Mlakar, Koražija, Marguč, Hojnik, Medik, Kocjan, Majal, Korež, Rojs (Skale), Pinter.

V zadnjem kolu jesenskega dela prvenstva v vzhodni območni republiški ligi so igralci Drave na razmočenem igrišču zasluženo premagali borbene goste iz Poljčan. Srečanje sta odločila boljša fizična pripravljenost in znanje (izkušnje).

Domačini so začetno premoč kronali z zadetkom Ljubeca, ki je po kotu z leve strani skočil najvišje. V nadaljevanju je bila igra enakovredna, oboji pa so zamudili nekaj lepih priložnosti, večino zaradi nespretnosti in razmočenega igrišča. Gostje so izenačili v zadnji minuti prvega dela. Rojs je žogo z leve strani poslal pod Simoniča v „dolgi" kot.

V drugem polčasu je bila igra za gledalce zelo zanimiva in zabavna, saj je bilo ob nespretnostih pred vrati (zlasti gostov) več smeha kot ploskanja. Tako na primer kar dva igralca Ptuja nista uspela žoge, ki se je ustavila pred golovo črto, potisniti v mrežo, čeprav od obrambe Boča v bližini ni bilo nikogar.

Kljub temu pa so domačini dosegli tri zadetke, gostje pa enega. Najlepši je bil četrti zadetek Drave, ki ga je z lepim strelom z glavo po odličnem predložku Vrabla dosegel Kozenburger. Gostje so poraz ublažili po napaki vratarja Simoniča, ki je bil sicer eden boljših mož na tem srečanju.

Lestvica po prvem delu:

1.	Ojstrica	11	9	1	1	25:12	19
2.	Kladivar	11	8	2	1	35:10	18
3.	Aluminij	11	6	3	2	24:14	15
4.	Dravinja	11	4	4	3	24:22	12
5.	Brežice	11	5	2	4	21:21	12
6.	Elkroj	11	4	2	5	28:25	10
7.	Steklar	11	4	1	6	19:23	9
8.	Drava	11	4	1	6	17:25	9
9.	Proletarec	11	3	2	6	14:16	8
10.	Fužinar	11	3	2	6	9:16	8
11.	Boč	11	2	3	6	14:33	7
12.	Ljutomer	11	1	3	7	11:24	5

I. kotar

KAKO DO STANOVANJA?

Taka in podobna vprašanja si prav gotovo postavljate vsi tisti, ki še nimate lastne strehe nad glavo ali pa stanovanje že imate, pa je postalo premajhno, ker se je družina povečala za novega člana.

Brez varčevanja ne gre.

Ker lastni prihranki navadno ne zadoščajo in ker je čas denar, vam pri reševanju stanovanjskega vprašanja pomaga tudi Kreditna banka Maribor. Tako si lahko kot varčevalec Kreditne banke Maribor pridobite pri banki kredite za stanovanje, če

- *namensko varčujete z rednimi mesečnimi pologi ali enkratnim pologom,*
- *nepreklicno vežete dinarska sredstva ali dinarsko protivrednost prodanih konvertibilnih deviz,*
- *predhodno namensko varčujete dinarska sredstva ali konvertibilne devize in kasneje vežete privarčevana dinarska sredstva ali dinarsko protivrednost prodanih deviz.*

Kredite lahko porabite za naslednje namene:

- *nakup stanovanja v etažni lastnini,*
- *gradnjo stanovanjske hiše v zasebni lasti ali v okviru stanovanjske zadruge,*
- *nakup ali prenovitev starega stanovanja ali stanovanjske hiše,*
- *plačilo lastne udeležbe za dodeljeno družbeno stanovanje.*

Stanovanjske kredite lahko dobite vsi, ki gradite ali kupujete stanovanjsko enoto na območju Kreditne banke Maribor.

Vse podrobnejše informacije o varčevanju za stanovanje, pogojih za pridobitev kredita, višini kredita in potrebni dokumentaciji boste dobili v katerikoli enoti Kreditne banke Maribor ter Poslovni enoti za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo, Vita Kraigherja 4, Maribor.

KB M

KREDITNA BANKA MARIBOR

OB DNEVU REPUBLIKE

Turnir v malem nogometu

Nogometni klub Drava bo v počastitev Dneva republike in 50-letnice kluba izvedel tradicionalni turnir v malem nogometu, ki bo 29. in 30. novembra v športni dvorani Mladika v Ptuju. Pravica do nastopa ni omejena, prijavnina za ekipo (8 igralcev) pa znaša 800 din. Igralni čas ne bo krajši od 2 krat 10 minut, pravila pa so taksna kot vsako leto (odprta za mali nogomet in posebna za pogoje v dvorani). Za najboljše ekipe so pripravili pokale, pravtako pa tudi za najboljšega strelca, igralca in vratarja. Zadnji rok za prijavo je petek, 26. novembra, ko bo ob 17. uri v Mladiki tudi žrebanje parov z obvezno udeležbo predstavnikov ekip. Prijave sprejema nogometni klub Drava.

I. k.

ZIMA — ŠPORT 82

Pod tem nazivom je bila od četrtka do nedelje v športni dvorani Mladika v Ptuju prireditev, ki jo pred vsako smučarsko sezono pripravijo člani smučarskega kluba Ptuj. Tudi za letos so se potrudili in prireditev izvedli z običajno vsebino. Tako je največ pozornosti veljalo prodaji rabljene smučarske opreme, ki so jo občani sami, ali pa so to namesto njih opravili člani SK Ptuj, prodali toliko kot lani. Manj zaslužka oziroma prodaje pa je bilo z novo smučarsko opremo. To je razumljivo, saj se to lahko nabavi vsak dan v prodajalnah, pri rabljeni (in veliko cenejši) opremi pa ni toliko priložnosti. Ob svetovalnem delu pri nabavi so člani kluba obiskovalcem predstavili program dejavnosti za bližnjo smučarsko sezono, ki je zelo privlačen, vpisovali pa tudi nove člane. Zimsko ponudbo so predstavile tudi nekatere turistične agencije, del prireditve pa je bil namenjen tudi predstavitvi zimskih olimpijskih iger Sarajevo 1984.

Ob tem so delavci MIP-a opravljali tudi montažo vezi, predstavil pa se je tudi Vlado Pisar, ki ima v Ptuju Elanov servis za smučarsko opremo.

Čeprav je bilo letos nekoliko manj obiskovalcev kot prejšnja leta, je prireditev znova dokazala, da je pred smučarsko sezono zelo dobrodošla.

I. k.

PLAKETA ZA RK DRAVA

Na skupni kulturni prireditvi bratskih občin SRH in SRS, ki je bila v petek v Centru srednjega usmerjenega izobraževanja, je srebrno plaketo Bratstva in prijateljstva prejel tudi rokometni klub Drava, ki ob tradicionalnem turnirju bratskih občin neguje prijateljske in športne vezi s klubi iz pobratenih občin.

I. k.

Kladivar—Aluminij 0:2 (0:1)

Stadion Glazija v Celju, gledalcev 300, sodnik Cerar iz Ljubnega. ALUMINIJ: Milošič, Selinšek, Kokot (Petek), Škrjanec, Vinkler, Jauševec, Pignar (Fruk), Letonja, Dončec, Bek in Špehonja.

Nogometaši Aluminija pod vodstvom trenerja Mira Slavkoviča, so v derbi srečanju območne nogometne lige vzhod, premagali domači Kladivar. Hladno vreme in spolzko igrišče, ponekod pokrito s snegom, je verjetno bolj ustrezalo gostujočim igralcem, to je nogometašem Aluminija. Proti pričakovanju so bolje začeli gostje, ki so si ustvarili nekaj lepih priložnosti. Še najbolj nevaren za domača vrata je bil mladi napadalec Špehonja, ki je kot za šalo preigraval domače napadalce in bil tudi podajalec pri vodečem zadetku. Kako je prišlo do vodstva Aluminija. Nad Špehonjem je bil storjen prekršek. Ta je izvedel prosti strel in Štefan Dončec je z natančnim strelom premagal domačega vratarja. Lepo priložnost pa je zamudil še Vinkler in ostali napadalci Aluminija.

Domači nogometaši so poskušali na začetku drugega polčasa spremeniti rezultat, vendar dalj kot do šestnajstmetrskega prostora jim ni uspelo priti. V petnajsti minuti je sodnik izključil Vinklerja, brez pravega razloga; nato pa se je poškodoval še Kokot, ki je moral pomoč poiskati v celjski bolnišnici. Namesto njega je v igro vstopil mladinec Petek in zelo dobro zaigral še preostali del srečanja. Po izključitvi Vinklerja so domačini hotel izenačiti po vsej sili. Nogometaši Aluminija pa so se krčevito branili in poskušali nekaj iztržiti iz nasprotnih napadov. Več priložnosti sta imela Dončec in Špehonja. V zadnji minuti je Fruk lepo podal Dončecu, ta je stekel v šestnajstmetrski prostor in domačemu obrambnemu igralcu ni preostalo nič drugega, kakor da je zrušil desno krilo Aluminija. Drugače slab sodnik Cerar je le pokazal na belo točko. Bek je bil sigurni realizator. Vratarja domačih je poslal v en, žogo pa v drugi kot. Pri gostih, to je pri igralcih Aluminija so vsi igrali dobro in požrtvovalno, izstopala pa sta mlada igralca, prodorni Špehonja in neutrudni Letonja.

Nogometaši Aluminija so ostali na tretjem mestu in se približali Kladivarju na tri točke razlike.

Danilo Klajnšek

Odprta razstava ptic

Prizadevni člani ptujskega društva za varstvo in vzgojo ptic so v sodelovanju s klubom mladih iz Ptuja pripravili zanimivo in poučno razstavo ptic. Odprli so jo danes dopoldne ob osmih v prostorih kluba mladih. Obiskovalcem so na ogled okrasne sobne ptice, od kanarčkov, papig in mešancev; razstavljene pa so tudi zunanje ptice. Vse skupaj pa krasijo likovni izdelki učencev nekaterih ptujskih osnovnih šol ter likovne skupine kluba mladih. Razstavo bodo zaprli v nedeljo, 21. novembra, ob 15. uri. Še posebej pa vabijo k ogledu malčke in pionirje osnovnih šol.

- OM

HUMOR

Pred leti smo uvažali tudi slamo in pesek, zakaj ne bi sedaj poskusili izvoziti še mi nekaj kakovostnega suhega listja?

Najbrž bodo spet delili številke za plin.

Oprosti žena! Kot član samoupravne delavske kontrole sem danes moral prekontrolirati, kako je Martin opravil svoje delovne naloge in opravila na področju spreminjanja mošta, . . . hik . . . v vino . . .

v znamenju

OD 18. 11. DO 25. 11. 1982

od 21. 3. do 20. 4

ŽENSKA: Srečen je, ker je prejel vaš odgovor. Probleme boste kmalu razvozlali. Deležni boste več zaupanja in priznanja. Mislite na uspeh. Pismo.

MOŠKI: Pazite na prehrano. Preveč sladkarij, premalo sadja in zelenjave. Kmalu se boste razpisali, zaupala vam bo, njej ne zamolčite ničesar. Zaprti bazeni vam nudijo prijetno sprostitev v plavanju. Denar.

od 20. 4. do 20. 5.

ŽENSKA: Domači vas nestrpno pričakujejo. Neznan strah vam povzroča namišljene skrbi. Ugotovili boste njegove vzroke. Če lažete drugim, sebi ne smete. Poiščite odgovor na zastavljena vprašanja. Bodite previdni na cesti.

MOŠKI: Sprememba bo dobro vplivala na vaše duševno počutje. Spremenite okolje, ob vrnitvi domov boste polni moči. Ne vznemirite se, ko gre težko.

od 21. 5. do 21. 6.

ŽENSKA: Ne padajte iz ene skrajnosti v drugo. Poiščite med njima sredino. Probleme rešujete tako, kot da niso vaši. Ne prepuščajte vsakdanu.

MOŠKI: Negujte vzdržljivost. Pričnite s kakšnim športom, morda z lahkim tekom in hojo. Odvadite se slabih navad. Preveč sedite. Pripravite se na izbruh žene. Počuti se osamljena. Storite kaj za njo in otroke.

od 22. 6. do 22. 7.

ŽENSKA: Oprimite se dobrih navad. Okolica vas bo vzljubila. Poskušajte se sprostiti ob srečanju z ljubljeno osebo. Približal se vam bo. Vabilo.

MOŠKI: Nihče ni vedno nesrečen ali srečen, nimate vzroka za obup. Vrnila se bo. Spremenite svoje vedenje do nje in ostala bosta za vedno skupaj. Ne odklanjajte povabila na večerjo, ki vam jo pripravljajo starši.

od 23. 7. do 23. 8.

ŽENSKA: Ne pozabite na rojstni dan svojega dragega. Pripravite mu skromno darilo, dragega ne bo vesel. Povabila na ples bo zelo vesel. Potovanje.

MOSKI: Misel vskladite z voljo, ki je temelj uspeha. Napredovali boste hitro in lahkotno. Berite več. Ne bodite pretirano pogumni. Čaka na vašo privolitev. Spremljala vas bo kamor boste želeli. Povabilo na kosilo.

od 24. 8. do 23. 9.

ŽENSKA: Razbremenili ste se ozkosrčnosti. Pripravljeni ste pomagati. Svojci so prijetno presenečeni. Malo ste zašli v skrajnost, ne razvajajte.

MOŠKI: Ne predajajte se privzgojenim navadam. Obremenjujejo vas. Prepogosto ste obremenjeni z navadami vaših najdražjih. Partnerka ima lep načrt, pomaga vam razplesti trenutne nevšečnosti. Sreča se vam nasmiha.

od 24. 9. do 23. 10.

ŽENSKA: Želje je treba uresničevati, drugače vas bodo zavirale pri ustvarjanju in vsakodnevnem delu. Prosti ste, lahko ljubite, ne čakajte.

MOŠKI: Čaka vas neponovljivo srečanje. Če zamudite zdaj, so vam vrata sreče zaprta. Preveč stvari naenkrat bi radi opravili, česar niste zmožni ne vi ne vaši prijatelji. Niste izjema, potrebni ste gibanja.

od 24. 10. do 22. 11.

ŽENSKA: Spoštujete svoje delo, ljubite sebe? Čim bolj se boste spoštovali, bodo znanci o vas spremenili mišljenje, sprejeli vas bodo enakovredno.

MOŠKI: Preveč se obotavljate sprejeti nek obisk, ki vam bo koristil vsestransko. Če hočete postati zanimivi, se naučite molčati. Če znate oproščati slabosti in napake, ste dober vzgojitelj in oče. Spreglejte jih.

od 23. 11. do 21. 12.

ŽENSKA: Če se počutite osamljeni, ste si sami krivi. Prepogosto mislite, da so vsega drugi krivi. Prijatelji so vas spoznali, težko vam oproščajo.

MOŠKI: Nekdo sledi vašim korakom. Ugotavlja vaše napake in spodrsljaje. Čas je že, da se nehate spotikati nad drugimi slabostmi, drugače se vam bo krepko maščevalo. Uspeh drugih namerno ne opazite. Spremenite se.

od 22. 12. do 20. 1.

ŽENSKA: Pravilna odločitev, globoka ljubezen, ne prenese pomilovanja. Dali ste mu čutiti, da ni edini. Predolgo je tako mislil. Pisal vam bo.

MOŠKI: Poročili se boste. Starost vas priganja k temu in želja, ustvariti družino? Ali hrepenenje po otroku? Morda pa je ta že na poti? Marsikoga preslepijo želje. Ne zamenjajte jih z ljubeznijo. Sreča!

od 21. 1. do 19. 2.

ŽENSKA: Narava je vedno zanimiva, navdušujte sebe in družino za sprehode v gozdove, med polja. Privzgojite mu občutek spoštovanja do sebe in drugih.

MOŠKI: Prepogosto svetujete in ste ukazovalni. Otrok ima do takega ravnanja privzgojen občutek odpora. Bodite nežni, pa bodo vse storili za vašo ljubezen. Peljite jih v teh jesenskih dneh v gozdove. Vabilo.

od 20. 2. do 20. 3.

ŽENSKA: Obiščite svoje prijateljice, pričakujejo vas. Imate imenitno zamisel, izpeljite jo do konca. Dobili boste dolgo pismo z ljubečo vsebino.

MOŠKI: Nevihto boste preprečili z vedrim nasmehom. Znate oproščati? Ne pretiravajte o svojem trpljenju, zapadli boste v depresijo. Z nekom, ki niste imeli stikov že več let, se boste srečali in prijetno pokramljali. Denar.

Pred sobotno akcijo NNNP . . .

in po akciji . . .

UGANKARSKI SLOVARČEK

ANAKREON = starogrški lirik, pesnik vina in ljubezni, a tudi duhovit satirik, ki je nekaj časa živel pri Polikratu na Samosu
ARENDAL = pristanišče na jugu Norveške ob Skagerraku
ARRAS = mesto v severni Franciji z razvito industrijo čipk in izdelovanjem preprog
COLLINS = angleška filmska igralka, imenovana »zelenooka panterka« (Joan, »Dežela faraonov«, »Decameronove noči«, »Dolgo spanje« in drugi)
ENNA = najvišje ležeče mesto na Siciliji, v antiki sedež kulta boginje Demetre
LAIS = znamenita starogrška Hetera
NEMO = kapitan iz Vernovega »Nautilusa«
PIVOLA = znan drevesni nasad pri Hočah
RESNIK = visokogorska vas pod Roglo
KAT = grm, ki izhaja verjetno iz Arabije, ki pa je danes razširjen po vsej vzhodni Afriki; domačini žvečijo katovo listje, ki je zelo poživljajoče

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: Torek, Itaka, nadav, okvara, lan, LT, avion, perika, Igarka, listina, Akra, valjar, kreatura, Erna, Tate, trap, JRT, vas, Amica, Emir, Bates, Kanin, Arena, Alani, Tova, Čl, AN.

287	ŠIROK OBOD KROGA	BALKANSKI ROMAN	LJUBLJ. PARK	DOPISUJ V »TEDNIK« / OSIJEK MESTO V FRANCIJI	SVETOPISEMSKA OSEBA	SANKE											DREVESNE KROŠNJE	NEMIRNOST
RASTLINA (GRM)																		
ITALIJ. NOVINARKA FALLACI / KRAJ V ISTRI																		
KALIJ																		
OTEKLINA											DOPISUJ V »TEDNIK« / PŠANE PAPIGE TONE TOMŠIČ	FOSFOR / OPERNI SPEV		KRAPINA / GRŠKI LIRIK				
JANEŽ / NORVEŠKA LUKA																		
SESTAVIL EDI KLASINC	NEKD. TURŠKI VELIKAŠ	FRČANJE	IGRALKA KARIĆ	HELIJ	DOPISUJ V »TEDNIK«	VOŽENJA TVORBA V PANJU	ŽAHOD / JUJE ŽENSKO IME											
MUSLIMANSKI BOG					HOTEL. USLUŽB. / RADO SIMONITI						DREVESNI NASAD PRI HOČAH	VETRNI JOPIČ	TRIČLENIK / NAS POD ROGLO					
ELEKTR. STROJ										GVERILCI / PRETRES								
UČE				STAROSTE										SIDRO / PLADENJ				
						SLAVKO PREGL	ZDRAVILO	NEUMNOST / ŽIDOV. KRALJ							100 m²		OTOK V IRSKEM MORJU	OSEBNI ZAIMEK
															KAPITAN »NAUTILUSA«			
										STARIGRŠKA HETERA					FILM. IGRALKA COLLINS			
						KLICA				LUKA V IZRAELU					MESTO NA SICILIJI			

TV spored

TV LJUBLJANA

PETEK, 19. NOVEMBRA:

8.55 TV v šoli: TV koledar, Angleščina, Odmor, Postal bom pionir, Poročila, Glagolica; 10.35 TV v šoli: Namesto odmora, Risanka, Svet, okoli nas, Mali program, Risanka, Izobraževalna reportaža, Zadnje minute; 17.15 Poročila; 17.20 Prvi cvetovi, otroška serija TV Skopje; 17.50 Telestart 81, zabavno glasbena oddaja; 18.25 Obzornik; 18.40 Spoznavanje naše naravne dediščine: Soteska Huda luknja, izobraževalna serija; 18.55 Za zdravo življenje, izobraževalna serija; 19.10 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 Fantje s Hill Streeta, ameriška nadaljevanka; 20.55 Zrcalo tedna; 21.15 Nočni kino: Slavje se lahko začne, francoski film; 23.10 Poročila.

SOBOTA, 20. NOVEMBRA:

8.00 Poročila; 8.05 Mišje prigode, otroška risana serija; 8.15 Pedenjžep: Kako kaj klavir; 8.35 Ciciban, dober dan: Mavec; 8.50 Prvi cvetovi, otroška serija TV Skopje; 9.20 Samo Katka, poljska nadaljevanka; 9.50 Pisani svet: O palčkih nimamo pojma; 10.20 Povezave, poljudnoznanstvene serije; 11.10 Pozdravljena, Makedonija; 11.25 Po sledeh napredka; 11.55 Čas, ki živi: Korenine vztrajnosti; 12.25 Poročila; 13.25 Reka: PJ v nogometu — Rijeka—Željezničar; 15.30 Ljubljana: PJ v rokometu — Kolinska Slovan: ČZ, prenos; 17.05 Poročila; 17.10 Bajeslovni Fittipaldi, brazilski dokumentarni film; 18.45 Naš kraj: Rakitna; 19.00 Zlata ptica — J. Ribičič: Miškolin, šole je konec; 19.10 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 Počakaj do teme, ameriški film; 21.45 TV teka, II. oddaja; 22.45 Poročila;

NEDELJA, 21. NOVEMBRA:

8.35 Poročila; 8.40 Živ žav, otroška matineja; 9.25 Človekova glasba: Znano neznano; 10.20 W. Atteway: Skag, ameriška nadaljevanka; 11.10 TV kažipot; 11.30 Čas, ki živi: Korenine vztrajnosti; 12.00 Kmetijska oddaja; 13.00 Poročila; 14.50 Poročila; 14.55 Vozovnica v eno smer: Ljudje, ki prihajajo in odhajajo, dokumentarna serija TV Sarajevo; 15.40 Dvojnica, ameriški film; 17.15 625 oddaja za stik z gledalci; 17.45 Športna poročila; 18.00 Sestanek v nebotičniku; 18.50 Ne prezrite; 19.05 Risanka; 19.23 TV in radio nocoj; 19.25 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 H. Huma — U. Kovačevič—A. Jevdjevič: Kože, nadaljevanka; 21.15 Športni pregled; 21.45 Poročila;

PONEDELJEK, 22. NOVEMBRA:

8.35 TV v šoli: TV koledar, Pogovarjamo se s književnikom Slovenščine, Odmor, Ustvarjalne igre, Poročila, Najlepši klasični mit: Hektorjeva smrt, Zanimivo potovanje; 10.35 TV v šoli: Namesto odmora, Risanka, Zemljepis, Risanka; Mali program, Risanka, Iz arhiva šolske TV, Zadnje minute; 17.00 Poročila; 17.05 Povezave, poljudnoznanstvena serija; 17.55 Kruh skozi stoletja: Kruh je življenje; 18.25 Obzornik; 18.45 Hit meseca; 19.15 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.36 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 35 MM — filmska delavnica; 21.30 V znamenju.

TOREK, 23. NOVEMBRA:

8.35 TV v šoli: TV koledar, Obala Jugoslavije, Japonska, Zanimivo potovanje, Odmor, Dnevnik 10, Poročila, Književnost v NOB; 10.35 TV v šoli: Namesto odmora, Risanka, Književnost in jezik, Mali program, Risanka, Glasbena vzgoja, Zadnje minute; 15.45 Šolska TV: Elementarne igre, Računalniške mreže, Molekularna zgradba snovi, Domačija; 17.15 Poročila; 17.20 Mišje prigode, poljska risanka; 17.30 Pustolovščina otroška oddaja TV Beograd; 18.00 Praznični dnevi slovenske folklore: Pesem današnjega dne; 18.20 Mozaik; 18.25 Ljubljanski obzornik; 18.40 Mostovi—Hidak; 18.55 Knjiga; 19.10 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 Odprto za ustvarjalnost; 20.45 A. Döblin: Berlin—Alexanderplatz, zahodnonemška nadaljevanka; 21.45 V znamenju.

SREDA, 25. NOVEMBRA:

8.35 TV v šoli: TV koledar, Načrt rojstnega kraja, Po dolini reke Drine, Odmor, Kaj je domovina, Poročila, Odprava izpred hišnih vrat, Risanka; 10.35 TV v šoli: Namesto odmora, Risanka, Predšolska vzgoja, Mali program, Risanka, Telesna vzgoja, Zadnje minute; 17.35 Poročila; 17.40 Ciciban dober dan: Pri čevljarju; 17.55 Samo Katka, poljska nadaljevanka; 18.25 Kočevsko—ribiški obzornik; 18.40 Od vsakega jutra raste dan: Kamnik+Lira; 19.10 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 Film tedna: Valentina, Valentina, sovjetski film; 21.45 V znamenju.

ČETRTEK, 26. NOVEMBRA:

8.35 TV v šoli: TV koledar, Ožigalkarji, Sončna energija,Odmor, Matematika, Poročila, Človekovo telo; 10.35 TV v šoli: Namesto odmora, Risanka, Združeni narodi, Kako naj . . . , Risanka, Kolariču—Paniču, Zadnje minute do 12.05; 15.20 Šolska TV: Elementarne igre, Računalniške mreže, Molekularna zgradba snov, Domačija; 16.50 Poročila; 16.55 ZBIS — Vida Jeraj: Bajke med rožami: 17.15 Zapisi za mlade; Rado Simonitti: 17.55 Mozaik kratkega filma: Ni prostora za strahopetce, kanadski film; 17.25 Pomurski obzornik; 18.40 Na sedmi stezi; 19.10 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 Bobu bob, notranjepolitična oddaja; 21.10 Odsevi vzhajajočega sonca: Pod sledjo čudeža; 21.55 Poročila.

mercator
izbira
panonija
ptuj

Smuči, opremo in konfekcijo za smučarje prodaja
BLAGOVNICA
Ptuj

Člani smučarske zveze Slovenije imajo 10% popusta.

ELKOM Projekta inženiring

SOZD ELKOM
PROJEKTA-inženiring, p. o. Ptuj, Trstenjakova ul. 2
OBJAVLJA
prosta delovna opravila in naloge:

1. za potrebe biroja elektroinstalacij:
   dipl. ing. el. — 1 delavec.
Pogoji: dipl. ing. el. smer energetika ali industrijska elektrotehnika, 2 leti delovnih izkušenj in opravljen strokovni izpit.

2. dipl. ing. str. — 1 delavec.
Pogoji: dipl. ing. str., 2 leti delovnih izkušenj in opravljen strokovni izpit.

Vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov delovne organizacije v Ptuju. Delovna opravila se opravljajo na sedežu delovne organizacije v Ptuju. Poskusna doba traja 3 mesece. Objava velja do zasedbe delovnih opravil in nalog.

agis-ptuj
TOVARNA AVTOOPREME, GUMIJEVIH IZDELKOV, SERVISI

„AGIS" PTUJ, r. o. tovarna avtoopreme, gumijevih izdelkov, servisi, Rajšpova 16
KOMISIJI ZA DELOVNA RAZMERJA IN OSEBNE DOHODKE TOZD VZDRŽEVANJE in TOZD AVTOOPREMA objavljata naslednja dela in naloge

1. IZDELOVANJE TEHNOLOŠKE DOKUMENTACIJE IN DEFEKTAŽA STROJEV ZA STROJNE ELEMENTE — 1 izvajalec
Pogoj: višja šola — strojne smeri in 5 let delovnih izkušenj
Poskusno delo: 2 meseca

2. ELEKTRIKARSKA DELA — 2 izvajalca
Pogoj: poklicna šola — smer elektro — jaki tok, praksa zaželena
Poskusno delo: 2 meseca

3. VODENJE IZMENE NA STISKALNICAH
Pogoj: delovodska šola — strojne smeri in 2 leti delovnih izkušenj
Poskusno delo: 2 meseca

Kandidati naj vložijo pismene vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov „AGIS" PTUJ, r. o., tovarna avtoopreme, gumijevih izdelkov, servisi, Rajšpova 16, v 8 dneh po objavi. Kandidati bodo o izidu obveščeni v 30 dneh po poteku objave.

DRUŠTVO DIABETIKOV PTUJ
vabi

na zdravstveno predavanje o sladkorni bolezni, ki bo v soboto dopoldne, 20. 11. 1982 ob 9. uri
V DVORANI DELAVSKE UNIVERZE V GRADU V ORMOŽU
Predavanje bo vodila dr. Lidija Trop, diabetolog splošne bolnišnice dr. Jožeta Potrča v Ptuju.
Prikazana bo tudi diabetična prehrana!
Eno uro pred pričetkom predavanja bomo pobirali tudi članarino in včlanjevali nove člane. Letna članarina je 30 din.
Udeležite se predavanja, ker je v korist vsakemu diabetiku.

mali oglasi

POCENI PRODAM novo spalnico in kuhinjo. Naslov v upravi.
VDOVEC IŠČE žensko z manjšo kmetijo, srednjih let, brez obveznosti in otrok. Naslov v upravi.
ZAVOD RADIO-TEDNIK Ptuj proda dve peči na olje (Emo 5 in Emo 750). Licitacija bo v torek, 22. novembra ob 9. uri v studiu na gradu.
KUPIM ali vzamem v najem garažo v Ptuju. Telefon: 771-065.
PRODAM Zastavo 750, registriran do avgusta 1983. Cena 25.000.- din. Naslov v upravi.
PRODAM AMI-8, letnik 1972, registriran do aprila 1983. Cena 25.000.- din. Franc Krabonja, Mihovci 29 pri Veliki Nedelji.
OPREMLJENO SOBO ODDAM skromni upokojenki za manjšo pomoč pri delu. Majcen, Zagrebška 26, Ptuj.
PRODAM kravo, brejo v devetem mesecu drugega teleta. Martin Stopinšek, Zg. Hajdina 49.
PRODAM Fiat 750 s športno opremo. Jurovci 28/a, Videm pri Ptuju.
KUPIM katalog za pletilni stroj Regina. Naslov v upravi.
PRODAM orodje in stroje za ključavničarsko obrt. Bruno Čuš, Kraigherjeva 29. Ogled možen popoldan od 16. ure dalje. Telefon: 771-033 od 6. do 14. ure.
PRODAM kravo in telico. Franc Visenjak, Prvenci 3, Markovci.
SPREJMEM dva pečarja-keramičarja v redno delovno razmerje. Franc Kolednik, Cirkulane 75.
PRODAM osebni avto ALFASUD, letnik 1976, prevoženih 98.000 km. Franc Kolednik, Cirkulane 75.
ZELO UGODNO PRODAM 4 leta star avto ZASTAVA 125-P, registriran do novembra 1983. Naslov v upravi. Kličite po 15. uri na telefon: 772-273.
PRODAM po ugodni ceni sedem mesecev brejo telico simentalko. Viktor Sernc, Krčevina 59 pri Ptuju.
PRODAM star šivalni stroj Singer, dobro ohranjen in z dolgim čolničkom. Viktor Sernc, Krčevina 59 pri Ptuju.
SPREJMEM v varstvo dva otroka v centru mesta. Naslov v upravi.

tga
unial
tovarna glinice in aluminija
Boris Kidrič n. sub. o.
Kidričevo

UNIAL, Tovarna glinice in aluminija „Boris Kidrič" Kidričevo, z n. sol. o., objavlja prosta dela v TOZD Promet:

VODENJE VLEČNE SLUŽBE
pogoj: VKV strojevodja in nadzornik lokomotiv in 3 leta delovnih izkušenj

Prijave, z dokazili o izpolnjevanju pogojev, pošljite v 15 dneh v Kadrovsko socialno službo delovne organizacije. Prošenj, ki bodo brez ustreznih dokazil ne bomo upoštevali. Prosilci bodo dobili odgovore v 15 dneh po izbiri.

KGP
TOZD Avtopark

TURISTIČNA AGENCIJA
P E T O V I A P T U J

Slovenski trg 6
telefon 773-120

vam nudi

- potovanja za DAN REPUBLIKE
- silvestrovanja
- smučanja 82/83
- pakete v zdraviliščih
- zimovanje na Jadranu
- izlete za zaključene skupine
- prodaja in posredovanje letalskih vozovnic in železniških vozovnic
- rent-a-car

Se priporoča turistična agencija PETOVIA

OGLAŠUJTE V
TEDNIK

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

Vladimir Vrečko

direktor Obdravskega zavoda za veterinarstvo in živinorejo Ptuj in aktiven družbenopolitični delavec na številnih področjih.

Od pokojnika se bomo poslovili v četrtek, 18. novembra 1982 ob 15. uri na novem pokopališču v Rogoznici.
Ptuj, 16. novembra 1982.

Skupščina občine Ptuj
Izvršni svet SO Ptuj
Občinska konferenca ZKS Ptuj
Občinska konferenca SZDL Ptuj
Občinski svet ZSS Ptuj
Občinski odbor ZZB NOV Ptuj
Občinska konferenca ZSMS Ptuj

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je zapustil naš dragi ata in stari ata

Janez Sitar

iz Barislavec 18

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in vsem, ki ste nam pomagali v najtežjih trenutkih in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala govornikoma KS Dolena za ganljive besede na domu in ob odprtem grobu. Iskrena hvala tudi duhovnikoma Krambergerju in Kurbusu za opravljen obred. Hvala tudi PTT Ptuj, podjetjem Agrotransportu, MIP Zaščita Kidričevo in IMP Ljubljana TOZD Elektro Ptuj za darovano cvetje.

ŽALUJOČI: žena Jožefa, sinovi Rudi, Janko in Franc z družinami, Anica, Marjana z družinami in Štefan z Jožico.

Mladi v srednji družboslovni šoli

BOGAT IZBOR AKTIVNOSTI MLADINSKE ORGANIZACIJE IN SKUPNOST UČENCEV

Mladinska organizacija in skupnost učencev že vrsto let uspešno povezujeta in združujeta mlade gimnazijce, sedanje družboslovce, v lanskem šolskem letu sta si zastavila obsežen program najrazličnejših aktivnosti in ga v glavnem tudi uresničili. Letos, ko sta za nami komaj dobra dva meseca pouka, sta obe organizaciji že krepko „zavihali rokave". Mladi smo se vrgli na delo in uresničili četrtino zastavljenega programa. Organizaciji sodelujeta pri izvedbi številnih skupnih akcij, vendar se njuna programa dela tudi precej razlikujeta.

DELO V ŠOLSKEM LETU 1981/82

V lanskem šolskem letu so v okviru mladinske organizacije delovale komisije za šport, kulturo, informiranje, kadrovanje, za SLO in za IPD. Na začetku leta smo na pobudo mladinske organizacije izvolili vodstva razrednih skupnosti in člane komisij. Izdelali smo tudi plan dela. Zadane naloge smo bolj ali manj uspešno izvedli, vendar nismo organizirali vseh akcij.

V septembru smo organizirali akcijo zbiranja naročnikov za tednik Mladino in jih pridobili okrog 10. Pobrali smo mladinsko članarino. Izdelali smo program javnih tribun in mladinskih ur. Skupaj smo organizirali tri javne tribune in sicer o referendumu za izgradnjo šolskega prostora, o družbenopolitičnem položaju v svetu in o poklicnem usmerjanju in usmerjenem izobraževanju. Kasneje smo pripravili tudi razgovor o perspektivah razvoja Slovenije do leta 2000.

Tudi teme mladinskih ur so bile zanimive. Govorili smo o antisemitizmu, liku mladega komunista, o vlogi DPO v naši družbi, o tem, kako izkoristiti prosti čas, o kajenju, narkomaniji in alkoholizmu, o športu in šoli in o nacionalizmu in iredentizmu. V oktobru smo se ukvarjali z dejavnostmi, ki so potekale pred občinskim referendumom za samoprispevek. V ta namen smo izdali posebno številko glasila Informator in organizirali javno tribuno in mladinske ure na to temo. Pred Dnevom mrtvih smo uredili grob dr. Ploja. Sodelovali smo na komemoraciji in obiskali spominsko ploščo v osnovni šoli „Olge Meglič". Predstavniki naše mladinske organizacije so se udeležili seminarja za sekretarje in predsednike osnovnih organizacij ZSMS, ki ga je organizirala KMVI pri OK ZSMS. Zbirali smo tudi predloge za nove člane ZKJ. Ob novem letu smo obiskali oskrbovance doma upokojencev in jim pripravili kulturni program. S prodajo vstopnic in s sodelovanjem v povorki smo se vključili tudi v tradicionalno kurentovanje.

Naša ekipa se je udeležila kviza Tito — revolucija — mir. V marcu smo evidentirali kandidate za mladinske delovne akcije, v vseh razrednih skupnostih pripravili mladinske ure na temo volitve in se pripravljali na 9. kongres ZKS in 12. kongres ZKJ. Pogovarjali smo se o problemu zveze pionirjev Jugoslavije. Aprila smo se udeležili množičnega pohoda v Mostje in se ukvarjali z organiziranostjo in vodenjem mladine v CSUI in s problemi, ki pri tem nastajajo. Zbrali smo predloge za štipendije Titovega sklada. Ob 4. maju smo pripravili spominske ure o tovarišu Titu, počastili 9. maj, dan zmage in se udeležili proslave v vojašnici „Dušana Kvedra" ob dnevu mladosti. Športne igre in tekmovanja smo pripravljali skozi sve šolsko leto. Tekmovali smo z vojaki, z mladinci iz krajevnih skupnosti in z učenci drugih TOZD-ov. Arheologom smo pomagali pri izkopavanjih in urejali brigadirsko naselje v Dornavi. Zbrali smo tudi več kandidatov za obrambno usposabljanje.

Vse leto pa smo se srečevali s problemom majhnega obiska sestankov in organiziranosti, zato tudi komisije niso mogle delovati tako, kot bi morale. Nekaterih javnih tribun nismo mogli izvesti.

Tudi skupnost učencev je v lanskem šolskem letu veliko naredila. Izvolili smo delegate v svet šole, za koordinacijsko konferenco, in delegata v svet centra. Tudi v okviru skupnosti učencev so delovale komisije in sicer za ekonomski položaj in malico, za ugotavljanje škode v centru ter komisiji za najboljšo razredno skupnost in za higijeno. Septembra smo si zastavili program dela, izvolili člane komisij in začeli z akcijo za najboljšo razredno skupnost. Akcija je potekala skozi vse šolsko leto. Sodelovale so vse razredne skupnosti.

Potek je spremljala posebna komisija, ki je ocenjevala delo učencev v krožkih, učni uspeh in opravičene ter neopravičene izostanke, pa tudi splošno aktivnost razreda, to pomeni samostojne akcije razredne skupnosti kot so zbiranje papirja, steklenic, obiranje grozdja in drugih pridelkov, čiščenje klopi, izdajanje glasila, tekmovanje v sestavljanju Rubikove kocke in druge. Ob zaključku akcije smo pripravili krajšo slovestnost in zmagovalni razredni skupnosti podelili prehodni pokal in jo nagradili z dodatnim dnevom plačanega izleta, ostalim pa smo izročili priznanja. Oktobra smo zbirali odpadni papir, pripravili solidarnostno akcijo obiranja brstičnega ohrovta, obravnavali statut in delovni načrt šole, učence prvih letnikov pa smo seznanili z zakonom o usmerjenem izobraževanju. Novembra smo analizirirali uspeh ob prvi redovalni konferenci, pregledali potek akcije za najboljšo razredno skupnost, zbirali steklenice, in počastili Dan republike. Ob 22. decembru smo pripravili športna in družabna srečanja z vojaki in organizirali novoletni ples. Tudi januarja smo pregledali učni uspeh in potek akcije. Februarja smo sodelovali na karnevalu in zaplesali na pustni torek. 8. marca smo počastili Dan žena, očistili naše okolje in se pogovarjali o zaključni ekskurzijah. 8. aprila smo proslavili dan šole, še enkrat zbirali star papir in spet pregledali učni uspeh in potek naše akcije. Maja smo analizirali naše delo, izvolili novo vodstvo in zaključili akcijo za najboljšo razredno skupnost. Skupnost učencev je sodelovala tudi pri pripravi in izvedbi vseh športnih dnevov, skupaj z mladinsko organizacijo se je zavzemala za znižanje cen malice v Petici, reševala probleme in konflikte med učitelji in učenci ter skrbela za redno delovanje krožkov.

PROGRAM ZA ŠOLSKO LETO 1982/83

V letošnjem šolskem letu sta obe organizaciji že v septembru začeli z delom.

V okviru mladinske organizacije smo izvolili vodstva razrednih skupnosti in referente za posamezna področja. Formirali smo komisije in izdelali program dela OO ZSMS. Pobrali smo članarino in zbrali nove naročnike tednika Mladina. Organizirali smo že prvo javno tribuno na temo mladinsko prestopništvo. V okviru predkongresnih aktivnosti smo se pogovarjali o programskih usmeritvah ZSMS, pripravili smo problemsko konferenco, poslali pozdravno pismo kongresu in pripravili radijsko oddajo o 11. kongresu ZSMS. Pred dnevom mrtvih smo uredili grobove in spominska obeležja. Udeležili smo se komemoracije. Do konca leta pa nas čaka še veliko nalog. Novembra bomo počastili Dan republike in pripravili javno tribuno o gospodarskem položaju občine Ptuj. Obiskal nas bo Janez Korošec, preživeli ujetnik v koncentracijskem taborišču, razstavili pa bomo tudi njegove slike.

Decembra se bomo srečali z vojaki ob njihovem prazniku, obiskali upokojence ob novem letu in organizirali javno tribuno o politični situaciji v svetu. Januarja bomo naredili analizo polletnega dela osnovne organizacije. Na javni tribuni se bomo pogovarjali o komunistih in njihovi vlogi pri nas. Po počitnicah bomo počastili slovenski kulturni praznik, sodelovali na karnevalu, se udeležili pustnega plesa in javne tribune na temo razlike med moškim in žensko v zgodovini in danes. Evidentirali bomo učence za sprejem v ZKJ, za udeležbo na MDA in za štipendije Titovega sklada. Za Dan žena bomo čestitali profesoricam in sodelovali na javni tribuni o Kitajski in njeni kulturni revoluciji. Aprila bomo počastili dan MDA in dan šole, se udeležili pohoda v Mostje in javne tribune o kulturi mladih. Počastili bomo vse majske praznike in še posebej Dan mladosti ter pripravili javno tribuno o razorožitvi. V vseh razrednih skupnostih bomo redno pripravljali mladinske ure. V okviru osnovne organizacije delujejo letos štiri komisije, komisija za kulturo, kadrovanje, za IPD in novo ustanovljena komisija za MDA. Komisija za IPD skrbi za javne tribune in mladinske ure ter za čim večjo aktivnost v samoupravnih organih šole. Komisija za MDA je pripravila vse potrebno za ustanovitev stalne brigade centra in organizirala ustanovni sestanek. Skrbela pa bo tudi za čim večje število udeležencev MDA v poletnih mesecih in za organiziranje akcij spravila pridelkov in čiščenja okolja.

Tudi skupnost učencev je že septembra sestavila svoj program dela in izvolila delegate v o organe šole. Začeli smo tudi z akcijo za najboljšo razredno skupnost in za bolj veder začetek leta pripravili prvi ples. Ob Dnevu OZN smo razpisali natečaj za najboljše likovno delo na temo OZN in pripravili razstavo. Obravnavali smo tudi zaključne ekskurzije. V prvih razredih so obravnavali statut šole, zakon o usmerjenem izobraževanju in pravilnik o ocenjevanju. Organizirali smo drugi ples in se dogovorili, da jih bomo pripravljali vsak mesec. Ves oktober smo v okviru šole ali razrednih skupnosti obirali grozdje, jabolka in druge pridelke. Pripravili smo prvo akcijo zbiranja starega papirja in zbrali 4 tone. Ob prvi redovalni konferenci smo pregledali učno vzgojne rezultate in potek akcije za najboljšo razredno skupnost ter počastili 65. obletnico oktoberske revolucije.

V prihodnjih mesecih bomo še veliko delali. Pripravili bomo razstavo ob Dnevu republike na temo NOB in razpis za najboljše literarno delo na isto temo. Zbirali bomo tudi steklenice. Ob 22. decembru bomo sodelovali z vojaki, pripravili pa bomo tudi razpis za najboljšo fotografijo na temo novo leto. Organizirali bomo novoletni ples. Ob koncu polletja bomo pregledali učni uspeh in zbrane točke v akciji za najboljšo razredno skupnost. Po počitnicah bomo najprej počastili 8. februar, nato pa sodelovali v pustni povorki. Skromno bomo proslavili Dan žena, pripravili kviz na temo Pariška komuna in življenje Karla Marxa in organizirali akcijo čiščenja okolja. Ob dnevu MDB bomo pripravili igre brez meja in organizirali še eno akcijo zbiranja odpadnega papirja. Ostale akcije v aprilu bodo enake kot lani. Maja bomo proslavili Dan mladosti s športnimi tekmovanji, pripravili razstavo na temo mladost in razpis za najboljše literarno in likovno delo na temo tovariš učitelj ali tovarišica učiteljica. Junija pa bomo delo na temo tovariš učitelj ali tovarišica učiteljica. Junija pa bomo pregledali naše akcije in zamenjali vodstvo. V okviru skupnosti učencev tudi letos delajo vse komisije, ustanovili pa smo tudi komisijo za koncerte, ki bo pripravila vsaj tri koncerte. Skupnost učencev pa bo poskušala pripraviti čim več razstav mladih likovnikov in povabiti kakšno gledališko skupino na nastop v centru.

Večina mladih naše šole pa bolj ali manj sodeluje tudi v mnogih krožkih.

Skupnost učencev in OO ZSMS koordinirata delo in akcije z drugimi šolami prek koordinacijske konference, ki bo vse leto skrbela za vsklajeno delo vseh skupnosti učencev in mladinskih organizacij v centru.

Valja Aleksič —
Skupnost učencev in
OO ZSMS — TOZD Srednja
družboslovna šola, Ptuj

Pričeli z gradnjo delavnic

Pred dnevi so pričeli z gradnjo delavnic za usmeritve v programu kovinarske šole CSUI Ptuj. Gradbišče je tik ob centru, dela pa izvaja GIP Gradis TOZD Gradnje Ptuj. Financiranje poteka iz samoprispevka občine Ptuj, predvidevajo pa, da bi s poukom v novih — težko pričakovanih delavnicah pričeli že v prihodnjem šolskem letu.

Foto: M. Ozmec

Srečanja mladosti 82

Tradicionalnim srečanjem mladosti, v katerih so do sedaj sodelovali mladi iz štirih bratskih republik Jugoslavije, se letos pridružuje tudi Slovenija. Na pobudo občinske konference mladih iz pobratenega Arandjelovca so namreč pred kratkim povabili k sodelovanju OK ZSMS Ptuj. Predsedstvo ptujske mladine je o tem razpravljalo in sprejelo sklep o okvirih tega sodelovanja, hkrati pa določilo člana predsedstva Zvoneta Zinreicha, da sodeluje v pogovorih o pripravi na Srečanja mladosti 83.

Po vrnitvi iz Arandjelovca, kjer so ti dogovori potekali, je Zvone Zinreich povedal:

»Do sedaj so mladi iz štirih bratskih republik uspešno izvedli že tri Srečanja mladosti. Dvakrat so srečanje izvedli v Nišu, lani pa je potekalo v Arandjelovcu. Na letošnjem posvetu delegatov iz posameznih republik smo se dogovorili, da bodo prihodnje leto potekala srečanja mladosti v Zaboku na Hrvaškem. Naj povem, da srečanja potekajo v glavnem na športnem in kulturnem področju. Razen ekip za poljubna športna tekmovanja vsako mesto pripelje s seboj svojo značilnost. V Ptuju se še nismo odločili za način tega sodelovanja, ki bo sredi maja 1983, vsekakor pa bomo tam prisotni.

Dogovorili smo se tudi za formiranje bratske brigade vseh sodelujočih mest in republik. Vsaka ekipa naj bi bila sestavljena iz 10 brigadirjev, vsi pa bodo sodelovali na posebni mladinski delovni akciji v Prijepolju v BiH. Podrobnosti v zvezi s tem se bomo še dogovorili. Naj ob koncu povem, da je po ključu gostitelj Srečanj mladosti, občinska konferenca ZSMS Ptuj in sicer v letu 1985.

— OM

KAKŠNO JE VINO LETOŠNJEGA MARTINA

Minuli teden je minil v znamenju vinskega patrona Martina. Mošt se je torej v noči od srede do četrtka spremenil v vino. Če bi sodili po količini mošta bi dejali, da je imel vinski patron letos dela v izobilju. Količine letos pridelanega vina so precej višje kot običajno. Posode kletarjev so povsem polne, v zasebnih in družbenih vinogradih je bilo letos pridelanih prek 400 vagonov grozdja. Po količini torej izredna letina, po kvaliteti pa povprečna ali celo nekaj pod povprečjem. Še sreča, da lahko nizke sladkorne stopnje izboljšamo z dosladkanjem. Sedaj sledi seveda izredno pomembna nega vina, kar je v primerjavi z pridelovanjem mnogo bolj zahtevno opravilo. V pomoč pri tem nam je lahko tudi knjiga enologa Toneta Skaze »Ljubiteljsko kletarstvo«.

JB

TGA KIDRIČEVO

Letos 28 let proizvodnje aluminija

V TGA Boris Kidrič v Kidričevem bodo 21. novembra proslavili 28-letnico obratovanja. Ob tovarniškem prazniku bo jutri, 19. novembra ob 13. uri osrednja slovesnost, ki jo bodo združili s praznovanjem dneva republike. Proslava bo potekala v hali dvorane za proizvodnjo izparilnikov v novi livarni, slavnostni govor pa bo imel glavni direktor Franjo Gnilšek.

Ob tej priložnosti bodo delovni ljudje proslavili pomembno delovno zmago, saj bodo pričeli s poiskusno proizvodnjo izparilnikov. V kulturnem programu bodo nastopili godba na pihala in moški pevski zbor sindikata TGA, ter pionirji osnovne šole Boris Kidrič Kidričevo. Isti dan, torej jutri zvečer ob 19. uri pa bo v dvorani restavracije — obrata družbene prehrane TGA tradicionalni kulturni večer z zabavo.

— OM

osebna kronika

RODILE SO:

Marija Gašparič, Podgorci 6/a — Miro; Terezija Kampl, Grajenščak 5 — dečka; Dragica Bezjak, Strelci 8 — deklico; Anica Kolar, Drbetinci 10 — deklico; Milica Bezjak, Ločič 27 — Anito; Dragica Cafuta, Rogaška cesta 16 — Andreja; Marija Letonja, Ločki vrh 33 — dečka; Sonja Žebec, Turški vrh 50 — deklico; Marija Pisanec, Gruškovec 106 — deklico; Marta Jurčec, Ormož, Raičeva 2 — dečka; Vilma Mesarič, Finžgarjeva 26 — dečka; Zdenka Bek, B. Kraigherja 25 — deklico; Silva Potočnik, Litmerk 43 — Andrejo; Vida Gönc, Groharjeva pot 2 — deklico; Štefanija Novak, Grdina 5 — deklico; Bernardika Lozinšek, Grajena 34 — deklico in dečka; Marta Čuš, Bratislavci 50 — deklico; Frančiška Šoštarič, Bodkovci 28/a — deklico; Metka Lukman, Kajžar 63 — Ljubico; Emica Glažar, Rodni vrh 44 — deklico; Elizabeta Pihler, Grajenščak 40 — deklico; Ljudmila Šmigoc, Dravinjski vrh 56 — dečka; Martina Repič, Slavšina 38 — deklico; Marija Munda, Lunovec 21 — dečka; Milica Dinev, Kraigherjeva 20 — Nino; Marijana Rižner, Bodkovci 38 — Zdenka; Marija Gomilšek, Juršinci 12 — Tinko; Darja Vilčnik, Ul. Lackove čete 12 — Urško; Ana Purg, Nadole 43 — dečka.

POROKE:

Stanislav Fuks, Vintarovci 6 in Silva Horvat, Mestni vrh 54; Branko Plohl, Dornava 15 in Marija Berlak, Dornava 15; Peter Pehan, Grajenščak 52 in Slavica Ploj, Grajenščak 36; Mitar Gvozdarević, Donja Lupljanica 186 in Julijana Horvat, Skorba 33.

UMRLI SO:

Franc Pajnkiher, Dolena 51, roj. 1910, umrl 5. nov. 1982; Marta Šijanec, Mariborska 23, roj. 1912, umrla 8. nov. 1982; Alojz Goričan, Šikole 35, roj. 1920, umrl 9. nov. 1982; Franc Čeh, Juršinci 39, roj. 1910, umrl 12. nov. 1982; Ljudmila Viher, Vel. Brebrovnik 57, roj. 1924, umrla 13. nov. 1982; Anton Grmič, Vel. Brebrovnik 43, roj. 1909, umrl 13. nov. 1982; Slavko Vrbanič, Vošnjakova 1, roj. 1945, umrl 8. nov. 1982.

TEDNIK

izdaja zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO-TEDNIK 62250 Ptuj, Vošnjakova 5, poštni predal 99. Ureja uredniški kolegij, ki ga sestavljajo vsi novinarji zavoda, direktor in glavni urednik FRANC LAČEN, odgovorni urednik FRANC FIDERŠEK, tehnični urednik ŠTEFAN PUŠNIK. Uredništvo in uprava Radio-Tednik, tefon (062) 771-261 in 771-226. Celotena naročnina znaša 360 dinarjev, za tujino 610 dinarjev. Žiro račun SDK Ptuj 52400-603-31023. Tiska ČGP Večer Maribor. Na podlagi zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu je TEDNIK uvrščen med proizvode, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.